

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 1

16 Mart 2015 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.30

BAŞKAN : Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

BAŞKAN VEKİLİ : Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ : ALİ ERCOŞKUN (Bolu)

KÂTİP : Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli davetliler ve kıymetli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır, gündemimizde yer alan konuşmaları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

Bugün, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlıkça esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (1/1014) esas sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile (2/2661), (2/2658), (2/2612), (2/2609), (2/1619) ve (2/1190) esas numaralı kanun tekliflerinin görüşmelerine devam ediyoruz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, 19 Şubat 2015 tarihinde gerçekleşen toplantıda tasarı ile kanun tekliflerinin İç Tüzük'ün 35'inci maddesi gereğince birleştirilerek görüşülmesi ve görüşmelerde (1/1014) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın esas alınması kararlaştırılmıştı. Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Tasarının tümü üzerinde, bundan önceki oturumda, görüşmeleri tamamlanmıştı. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmadı.

BAŞKAN – Bitmişti, tamamlanmıştı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Geneli üzerine görüşmeler tamamlanmadı.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Bu toplantıda tamamlamaya karar vermiştik.

BAŞKAN – Tabii tabii, anladım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Daha geneli üzerinde görüşmeler var, görüşeceğiz.

BAŞKAN – Yok, geneli üzerinde görüşülmüştü Başkanım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Oylanmadı.

BAŞKAN – İşte şimdi oyladım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Daha bitmedi, yeni bir toplantıya girdik, yeni bir başlangıç yapıyoruz, konuşacaklarımız var, değerlendirmelerimiz var. Geneliyle ilgili olarak sorularımız vardı, sorularımıza cevaplar verilmemişti, açıklamalar yapılmamıştı. Sayın Bakan, o zaman Kuzey Irak'tan gelen bakanı karşılamak üzere ayrılmıştı.

O, son yaptığımız toplantıda daha geneli üzerine görüşmeler tamamlanmamıştı. Sayın Bakan izin istemişti Irak'tan gelen konuğuna...

BAŞKAN – Tamam. Biliyorsunuz söz vermede hiçbir şeyimiz yok.

Ben şöyle hatırlıyorum Sayın Susam, müsaadenizle...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – ...eşlik etmek üzere ya Irak'tan ya Azerbaycan'dan -bilmiyorum- gelen konuyu için ayrılmıştı.

BAŞKAN – Müsteşarımız devam ediyordu.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Müsteşarımız devam ediyordu.

BAŞKAN – Siz konuşmuşunuz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Muhalefet konuştu, iktidar konuştu, ondan sonra muhalefet ona cevap verdi ve toplantıyı kapatmıştı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Benim daha geneli üzerine konuşacaklarım ve söyleyeceklerim var. İsterseniz onlarla ilgili değerlendirmelerimizi yapalım, o değerlendirmeler ışığında geneli üzerindeki oylamayı...

BAŞKAN – Hatta siz bana üç dört tane not iletmişsiniz. Sayın Müsteşarımız bunlara da bir cevap bulunursa diye - Alim Hocam da söylemişti- onları da ben Sayın Müsteşarıma, Bakanıma ilettim, onlar da gerekli notları aldılar. İnşallah onu da hallederiz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İsterlerse o notları açıklasınlar, sonra geneli üzerinde konuşmalarımıza devam edelim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın Komisyon görüşmeleriyle ilgili olarak geneli üzerinde bir değerlendirmede tabii ki birçok madde var.

Birincisi, askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgeleriyle ilgili bir değişimi, enerji tarifelerinde EPDK'ya yeni bir tarife yapma yetkisini, nükleer enerji genel müdürlüğü kurulmasıyla paralel olarak Akkuyu Nükleer Santrali'yle ilgili

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 2

konuları ve önemli değişiklikleri içeren torba şeklinde diyebileceğimiz bir kanun tasarısını bu noktaya getiriyoruz. Şimdi, benzer şeyler Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen torba kanunun içerisinde de var, aynı şekilde “Elektrik Piyasası Kanunu’nda dağıtım sistemi kayıplarının azaltılmasına ilişkin tedbirler” diye geçici 18 maddeye onlar konulmuş.

Burada öncelikle bir konunun altını çizerek başlamak istiyorum. Bu kanun değişikliğinde -geçen toplantımızda da konuştuk- elektrik piyasasının dağıtımının özelleştirilmesi ve elektrik piyasasının oluşturulması konusundaki çalışmalar sonucunda, elektrik dağıtımının özelleştirilmesindeki hedefler kayıp kaçak oranı açısından tutturulmadığı çok net bir şekilde rakamlarla ortadadır. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesindeki temel hedef ülke genelinde var olan dağıtımın özel sektör marifetiyle yatırım yapılarak kayıpların asgariye indirilmesi ve ülkedeki arz güvenliğinin, enerji verimliliğinin sağlanması konusunda bir hedefle elektrik dağıtımı özelleştirilmeye çıktı. Temel hedef “Devlet buna yeteri kadar yatırım yapamıyor, özel sektöre verelim, onlar yatırım yapsın ve bu şekilde bu işte daha başarılı bir dağıtım yapalım.” dediler. Bakın arkadaşlar, bu toplantıdan sonra beni bir dağıtım şirketinin temsilcileri ziyaretine geldi, Dicle Elektrik. Dicle Elektrik’le oturduk, konuştuk. Dicle Elektrik diyor ki: “Ben bu dağıtım özelleştirilmesinde artık özelleştirmeyi bırakmak ve bu işten vazgeçmek istiyorum.” diyor. Vazgeçme gerekçesini ise o bölgede devlet otoritesinin olmadığını, kendilerine yardım edilmediğini, kayıp kaçak oranlarında varılması gereken hedefe varmanın mümkün olmadığını ve yapılan tüm iyileştirmelerin bu anlamıyla hiçbir mana ifade etmediğini, ciddi zararlarla karşı karşıya olduklarını, “Biz dağıtımı bırakmak istiyoruz.” diyor. Bu Dicle Elektrik sizleri de ziyaret ettiğini, sizlere de bu konuda gerekli dokümanları verdiğini bana söyledi. O rapordan da Sayın Bakanın da sizlerin de çok net bir şekilde bilginiz olduğunu söylediler. Bu anlamıyla, bir yanıla oradaki dağıtımda girilen handikap bu. Batıya geliyorsunuz, batıda da işlerin öyle iyi gitmediği çok açık. Batıdaki dağıtım şirketlerinde de dağıtımın ciddi şekilde yapılmadığı, kayıp kaçak oranlarında istenilen hedeflere varılmadığı, aynı zamanda ciddi bir şekilde elektrik kesintilerinin en ufak bir kış koşullarında müthiş bir şekilde arttığı, bütün bunlar sonucunda da elektriği tüketen tüketiciler olarak elektrik dağıtım özelleştirilmesinden memnun olmadıkları çok açık.

Devlet elektrik gibi bir konuda hiçbir zaman bu işin içinde olmaktan vazgeçmemelidir. Elektrik en temel ihtiyaçtır. Bu, bireysel tüketiciden tutun da sanayiye kadar her aşamasında, ticaret aşamasında, turizmde, tarımda, her aşamada enerjinin arz güvenliği, enerjinin ucuz olması ve enerjinin erişilebilir olması çok önemli bir ihtiyaç. Tüm bu ihtiyaçlara rağmen, devlet buradan elini ayağını çekmiş, sanki özel sektöre verdiğinde, devrettiğinde bir sihirli değnekle bu işe dokunacaklar ve bu dokunma sonucunda Türkiye’de elektrik dağıtımının özelleştirilmesiyle bütün elektrikte sorunlar çözülecekmiş gibi bir anlayış içerisine girdiler.

Yatırımdan devlet vazgeçtiği gibi, özel sektör yatırımlarıyla ilgili olarak da çok önemli yatırımlar yapılmadığı çok açık. Ama en kötüsü bu kanunda gelen şudur: Tüketicinin, maaşıyla geçinen emekli insanların, ticaret yapıp para kazanmak isteyen esnafın, KOBİ’nin, tarım sulaması yapan köylünün, ülkedeki bu özelleştirme sonucu yeterli verimliliğin sağlanmamasına rağmen kayıp kaçak bedellerinin tüm yükünün bu tüketicinin sırtına yüklenmesi sonucu ciddi bir maliyet unsurunun arttığı açıktır. Dağıtım şirketlerinin bu konuda yeterli çaba içerisinde olmadığı, EPDK’nın ve Enerji Bakanlığının bu konuda yeterli faaliyet ve denetimi yaparak bu işin daha iyi noktalara gitmesi için gerekli çabaları atmadığı çok açıktır ama sonuçta, tıkanan bir sistem vardır, dağıtım şirketleri “Biz bu işten kâr etmiyoruz.” noktasına gelmişlerdir ama aynı şekilde, ciddi bir mücadeleyle, hukuk mücadelesiyle de Yargıtay 3. Hukuk Dairesinde ve Yargıtay Genel Kurulunda kayıp kaçak bedelleriyle ilgili maliyetin tüketiciye yansıtılamayacağı net bir şekilde ortaya konulmuştur.

Şimdi, Bakanlık bütün bunların ışığında bu kanunla bir noktaya gitmektedir. Bir tanım değişikliğiyle anayasal haklarını vatandaşın ve tüketicinin elinden alarak, kazanılmış bir hukuk mücadelesini yok farz ederek, o hukuk mücadelesini yasal değişiklik yaparak aşmaya çalışarak, ciddi bir şekilde bu konuda vatandaş mağdur edecek bir düzenlemeyi yapmaktadır. Bu noktada, temel amaç elektrik faturalarında yer alan kayıp kaçak bedelini yeni bir kanunla düzenlenerek yasal bir zemine oturtmak, “Kayıp kaçak bedeli dağıtım sistemine giren enerjiyle dağıtım sisteminden tüketiciye tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasında farktır.” noktasında bir kayıp tanımı yaparak, buradan elektrikteki tüm zafiyetini tanım değişikliğiyle vatandaşın sırtına yüklemektedir. Elektrik kaybını önlemek için teknik yatırım yapmak, kaçak elektrik kullanımını engellemek ve bunların bedelini tahsil etmek, elektrik dağıtım şirketlerinin ve onları denetleyen Enerji Bakanlığının görevi olmasına rağmen, kaçak kullanımın önlenmesi konusunda yeterli gayreti gösteremeyen, basiretli davranamayan, bu anlamıyla da dağıtım şirketlerinin bütün kayıp kaçak bedellerini abonelere yansıtması hukuka aykırıdır. Bu hukuka aykırılık Yargıtay 3. Hukuk Dairesi ve devamında da Yargıtay Hukuk Genel Kurulu tarafından tespit edilmiş olup aboneler lehine kararlar verilmeye başlanmışken Meclise getirilen iş bu tasarı yalnızca özelleşen dağıtım şirketlerini korumaya yönelik bir tasarı şeklindedir, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının enerji politikalarının zaafını örtmeye yöneliktir. Bu anlamıyla yapılması gereken kaçak elektrikle mücadele, kaçak elektrik tüketiminin azaltılmasını teşvik etmek ve tüm maliyetleri vatandaşa yıkmak yerine, onun sorununu çözmek olması gerekirken bu yapılmamaktadır. Teknik ve teknik olmayan kaybın tanımı yapılmıştır. “Kaçak elektrik” terimi burada literatürden çıkarılmıştır, kaçak elektrik artık tanımlanmamaktadır. “Kaçak elektrik” tanımı yerine “teknik olmayan kayıp” terimi yerine getirilmiş, amaç burada vatandaşın yanıltmak, kanunda yapılacak değişikliklerle elektrik faturası maliyetlerine teknik ve teknik olmayan kayıp eklendiğinde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 3

vatandaş kaçak elektrik kullanımından dolayı faturasında bir bedel ödemediğini fark etmeyecek, vatandaş sadece bu konuda tükettiği elektriğin bedelini ödemiş gibi faturalarını incelerken böyle bir anlayış içerisinde olacaktır.

Yine, tasarıda Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunda Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 21/5/2014 tarih, (2013-7) ve (2014/678) sayılı Kararı'yla bütün bu yaptıkları çelişmektedir. Zira, kararda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun tarifeleri ve tarifelerde yer alan unsurları sınırsız olarak belirleme hak ve yetkisine sahip olmadığı, üstelik bu durumun Elektrik Piyasası Kanunu'nun temel amaçlarından olan düşük maliyetli enerji teminine aykırı olduğu belirtilmektedir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun temel işlevlerinden bir tanesi elektrik dağıtımında vatandaşın en uygun arz güvenliğiyle, uygun fiyatlarla elektrik almasını sağlamaktır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna verilen bu tarife yetkileri kayıp kaçak bedeli, dağıtım bedeli, iletim bedeli gibi unsurların serbestçe denetimine tabi olmaksızın, belirlenmesinin önünü açmaktadır bu tasarıyla yani EPDK'nın temel amacı olan tüketicinin elektrik tüketiminde adaletli bir bedel ödemenin değil, bu anlamıyla, istediği gibi serbestçe bedel ödemeyi ve tarife yapmayı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna vermektedir.

Yine, tasarinın 3'üncü maddesinde tarifeler içerisinde maliyet ve hizmet bedelleri dışında bir unsur yer almayacağını belirterek kayıp kaçak bedeli sanki elektrik dağıtımının maliyet unsuruymuş gibi gösterilmeye çalışılmakta. Teknik kaybın tüm dünyada sınırlanmadığı doğrudur ancak kaçak elektrik hiçbir koşulda elektrik dağıtımının bir maliyet unsuru olamaz. Yapılacak değişiklikte, gerçek ve tüzel kişinin tabi olduğu tarifeyle öngörülen ödemelerden herhangi birini yapmaması hâlinde elektrik hizmetinin durdurulabileceğinden bahsedilmektedir yani herhangi bir abone elektrik faturasındaki kayıp kaçak bedelini ödemeyip faturanın diğer kalemlerini ödediğinde kurum abonelinin elektriğini kesecektir. Kanun değişikliğiyle kurum aboneleri tüm kalemleri ödemek zorunda, aksi hâlde "Elektriğini keserim, kestiririm." diye tehdit edilmektedir. Elektrik enerjisinin her bir ferdin ve ailenin onurlu bir hayat sürdürme, maddi manevi varlığını medeni koşullarda sürdürmesi için olmazsa olmazı, zaruri ihtiyaçlar içerisinde bir ihtiyaç olduğu tartışmasızdır. Ayrıca, sosyal devlet anlayışı gereği vatandaşların temel ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması gerekirken tasarıda yer alan bu maddeyle devlet, vatandaşlarının zaruri ihtiyaçlarından olan elektrik enerjisini kesmekle, aboneliklerini sona erdirmekle tehdit ettiği bir yasal düzenleme hâline gelmektedir.

Yürürlükte olan kanunda, "Yalnızca dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir." olarak açıklanmışken taslakta aynı cümle korunmuş olmakla birlikte devamında dağıtım maliyetlerinin neler olduğu açıklanmış ve teknik, teknik olmayan kayıp, kesme bağlama hizmeti, sayaç okuma, reaktif enerji maliyeti, dağıtım faaliyetleri maliyetleri olarak sayılmıştır. Hatta, bu gösterilen maliyetler sınırlı olarak sayılmamış, "vb" sözcüğü kullanılarak daha sonra itiraza konu olabilecek unsurları da maliyet unsuru gibi göstermek için kanunda açık kapı bırakılmıştır. Yani, dağıtım şirketlerinin tüm yaptığı işlemleri bu tanımlama içerisine sokarak vatandaşın hak arama özgürlüğü, kendisiyle ilgili oluşan olumsuzlukları yasayla giderme yetkisi bu tanımlamayla ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

"Dağıtım şirketleri için belirlenecek hedef kayıp kaçak oranlarını geçmemek kaydıyla teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır." ibaresi de yanıltıcıdır. Bölgesel tarifeliğe geçilmediğinden ötürü şirketler bazında belirlenen hedef kayıp kaçak oranları yalnızca şirketlerin kârlılık oranını etkilemektedir. Ulusal tarife uygulanmaya devam edildiği için, EPDK'nın şirketleri hedef kayıp kaçak oranlarına ulaşmaya teşvik etmesinin abonelere uygulanacak tarifeye etkisi yoktur. Örneğin, Ankara'da elektrik dağıtım hizmetini veren Başkent Elektrik Dağıtım AŞ, EPDK tarafından kendisi için belirlenen hedef kayıp kaçak oranına ulaşp daha iyi bir duruma getirilse, kaybı önlemek için teknik yatırım yapsa, kaçakla mücadele etse şirketin kârlılığı artacaktır. Ancak, bir diğer dağıtım şirketi olan, diyelim ki Van Gölü Elektrik Dağıtım Şirketi, hedef kayıp kaçak oranını yakalayamasa, yakalamak için yatırım yapmasa, kaçak elektrikle mücadele etmese, bu, şirketi, zarara uğratar. Oysa, Van'da yaşayan elektrik aboneleri ile Ankara'da yaşayan elektrik abonesinde değişen bir şey olmayacaktır. Her ikisine de aynı tarife uygulanacak, her ikisinden de aynı oranda kayıp kaçak bedeli tahsil edilecek, bölgesel tarifeye geçilmediği için de bu anlamıyla şirketin kârını etkileyecek bir unsur ama vatandaşın cebinden çıkan elektrik faturasının bedeli değişmeyecektir.

Ayrıca, geçmişte kayıp kaçak hedeflerine bakıldığı zaman, birçok dağıtım şirketinin bu hedefleri tutturamadığını görüyoruz. Birincisi EPDK tarafından gerçekçi olmayan hedefler belirlendiğinden dağıtım şirketleri hedeflerini tutturamıyor. İkincisinde ise, "Devlet bu konuda nasıl olsa bize tolerans gösterir." zihniyetiyle gerekli çalışmaları yapmıyor. Bu iki durumda da fatura tüketicilere, abonelere çıkarılıyor.

Madde gerekçelerinde dağıtım şirketlerinin kayıp kaçak oranlarını düşürmek için yatırım yaptırdığından bahsedilmekte ise de, birçok ilde haksız uygulamalar ve sık sık yaşanan elektrik kesintileri, bu konuda yeterli yatırımın yapıp gerekli güvenli elektrik dağıtımının oluşmadığını göstermektedir.

Ayrıca, tüketici hakem heyetleri ve mahkemelerin yetkisini ürün ve hizmet bedellerinin kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluk denetimiyle sınırlamak istemektedir. Yani, Tüketici Kanunu'nu çıkardık, tüketici hakem heyetleri oluşturduk, tüketicilerin uzun mücadeleleri var. Bu kanunla bunların tüm yaptıkları mücadeleler ve geline noktalar baypas

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 4
edilmeye çalışılmaktadır. Mahkemelerin Anayasa'dan aldığı yetki kanunla sınırlanmaya çalışılmakta, bu madde hak arama özgürlüğünü de ihlal anlamına gelmektedir.

Madde gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararı hiçe sayılarak kurumun düzenleyici işlemleri iptal edilmedikçe abonelerin faturalarından haksız olarak tahsil edilen kayıp kaçak bedellerinin iade taleplerinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Susam, bunları maddede şey yapsak.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Nasıl kayıp kaçak bedellerinin tüketicilerden tahsil edilmesi hukuka aykırı ise, mahkemelerin davalardaki yetkisinin düzenleyici işlemlere uygunluk denetimini sınırlamak da o derece hukuka aykırı bir işlemdir. Hak arama özgürlüğünün kullanılması gereksiz iş yükü olarak yorumlanmış, bunlar tümüyle ciddi bir haksızlıktır.

Yine, tasarıda, “davalarda adli yargının değil, tarifenin düzenleyici işlem olmasından ötürü idari yargının görevli olduğu” tezi savunulmaya çalışılmış, yani adli yargının üst mahkemesi olan Yargıtay tarafından verilen kararın uygulanmayacağı belirtilmeye çalışılmıştır ki zaten, halihazırda görülmekte olan veya aboneler lehine kesinleşmiş olan tüm davalarda dağıtım şirketleri ve kurum aynı doğrultuda savunma yapmış, ancak, bu argüman, mahkeme tarafından kabul görmemiş, adli yargının abone lehine karar vermesine engel olunamamıştır.

Elektrik hizmeti abonelerinin hakem heyeti ya da mahkeme yoluyla herhangi bir para iadesi alması durumunda bunun tarife yoluyla yine tüm abonelere yansıtarak ödetileceğinden bahsedilmektedir. Bu durum, halihazırda toplumda yara almış olan adalet duygusuna ciddi anlamda zarar verecektir.

Bu tasarının açılmış davaları etkilemesi mümkün değildir. Her dava açıldığı tarihte hukuki mevzuata göre çözümlenir. Hukukun temelinde olan bu kural, hukuk fakültelerinin birinci sınıflarında geleceğin hukukçularına ilk öğretilen temel hukuk kurallarından biridir. Öte taraftan, geçmişe yönelik yasal düzenleme yaparak hak arama özgürlüğünü bertaraf etmek, aynı zamanda Anayasa'ya aykırıdır.

Tasarıda yere alan düzenlemelerle Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararı yok sayılmaya çalışılmakta, hukuk genel kurulunun kararının gerekçesi dikkate alınmadan vatandaşların ödediği faturalar üzerinden özelleşen elektrik dağıtım şirketlerine kaynak aktarımı yapılması düşünülmektedir. Bakanlar Kurulu tasarısıyla vatandaşın yanında yer almak yerine sadece içine düşülen açmazda dağıtım şirketleri kurtarılmaya çalışılmaktadır.

Sosyal devlet, ferdin huzur ve refahını gerçekleştiren, teminat altına alan, kişi-toplum dengesini kuran, emek-sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen, çalışanları koruyan, işsizliği önleyici, millî gelirden adaletle uygun bir şekilde dağılmasını sağlayıcı tedbirler alan, adaletli bir hukuk düzeni kuran, hukuka bağlı kararlar içerisinde gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan devlet demektir. Sosyal hukuk devleti ise, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği, yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlet demektir. Bu tasarıda “sosyal devlet” ve “sosyal hukuk devleti” anlayışı unutulmuştur.

Bu tasarıyla ilgili olarak bütün yapılan işlemlerde...

Ayrıca, yine başka bir konuda “Bu dağıtımla ilgili ihale aşamasında belirlenen kayıp kaçak oranı bedelleri şu kadar olacaktır.” diye kayıp kaçak oranları açıklanmış, ihalelere çıkılmış, ihalelere girecek firmalar o kayıp kaçak oranlarına göre ihalelerde fiyat teklifleri vermiş, değerlendirmeler yapmış. Şimdi, tümüyle yeni bir uygulamayla kayıp kaçak bedelleri dağıtım şirketlerinin üzerinden alınıp bütünüyle -ne oran olursa olsun- tüketiciye yansıtılarak, yapılmış olan ihalelerde haksızlığa neden olan, girmeyen firmalara veya bu dağıtım ihalelerinin özelleştirme bedellerini etkileyebilecek bir noktaya gelen bir değişikliği gündeme getirmektedir.

Tüm bunlar dikkate alındığında, bu düzenleme doğru bir düzenleme değildir. Geçen konuşmamızda da, değerlendirmede de şöyle bir nokta çıktı: “Kardeşim, bu kayıp kaçak bedelleri çok önemli bir miktar tutmaktadır -yaklaşık 33 milyar son on yıldaki kayıp kaçak bedelleri- eğer biz bunu tüketiciden almazsak, tüketici bunları bizden geri alırsa -faizleriyle birlikte çok önemli bir miktardır- biz sonuçta bu bedelleri tüketiciden alacağız, ama şöyle alacağız ama böyle alacağız. Bu kanun değişikliğini yapıp bu bedelleri alacağız.” noktasındadır. Devletin, bu konuda, kendi sorumluluğunu, kendi eksikliğini, enerjideki bunca yıllık uygulamalardan doğan sorunları görmezden gelip, örneğin konuşmamın başında söylediğim gibi, bir enerji dağıtım şirketinin “Ben, tüm çabamı sarf etmiş olmama rağmen, burada başarılı olamıyorum.” diyebilme noktasındaki sorumluluk ve bedelin, bugün ülkeyi yöneten siyasi iktidarda olduğu çok açık bir gerçeklikken, bütün bunlar varken bunun bedelini, döndürüp, “Vatandaşın ben bunu tahsil edeceğim.” demek, bir siyasi iktidar için gerçekten izahı mümkün değil. Tüketicinin anayasal haklarına ve sosyal devlet ilkesiyle uyuşan bir nokta değildir. Bütün bunların Sayın Bakan tarafından burada Hükümet temsilcisi olarak ve Bakanlığının sorumlusu olarak da bizlere izah edilmesine ihtiyaç vardır. Bunlar izah edilmeden, bu konuda tüketicinin feryadı dinlenmeden... Aldığı maaşlar içerisinde önemli bir gideri oluşturan, veyahut da yaptığı ticaret içerisinde önemli bir gideri oluşturan, dürüstçe elektrik borcunu ödeyen, yatırımını yapan, elektrik borcunu ödemeyi belki birçok ihtiyaçlarından önce gören insanların bu soruları aydınlatmaya ihtiyacı vardır. Ödeyenle ödemeyen, doğru işini yapanla, hukuka uyanla uymayanı ayırmayan ve sonuçta bir total hesap yaparak “Siz bunları ödeyeceksiniz kardeşim.” diyen bir anlayış adaletli, sosyal devlet ilkeleriyle uyuşan bir anlayış değildir. Biz bu nedenle bu konuların anlaşılmasını, kamuoyuyla paylaşılmasını ve burada katılan tüm kurumların

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 5
dağıtıcılar, özellikle de tüketici derneklerimizin yıllardır bu işle mücadele vermiş sivil toplum örgütlerimizin görüşlerinin net bir şekilde alınıp ondan sonra tasarının tümü üzerinde oylamaya geçilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben, Sayın Susam’ı tanıdım tanıyalı en uzun konuşmasını yaptı. Sanki bu da veda konuşması gibi oldu ama bizim seni bırakmamız mümkün değil Sayın Susam. İnşallah, bu ekibi, iktidarıyla muhalefetiyle gelecek dönemde de AK PARTİ’de üçüncü dönemi biten değerli büyüklerimize ve tecrübeli ağabeylerimize teşekkür ediyor ama Sayın Susam’ı ve diğer ekibimizin devamını canıgönülden diliyorum ve sözü Bakan Bey’e bırakıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir şey daha söyleyeyim.

Tabii ki onun takdiri kurullarımızdır. Her şeyin hayırlısı olsun.

BAŞKAN – Ama siz halka faydalı insansınız.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bizim buraya bir daha gelmememiz önemli değil ama bulunduğumuz görev süresi içerisinde, son gün de olsa bile vatandaşımıza, tüketicimize, halkımıza doğru bildiklerimizi, doğru gördüklerimizi, olması gerekenleri son noktaya kadar söylemenin görev olduğuna inanıyorum. Allah nasip eder gelirse gene birlikte çalışırız, gelmezsek de biz mücadeleye bundan sonraki zamanda gene devam ederiz. Her zaman bu konuda açığız.

BAŞKAN – Allah razı olsun. Biz her zaman sizi sevdik, sizle de gurur duyduk.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı ve değerli üyesi milletvekili arkadaşlarım, kıymetli mesai arkadaşlarım; ben de heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii ki bu Komisyonda görev yapmış birisi olarak da inşallah sağlık, sıhhat içerisinde önümüzdeki siyasi dönemde de görev almanızı temenni ederiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu konular üzerinde çokça konuşuldu, konuşulmaya da devam edilecek, konuşulması da lazım. Bu açıdan ben Sayın Susam’a da teşekkür ediyorum. Fakat, vaktimi daha iyi kullanmak açısından daha kısa sürede tamamlayıp maddelere geçildiğinde de bunların detayları üzerinde konuşmanın uygun olacağı kanaatindeyim.

Tabii, bu, bir değişim. Yani, niçin özelleşiyor buralar? 21 tane dağıtım bölgesi eski hâliyle devam etse nasıl olur? Evet, bu da tercih edilebilirdi ama Hükûmetimizin çok net bir tercihi, özellikle elektrik üretim ve dağıtım hizmetlerinin özelleşmesi, piyasanın liberalleşmesi, rekabet ortamının artması... İngiltere’de böyle bir değişim yaşanırken 9 kez kanun değişikliği yapıldı. O açıdan, bu değişimin doğru yönetilmesi lazım. Burada, teknik olan konular var, Sayın Susam’ın bahsettiği konularda, teknik olmayan hususlar var.

Dicle Elektrik Dağıtım’da, Van Gölü EDAŞ’ta ve diğer o bölgedeki ön plana çıkan konu teknik bir konu değildir arkadaşlar. Çözüm sürecinden önce vatandaşlarımıza telkinlerde bulunulmuştur. “Bu paraları ödemeyin. Bu devlet bizim devletimiz değildir.” denmiştir. Bizim, oradaki dokusu, yapısı sağlam insanımız bu manada bir kısım cebri zorlamalara maruz kalmıştır. Bizim vatandaşımız bunu ödememekten yana olan vatandaşımız değildir ama bu, çok ciddi bir baskı hâline dönüşmüştür. O açıdan, 3 tane bölgeyi hariç tuttuğumuzda, diğer 18 bölgedeki kayıp kaçak oranı yüzde 10’un altına düşmüşse ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde yüzde 10 makul seviyelerde görülmüşken bu yapılan işlemler ve teknik çalışmaların doğru olduğunu hep beraber görüyoruz. Bir kere, hedeflerimiz doğrudur, yapılan işler doğrudur ama bu değişimin daha doğru yönetilmesi lazımdır. O açıdan, siyasi olan konuları ve özellikle PKK’nın bu süreç içerisindeki almış olduğu tavır, “Biz doğuda üretiyoruz, batıda da bu Türkler tüketiyor.” gibi tavırları, bu sürecin o bölgede olumsuz yapılmasına sebep olmuştur. Şimdi düşünün, vatandaşımızın elektriği doğru kullanmadığı, yerinde kullanmadığı belirtilmiştir bir kısım milletvekillerimiz tarafından. O bölgeye baktığımızda, yüzde 95’inin ödemediğini görmüşüz. Şu anda isim vermeyeceğim, birçok isim var bu manada. Biz orada elektriği kestiğimizde niçin vatandaşın elektriğini kestiğimiz sorulmuştur, kesmediğimizde niçin kayıp kaçığa orada göz yumduğumuz sorulmuştur. O yüzden, bu çözüm süreciyle beraber, en fazla elektrik sektöründe de fayda sağlayacağımız alanların olduğunu görüyorum. Ve Türkiye bir bütündür. O bütünlüğü bozmadan, insicamına herhangi bir zede getirmeden bunu devam ettiriyor olmamız lazım.

Bölgesel tarife tartışmaları tabii ki yapılır. Ulusal tarifeye şu anda devam ediyoruz ama siyasi konjonktür olarak şu anda buna devam etmenin doğru olacağı kanaatindeyim.

Müsaade ederseniz diğer detayları da maddelere geçildiğinde vereceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Alim Hocam, hoş geldiniz.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hoş bulduk Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 6

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 27/A maddesi eklenmiştir.

"MADDE 27/A- Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen...

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bu konuda Sayın Bakanın bir açıklama yapmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Özellikle, bir bilgilendirmeye ihtiyacımız var. önemli tanım değişiklikleri yapılıyor askerî...

BAŞKAN – Önerge var mı?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Önergelerim var, onun için biraz beklemeniz lazım.

BAŞKAN – Tamam, imzalayın gönderin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 27'nci maddesine bir ekleme yapılıyor. "Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz."

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu maddenin burada hem Millî Savunma Bakanlığından gelen uzmanlar tarafından hem de Bakanlık tarafından ciddi bir izaha ihtiyacı vardır. Askerî yasak bölgelerin ve güvenlik bölgelerinin ve ülke güvenliğiyle doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait arazilerin hareket ve savunma amaçlı yerlerde bütün bunları dışarıya çıkarma konusunda neden Millî Savunma Bakanlığının yetkisinin aşılmasına ihtiyaç duyulmaktadır? Bu konuda Bakanlık ne düşünüyor, askerî kurumlar ne düşünüyor? Kıyı Kanunu'yla ilgili ciddi bir şekilde bu ülkede sorunlar varken sadece bu yasada ve sadece bazı rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri için ve milletler arası antlaşmalarla yapılmış düzenlemeler için Kıyı Kanunu ve bunlarla ilgili tüm mevcut yasalar aşılmaya çalışılmaktadır. Hangi ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır? Ülke güvenliklerine ilişkin ne gibi durumlar vardır? Bu ihtiyaçları neden Bakanlık böyle bir olağanüstü düzenleme yaparak, Askerî Yasak Bölgeler Kanunu'nu değiştirerek, Kıyı Kanunu'nu değiştirerek bu noktaya gitmektedir? Bütün bunların bize açıklanmasına ihtiyaç vardır.

BAŞKAN - Evet, Sayın Bakanım...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) - Başka söz, maddeyle alakalı...

BAŞKAN - Alim Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, çok değerli bürokratlar; gecikmeden dolayı özür dilerim. Ben de seçim bölgesinden geldiğim için ancak yetişebileceğimi söylemiştim Başkana.

BAŞKAN - Hocam, sizden önce de bu ekibi tekrar görmek istediği dileğini söyledik. Bilginiz olsun.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Teşekkür ederim. Ben de en kısa zamanda, yetişebildiğim ölçüde geleceğimi söylemiştim Sayın Başkan söylediğinde.

BAŞKAN - Sizi yeni dönemde de istiyoruz Alim Hocam.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Nasip, nasip. Ona artık milletimiz karar verir. Hayırlısı bakalım, inşallah olur. Hepimiz de aynı şekilde, biz de iyi dileklerimizi iletelim. Gönllüne göre versin herkesin inşallah.

BAŞKAN-Âmin.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Sayın Başkanım, tabii, Türkiye'nin çözülmesi gereken bir sorunu Komisyonumuzla ilgili ise bu Komisyonun makul ölçülere getirip bir an önce çözmesi gerekir. Ancak, bir taraftan, Genel Kurulun çalışma döneminin sonuna yaklaşıldı, torba yasa gündeme getirildi. Öbür taraftan, yine "Bir başka torba yasa yukarıda, Komisyonunda görüşülüyor" deniyor. Bu torba yasanın içerisinde kayıp kaçaklarla ve dağıtım şirketleriyle ilgili düzenlemenin yer aldığı maddelerin olduğu söyleniyor. Nitekim, ben birinde gördüm, EPDK'ya yetki veren bir madde var. Bir taraftan da bu komisyonda bu tür düzenlemeler önümüze geldi. Yani, önce bir doğru yol belirlemek lazım. Şimdi, biz gerçekten bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 7

Komisyonu sabahlara kadar çalıştırılm. Genel Kurul gündeminde sıra alamayacaksa birbirimizi üzmenin bir anlamı yok. Bu Komisyona güvenmiyorsak neden torba yasa içine bu Komisyonun yapması gereken maddeyi, EPDK'ya yetki veren düzenlemeyi götürüp oraya koyuyoruz. Yani, bir güvensizlik mi var bu Komisyona? Bu Komisyon görevini yerine getiremiyor mu? Plan ve Bütçe Komisyonundaki arkadaşlar bizden çok daha mı teknik yani bu teknik konuları onlar daha mı iyi kararlaştırıyor? Ben bu konuda şahsen Komisyona haksızlık yapıldığını düşünüyorum. Bu Komisyondan geçmeden eğer Plan ve Bütçe Komisyonuna öyle bir düzenleme gidiyorsa Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bu konuyu ve kendi konumlarını iyi değerlendirmeleri lazım.

Diğer taraftan, bu 1'inci maddeyle ilgili, söz konusu askerî özel güvenlik bölgesi ilan edilen Silahlı Kuvvetlere ait araziler ve ilgili 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler Kanunu'nda 27'nci madde de eklendiğinde 27'nci maddenin (1)'inci fıkrasında "...sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca..." diye devam ediyor. Şimdi, ben kanunun 27'nci maddesinin (1)'inci fıkrasına baktım. "Petrokimya tesisi" diye bir tesis burada geçmiyor. Yani, tasarı düzenlenirken hakikaten çalakalem yazılmış. (1)'inci fıkrayı size okuyayım. Burada eğer böyle bir tesis geçiyor da ben göremediysem sözümü geri alacağım. "Silahlı Kuvvetlerle halkın ihtiyaçlarını karşılayan ve faaliyetlerinin durdurulması hâlinde ülke savunmasına, ekonomisine ve toplum yaşamına önemli ölçüde etkisi olabilecek büyük ve stratejik önemi haiz demir yolları, kara yolları, köprü ve geçitler akaryakıt boru hatları, liman ve hava meydanları, telsiz, telefon, radyo-ling merkezleri, barajlar, elektrik tesisleri, rafineriler, stratejik maden arama ve işletme fabrikaları gibi tesisler..." Nerede petrokimya tesisi?

BAŞKAN - Rafineri şeye girmez mi Hocam?

ALİM IŞIK (Kütahya) - Hayır, bak, "rafineriler ve petrokimya tesisi" diye buraya konmuş. Burada, orijinalinde petrokimya tesisi yok. Yani, birilerine bir söz verildi de petrokimya tesisi kurmak üzere, bir sıkıntılı alan var, oraya bu arkadaşlara buyurun demek mi istiyoruz? Bizim açıkça bilgilendirilmeye ihtiyacımız var.

BAŞKAN - Bakanımız cevap versin.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Sayın Bakan desin ki bize, daha önce, kanunun ilk geldiği zamanki konuşmasında olduğu gibi: "Evet, Akkuyu Nükleer Güç Santrali için örneğin 100 metrelik kıyı sahasına 2 metre tecavüz var. Bu tecavüzden dolayı sıkıntı var. Bunu kurtarmak için..." derse, dürüstse biz hemen ona yönelik doğrudan Akkuyu tesisine olmak üzere önergeyi verelim, düzenleyelim, geçirelim ama muğlak, müphem; kime, nerede, Türkiye'nin hangi bölgesinde ne kadar arazinin tahsis edileceğini bilmediğimiz konularda, müsaade ederseniz bu vebale katlanmayalım diyorum. Dürüstçe, açıkça "Sorun şu, şöyle çözmek istiyoruz." deyin ama gelecekte petrokimya tesisi olur, rafineri olur; bir tane arkadaşımız çıkar, şöyle bir ihtiyacı olur, onun da sorununu çözelim. Öyle bir sorun olursa gelir, gene çözeriz ama tekrar ediyorum: Bu Komisyona güvenmeyen bir anlayış varsa, bu Komisyonun yapması gereken işi burada görüşmeden, çalakalem Plan ve Bütçe Komisyonundan eğer geçirme gibi bir düşünce varsa bizi üzmezin. Bizim de zamanımız çok değerli, bu Komisyonun her üyesinin zamanı çok değerli. Bunu ilk geldiği zamanki konuşmasında olduğu gibi: "Evet, Akkuyu Nükleer Güç Santrali için örneğin 100 metrelik kıyı sahasına 2 metre tecavüz var. bu tecavüzden dolayı sıkıntı var. bunu kurtarmak istiyoruz derse, dürüstse biz hemen ona yönelik doğrudan Akkuyu tesisine olmak üzere önergeyi verelim, düzenleyelim, geçirelim ama muğlak, müphem, kime, nerede, Türkiye'nin hangi bölgesinde ne kadar arazinin tahsis edileceğini bilmediğimiz konularda, müsaade ederseniz bu vebale katlanmayalım diyorum. Dürüstse açıkça sorun şu, şöyle çözmek istiyoruz deyin ama gelecekte petrokimya tesisi olur, rafineri olur, bir tane arkadaşımız çıkar, şöyle bir ihtiyacı olur, onun da sorununu çözelim. Öyle bir sorun olursa gelir, gene çözeriz ama tekrar ediyorum: Bu Komisyona güvenmeyen bir anlayış varsa, bu Komisyonun yapması gereken işi burada görüşmeden, çalakalem Plan ve Bütçe Komisyonunda eğer geçirme gibi bir düşünce varsa bizi üzmezin. Bizim de zamanımız çok değerli, bu Komisyonun her üyesinin zamanı çok değerli. Bunu özellikle Sayın Bakanda açık yüreklilikle, dürüstçe açıklamasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sağ olun Sayın Işık.

Şimdi, Sayın Bakanım, bir kişinin daha söz talebi var. Ondan sonra sizden cevap isteyeceğiz.

TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANI HAŞMET ATAHAH - Teşekkür ederim.

İsmim Haşmet Atahan. Tüketiciyi Koruma Derneği Genel Başkanı olarak toplantıya çağırılmış bulunuyorum. Tüketici örgütleri adına bir bakıma konuşmak durumunda bulunacağım.

Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım ve değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, önce size bir sitemimizi iletme istiyorum. Sizden hemen hemen bütün tüketici örgütleri olarak...

BAŞKAN - Başkanım, siz konuşun.

TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANI HAŞMET ATAHAH - Sayın Bakanıma dönük söylediğim için beklemek durumunda oldum.

BAŞKAN - Ha, tamam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 8

TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANI HAŞMET ATAHAH – Öncelikle bir sistemi iletmek istiyorum Sayın Bakanım: Sizden bütün tüketici örgütleri olarak bir randevu talep etmiştik ve özel kaleminizce bir randevu verilmesi şeklinde bize de bir bilgi aktarılmıştı ancak nedense ondan sonra randevu günü kesinleşerek bize bildirilemedi ve bugüne kadar görüşme olanağı bulamadık.

Hep genel söylemeye çalıştığımız bir konu var: Tüketici örgütleri sorunların bir parçası değil çözümlerin bir parçası durumundadır. Kayıp kaçak konusunda da, enerji konusunda da gene biz çözümlerin bir parçası olarak davranmak durumunda olacağız. Eğer zaman ayırıp bize gene bir randevu verirseniz biraz daha ayrıntılı olarak görüşlerimizi aktarmak durumunda bulunacağız.

Sayın Bakanım ve Değerli Komisyon üyeleri; yaklaşık 35 milyonu aşkın elektrik abonesi, aynı zamanda 80 milyona yakın Türkiye vatandaşı tüketici olarak bu konuda doğrudan doğruya muhatap olma noktasındadır.

Biz, genel olarak üst kurullarda tüketici örgütlerinin temsil edilmesinde yarar görüyoruz. Eğer, EPDK bünyesinde de tüketici örgütleri, gerçekten, kamunun bir partneri olarak görülüp buralara temsiliyet hakkı sağlanmış olsaydı, şu anda EPDK'nin içinde bulunduğu açmazın da, Türkiye'nin içinde bulunduğu bu kayıp kaçak sorunun da bu boyutlarda olmayacağına içten inanmak durumundayız. Ve stratejik olarak yapılması gereken en temel değişikliklerden bir tanesi de, özellikle Sayın Komisyonunuzca dikkate alınması gereken en temel anlayışlardan bir tanesi de özellikle konumuz olan EPDK konusunda üst kurulda tüketici örgütlerinin temsilinin sağlanmasına dönük yapısal bir değişiklik yaratılmasıdır.

EPDK bünyesi içerisinde bir temsilcimiz olsaydı, bugün -özellikle Sayın Bakanımın az önce, belki de devlet otoritesinin varlığının tartışılacak boyuta geldiğinin söylendiği, oradaki kayıp kaçığın artmış olması ve ödemelerin yapılmamış olması noktasında- tüketici örgütlerinin burada önemli bir görev ve misyon üretmesi söz konusu olabilirdi. Ve hâlihazırda da böyle bir olanak ve ortam yaratılabilir. Bunun karşılıklı anlayış içerisinde ele alınmasında yarar olduğunu düşünüyorum.

EPDK, tüketici hakları aleyhine uygulamalarda bulunmaktadır. Tabii, burada temsilcimiz olmadığı için bunları önleme hakkımız ve olanağımız da bulunmuyor. Tarifeyi belirleyen kurulda tüketici örgütü temsilcisi olarak yer almış olsaydık birçok şeyin değişik olabileceğini söylemiştik.

Özelleştirme İdaresi, özelleştirme yoluyla elektrikte kayıp kaçığın azalacağını iddia etmiş ve buna göre bir proje, bir öngörü hazırlamıştır ama özelleştirme kararındaki bu öngörüler yerine gelmemiş, tam tersine, kayıp ve kaçığı azdıran bir noktaya ulaşılmıştır.

EPDK, öngörülerinin hiçbirini gerçekleştirememiştir. 2010 tarihindeki öngörü çerçevesindeki...

BAŞKAN – Başkanım, bu 1'inci maddeyle ilgili söyleyeceğiniz var mı şu anda?

TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANI HAŞMET ATAHAH – Sayın Başkanım, genel olarak da arz etmiştim ben size, genel olarak düşüncelerimi aktarmak noktasındayım. Özellikle, Sayın Bakanım biraz sonra, muhtemelen, toplantıdan kalkacağı için, takdirlerinize, anlayışınıza sığınarak özetle bitirmeye çalışacağım düşüncelerimi.

BAŞKAN – Lütfen...

TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANI HAŞMET ATAHAH – Şimdi, kayıp kaçak öngörülerinin özellikle Doğu'da tutmadığı ve tersine, bunların yeniden revize edildiği görülmektedir. Buna göre, 2013, 2014, 2015 yıllarında kayıp kaçak özellikle Dicle'de yüzde 69, Van bölgesinde yüzde 63,5, Aras bölgesinde yüzde 46, İstanbul'daysa yüzde 30 oranında artırmalara uğratılmıştır. Bu durum, EPDK'nin stratejik olarak bir öngörü eksikliği içerisinde olduğunu göstermektedir. Ve EPDK'nın, hastalığı doğru teşhis edememiş, tedavisi için de yanlış reçeteler önermiş olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu değişiklik, EPDK'nın, tüketicinin cebinden dağıtım şirketlerine, açıkçası -bağışlayınız- hovardalık yaparak elini tüketicinin cebine daldırdığını göstermektedir. EPDK, bu yapıyla sorunları çözme yeteneğinden de, niyetinden de yoksun durumdadır. İletim hatlarını yenilemekten, donanımları değiştirmekten kaçınan şirketleri yükümlüklerini yerine getirmeleri için zorlamamaktadır, yeterli yaptırım uygulamamaktadır. Üstelik, bir de, gerekli yatırımı yapmayan şirketleri mükâfatlandıran uygulamalara girmektedir. Yine, kaçak elektrik kullananalar hakkında gerek hukuki gerekse cezai işlem yapılmasını sağlayıcı, caydırıcı bir güç oluşturacağı yerde başarısızlıkları ödüllendiren ve para kazandırmaya özendiren bir noktaya gitmektedir.

Tüketici örgüt temsilcilerinin milyonlarca tüketicinin otokontrolü sayesinde kayıp kaçığı en aza indirebilecek çözümleri konusunda, Sayın Bakanıma bu konuda bir proje oluşturulması teklifinde, önerisinde bulunuyoruz. Yaygın olan tüketici örgütlerinin hepsi bir araya gelerek ortak bir kurum etrafında, bir platform etrafında birleşmiştir ve bu birleşme içerisinde, önümüzdeki günlerde bütün tüketici örgütlerinin bu konuda doğrudan doğruya bir çalışma içerisinde girmesi söz konusu olabilecektir.

Üretim, iletim, dağıtım, satış aşamalarında kayıp ve kaçak olgularının miktar ve oran olarak verileri açık, şeffaf bir şekilde toplanmamaktadır. Veriler, karşılaştırmalı olarak sağlıklı analizleri yapılmaya elverişli olarak alınmamaktadır. Kasıtlı olarak bir çok önemli konularda büyük bir belirsizlik, bilinmezlik içinde yetersiz veriler toplanmakta, şirketlerin haksız kazançları denetlenemez hâle getirilmektedir. Bunların giderilmesine ilişkin düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Ve özellikle, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararını devre dışı bırakacak yasal düzenleme hazırlığına ilişkin Sayın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 9
Komisyonunuza sunulmuş bulunan maddelerin mutlaka değiştirmesi gerektiği düşüncelerimizi ve önerilerimizi saygıyla sunuyoruz.

İnsanın en doğal hakkı olan hak arama özgürlüğünü engellemek, doğmuş, kazanılmış bir hakkı makabline şamil bir kanun çıkartarak tüketicinin dava açma hakkını elinden almayı hedefleyen düzenlemeler yapmak Anayasa'ya, evrensel insan haklarına, evrensel tüketici haklarına aykırı bir düzenleme olur. Sayın Komisyonunuzun böyle bir hak ihlaline engel olması gerekir. Aksi hâlde Anayasa'yı ihlal eden bir sürecin içerisine el birliğiyle girilmiş olur.

Enerji fonu, elektrik tüketim vergisi, TRT payı, katma değer vergisi, kaçak bedeli, iletim sistemi kullanımı, perakende satış hizmet, dağıtım ve sayaç okuma bedelleri gibi aktif enerji bedeli dışında 9 kalem hâlinde alınmak istenen bedellerin kaldırılmasını, sadece kullanılan aktif enerji bedelinin üzerinden fiyatlandırma yapılmasını öneriyoruz.

Sayın Bakanım, kömür dağıtımı, gıda dağıtımı, benzeri dağıtımlar yapılarak "sosyal devlet" ilkesinin gereğini yapmaya özellikle çalışılıyor, yerel yönetim ile siyasi iktidar bu çerçevede çalışmalar yapıyor. Elektrik de yaşamsal önemde evrensel insan hakkıdır, evrensel tüketici hakkıdır. Bu anlamda da, minimize edilebilecek olan belli bir elektrik harcamasının da "sosyal devlet" ilkeleri çerçevesinde karşılanmasını sağlayacak bir uygulama içerisine girilmesi, özellikle kayıp ve kaçak konusundaki çok yoğun kullanımları ve artışları da minimize edebilecek bir çözüm de üretebilecektir diye düşünüyoruz.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ GENEL BAŞKANI TURHAN ÇAKAR - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

Maddeyle alakalı olursa sevinirim çünkü 15 maddemiz var, biliyorsunuz. Biraz önce söz verdiğim Sayın Genel Başkanımız, sağ olsun, nezaket gösterdi. Ben size 1'inci maddede size söz vereceğim dedim. Onun için, genel değil de maddeyle ilgili konuşmanızı rica ediyorum.

Buyurun.

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ GENEL BAŞKANI TURHAN ÇAKAR – Geçen hafta da ilk toplantıya da katıldık, orada görüşümüz alınmadı. Şimdi, Sayın Bakanımız çıkacak...

BAŞKAN – Kimseye söz verememiştim.

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ GENEL BAŞKANI TURHAN ÇAKAR – Efendim, evet, verilmemişti.

Şimdi, Bakanımız çıkacak. Yani, geneline ilişkin tüketiciler adına...

BAŞKAN – Kısa olursa, lütfen...

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ GENEL BAŞKANI TURHAN ÇAKAR - ...78 milyon adına, lütfen, söz almak istiyorum. Yani, bu bizim sorunumuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şu anda vaktinizden yiyorsunuz. Buyurun, verdim.

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ GENEL BAŞKANI TURHAN ÇAKAR – Peki efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanı, sayın vekillerim; efendim, kayıp kaçak bedeline ilişkin hükümler burada. Hepsi tamamen tüketici haklarına, Anayasa'ya, hukuka, insan haklarına baştan sona aykırı çünkü, bakınız, tüketiciler kullanmadığı bir hizmetin, bir malın bedelini ödüyor. Birilerinin çaldığı ama dürüst tüketicinin çalmadığı elektriğin sorumlusu olmadığı kurallara uyan abonelerden bir bedel alınıyor. Bu, dediğim gibi, Anayasa'ya aykırı, hukuka aykırı, tüketici haklarına aykırı, vicdana aykırı, baştan sona aykırı. Şimdi, bunu kabul etmek mümkün değil Sayın Bakanım. Şimdi, bu, gerçekten ileride telafisi imkânsız sosyal patlamalara neden olacak, açık yüreklilikle bunu buradan söylüyorum çünkü bu... Yani, Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa ortada, Borçlar Yasası ortada, Anayasa ortada, şimdi yani hepsine aykırı bu tasarı.

İkincisi: Maliyet tanımında kaçak tanımı kaldırılıp teknik kayıp tanımı getirilmiş efendim. Kaçak nasıl teknik kayıp olabilir? Olsa olsa hatlardaki kayıp olur. Zaten Yargıtay Hukuk Genel Kurulu diyor ki: "Abonelere bu yansıtılırsa dağıtım şirketleri hırsızın peşine düşmez, düşme gereği duymaz. Hatlardaki kayıpları önleme gereğini duymaz." Gerçekten de böyle Sayın Bakanım. O nedenle burada... Zaten dağıtım şirketleri özelleştirildikten sonra inanın ki elektrik pahalandı. Halk şu anda gerçekten büyük bir sıkıntı altında ve bizim Tüketici Hakları Derneği olarak yaptığımız bir hesaplamada dünyada bizim gibi toplumlarda özellikle Batı'da şöyle bir tanımla var: Enerji yoksulu, elektrik yoksulu. Elektrik yoksulu kapsamına giren tüketicilere yardım ediliyor, 100 kilovat, 150 kilovat bedava veriliyor.

Sayın Bakanım, biz gerçekten çok ciddi bir çalışma yaptık ve Türkiye'de 50 milyon dolayında kişi elektrik yoksulu, enerji yoksulu Sayın Bakanım. O nedenle, bir de bu kayıp kaçak konacağı gibi, kesme bağlama bedeli konacak, sayaç okuma bedeli konacak, hakem heyetlerinde hakkımızı arayamayacağız, eskiden alınan vatandaşlar bir bedel ödemişlerse bunu tekrar geçmişe yönelik geri alacaklar, hak arayamayacağız, hak aramanın önüne engeller konuyor.

Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım; bakın, bu tarihe kadar çok olumsuz yasalar çıktı ama böyle bir tasarı cumhuriyet tarihinde görülmemiştir. Lütfen, gerçekten, ben daha uzatmak istemiyorum, tekrarlıyorum, Borçlar Yasası'na, Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa'ya, Anayasa'ya, vicdana, hukuka baştan sona aykırıdır. İleride, dediğim gibi, büyük

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 10
sosyal patlamalara neden olacaktır. Sayın Bakanım, lütfen bunu gözden geçiriniz. Bunu kabul etmemiz mümkün değildir efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum katkılarınız için.

Buyurun.

ENERJİ FEDERASYONU GENEL BAŞKANI OSMAN ÖZBAY – Sayın Başkanım, ben 1’inci maddeyle ilgili görüşümü arz etmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi 3621 sayılı Kanun Kıyı Kanunu’nda değişiklik öngörülmektedir. Son yıllarda özellikle ülkemizde enerji yatırımları büyük bir ağırlık kazanmıştır. Enerji üretimi, tüketimi, özellikle enerji üretimi ülkelerin vazgeçilmez bir unsurdur ve tüm dünyada enerjiyle ilgili önemli bir eğilim ortaya çıkmıştır. Her ülke kendi enerji güvenliğini sağlamak zorundadır ve bununla ilgili de önemli miktarda yatırım yapmak durumundadır. Türkiye eğer enerji sektöründe dünyada söz sahibi olmak istiyorsa bu yatırımda önemli bir politika oluşturmak zorunda. Çıkarılan kanunların da bunun önünü açtığını görmekteyiz.

Enerji yatırımı için uluslararası sermayenin Türkiye’ye gelmesi gerekiyor. Türkiye’deki sermayenin bu enerji yatırımlarına girmesi gerekiyor. Sermayenin ve paranın enerji sektöründe Türkiye’ye gelmesi için yatırım ortamının iyileştirilmesi, yatırım ortamının kolaylaştırılması, yatırımcının önünün açılması ve özendirilmesi gerekiyor. Enerji yatırımları çok teknik yatırımlardır ve bunun için belli yerler vardır. Enerji yatırımları o nedenle o yerleri kurmak zorundadır. “Bu enerji yatırımı buraya kurayım, bunu diğer yere kurayım” diye bir seçme hakkınız yoktur. Yabancı yatırımın Türkiye’ye gelmesi için Türkiye Cumhuriyeti devletin ve hükümetlerinin, bu enerji yatırımlarının Türkiye’ye gelmesi için, önünün açılmasında en büyük engel bana göre yatırım yerinin iyi olmamasıdır. Yatırım yerinin iyi olmaması, yatırım yerinin bulunmaması, yatırım yapacak yerdeki arazinin teminindeki güçlük ve zorluklar büyük miktarda bu yabancı sermayenin ve Türk sermayesinin bu enerji yatırımlarına yatırımını engellemektedir. Bunu bizler şu an yaşıyoruz. Enerji Federasyonu bunu yaşıyor ve halk, yatırımcı bunu yaşıyor. O nedenle daha önceki çıkan mevzuatlar ve kanunlar... Elbette günümüzde enerji yatırımda çeşitlilik artıyor. Enerji çeşitliliği arttıkça amaçlar da artıyor. Bundan on sene önceki çıkarılan bir yasayla konan yasak artık bugün geçerliliğini kaybetmiştir çünkü yatırımın şekli değişmiştir, tipi değişmiştir. O nedenle ben bu maddeyi çok olumlu buluyorum ve Federasyon olarak bu maddenin doğru olduğuna inanıyoruz. Hatta, Türkiye’de bu enerji yatırımlarının bir komisyon tarafından nerede yapılacağıyla ilgili bir politika oluşturulması, bir komisyon oluşturulması ve daha da önünün açılmasını düşünüyorum, olumlu karşılıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkanım, siz de dediniz ki: “Sayın Susam bu geneli üzerinde çok uzun konuştu.”

BAŞKAN – Estağfurullah, bedel şeyi gibi oldu.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, yok, hayır, hayır. Evet, uzun konuştum çünkü önemsiyorum bu kanunu ve bu konuda hem elektrik ve enerji noktasında ülkenin şu anki durumu hem de bu maddede rafineriler, petrokimya tesisleri ve nükleer enerjiyle ilgili tesislere ilişkin alınan çeşitli değişiklik önerileri önemsedığımız bir konu. Ancak, ben uzun konuşmama rağmen, Sayın Bakanın -takdiridir tabii ki- değerlendirmesi çok kısa oldu. O değerlendirmeler içerisinde de kendisine göre elektriğin liberalleşmesi ve üç bölgedeki sıkıntıları biraz da PKK’nın tavrı olarak nitelendirdi. Benim eleştirilerim daha genel bir boyutu ve özelleştirmede hedeflere, yatırımlarda beklenen düzeylere gelemediğini ama gelinememesinin sonucunda da oluşan zararların kanun yoluyla hak etmiş olan tüketicilere haklarını elinden alınıp yeni bir yük getirildiğinin altını çizmiştim.

Şimdi bu 1’inci maddede de şunu sormak istiyorum ve açık, net yanıtlar almak istiyorum: “27’nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler” derken kaç tane tesis, hangi tesisler? Bunların açıklanmasını istiyorum. Rafineri, petrokimya tesisleri nerelerde yapılacak? Hangi tesislerdir bunlar? Hangi ihtiyaçla bunlarla ilgili bu yasal değişiklik ihtiyacı doğmuştur? Bununla ilgili olarak da aynı şekilde bunun değişiklikte neler getireceğini açıklarsa, biz de bu konuda daha rahat karar verme sürecinde oluruz. Çünkü şunu görüyorum ki Silahlı Kuvvetlere ait arazilerde bu güvenlik bölgelerinde yapılan değişiklik uluslararası bir anlaşmayla bir Rus şirketine verilmiş olan nükleer santralde asgari bölgeler kanununu değiştirerek verilecek yetkinin nasıl kullanılacağını, ülke güvenliği açısından ilişkilerinin ne olacağını gerçekten bilmeye bu Komisyonun ve bizim ne anlamaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Lütfederlerse, bu açıklıkta bilgilerini verirlerse ben memnun olacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Susam.

Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 11

Özellikle, ben de tüketici dernekleri ve Enerji Federasyonu Genel Başkanı arkadaşımızın açıklamalarından sonra, Sayın Bakana konuşmasından önce birkaç konuyu da hatırlatmak istiyorum. Özellikle, Sayın Susam'ın dediği, gibi şu anda 1'inci madde kapsamında bize yani Bakanlığa yapılmış başvurular nelerdir? Rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri olarak tanımlanan hangi eklentiler için Türkiye'nin neresinde uygun yer bulunamadı da, bugüne kadar hangi yabancı sermaye sahibi "Türkiye'ye ben yatırım yapmak istiyorum ama askerî bölgeler içerisine giren bir alan olmazsa yatırım yapmayacağım." diye geri kaçtı? Şimdi, Sayın Osman Özbay, bunu söylerken Türkiye'nin sınırları içerisinde bir yatırımcı geldi de Enerji Bakanlığı veya sizler gittiniz Sayın Bakanlığın bürokratlarına, uygun yeri bulamadınız da para geri kaçtıysa bununla ilgili kaç tane, kim, hangi ülkeden Türkiye'yi beğenmedi, geri gitti bir açıklayın. Şimdi, bu düzenlemeye biz olumlu bakıyoruz diyerek somut veriler üzerinden gitmediğiniz sürece yarın Türkiye'nin başına gelebilecek başka felaketlere de siz de herhâlde ortak olmak zorundasınız ama siyasi bir sorumluluğunuz olmadığı için "O gün için biz söyledik görüşümüzü o zaman komisyon kabul etmeseydi." deyip sıyrılabilirsiniz. Lütfen, bu ülke hepimizin.

Sayın Bakanın özellikle son cümlelerine yetiştim, çözüm süreci diye bahsettiği süreçten dolayı bugün güneydoğuda kaçak elektrik kullananların parasını, benim ülkemdeki dürüst vatandaşa yüklemeyi vicdanına sığdırabiliyorsa "Ulusal tarifeyle siyasi olarak devam etmeye kararlıyız." desin ama ben sığmadığını düşünüyorum. Ulusal tarifeyle kayıp kaçak oranının 77 milyon insana eşit miktarda dağıtılması demek PKK'nın dayatması üzerine Hükûmetin bu konuda aciz kalması demektir. Lütfen bölgesel tarifeyle ilgili düzenlemeyi yeniden gündeminize alınız, bu konuda da bu milletin helal oylarıyla gelmiş tüm siyasileri töhmet altından kurtarınız. Siz de seçilerek geldiniz ama birileri size dayattı diye bugün Enerji Bakanı olarak çaresizlik içerisinde bu tür düzenlemeyi savunmak zorunda siz kalmayınız. Sekiz yıldır defalarca söyledik biz bu konuda bölgesel tarifenin daha doğru olacağını. "O zaman o bölgede yüzde 69 kayıp kaçak oranının olduğunu bilen şirket özelleştirmeye teklifini verirken buna göre verir, buna göre tedbirini alır, buna göre oranın özelleşmesi söz konusu olur." dedik, "Hayır." dediniz, verdiniz, şimdi adamlar dayattı. Bize de geldiler, "Ya bırakacağız ya da devlet ödemeye devam edecek." Böyle bir şey yok Sayın Bakanım. Adam, alırken bu şartları bilerek aldıysa şimdi sonucuna katlanacak veya kayıp kaçak oranını kendi ölçüsü içerisinde düşürecek, gerçekleşen veriler üzerinden kârlılık hesabı yapacak. Şimdi siz birilerini kurtarmak için gelip de buraya dayatıp, hele hele bir de yasa ve hukuk ilkelerini hiçe sayarak vatandaşların mahkemeye, tüketici mahkemelerine, tüketici derneklerine başvuru hakkını engelleyecek şekilde bu düzenlemeyi buraya dayatarsanız iyi olmaz, Türkiye'de kaosa yol açarsınız, Türkiye iç savaşa gider. Bu millet patlama noktasında. Dün benim ilim Kütahya'da 110 civarında PKK yanlısı yürüyüş yaptı, ortalık kan gölüne dönecek hâle geldi. Lütfen, Sayın Bakanım zorlamayın bunları. Siz AKP iktidarını sürdüreceğiz diye veya Bakanlığımızı devam ettireceğiz diye dayatarak bu milleti kardeş kavgasına itmeyiniz diyorum. Çok tehlikeli maddeler var bu kanun tasarısının içerisinde. Lütfen geri çekiniz.

Tekrar 1'inci maddeyle ilgili geri dönüyorum. Şu anda, Akkuyu Nükleer Güç Santraliyle ilgili yapılan çalışmalardan elde ettiğiniz net bilimsel sonuçları Komisyon üyelerine lütfen dağıtınız. Nerede, kaç metre, kaç kilometre, ne kadar alanda sondaj yapıldı? Kıyı Kanunu'na ne kadar tecavüz var? Biz bunu görelim, artık inanmıyoruz bazı şeylere. Bu muğlak ifadelerle –şahsınızı tenzih ediyorum- biz kime ne hak veriyoruz bilemiyoruz. Milletler arası antlaşmalara göre yapılacak tesisler. Yarın bir anlaşma daha yaptınız, hangi konuda olacağını bilemiyoruz. Somut, adını koyarak, "Şu alanda şu kadar metrekaşe tecavüz var, bundan kurtulmak istiyoruz, yatırımcı firma 'Bunu çözmezseniz ben bu işte yokum.' dedi, onun için bunu getirdik." diye dürüstçe konuşun, biz de bilelim. Evet, böyle bir sorun varsa, teknikse, önceden öngörülemediyse olabilir. Bunu çözmek kanunla mümkünse bu Komisyonun da görevidir, gönül rahatlığıyla oy verelim ama ben şu maddeye Sayın Federasyon Başkanının dediği gibi "Türkiye'nin enerji ihtiyacı var." Günaydın kardeşim, on üç yıldır bu enerji ihtiyacının olduğunu bilmiyor muydu bu Hükûmet? Neredeydiniz o zaman, niye destek olmadınız? Bakana randevu alıp "Efendim şöyle bir yatırımcı getirdik Amerika'dan, Rusya'dan, İspanya'dan ama kıyı tesisleriyle çakışan bir alanda ihtiyacı var, lütfen bunu çözün." diye niye gelmediniz? Yani şimdi böyle deyip de burada insanların başka şekilde düşünmesine ve Hükûmete yardımcı olmak için "Böyle bir konuda biz çok olumlu buluyoruz." demek hakikaten bir federasyon başkanı için doğru bir yaklaşım olmamıştır. Onu da özellikle kayıtlara girsin diye de söylüyorum. Federasyon Başkanının elinde kaç tane yatırımcı talebi var görmek istiyorum. Bugüne kadar eğer varsa ve nerede, hangi sorundan dolayı bunlar yatırım yapamamışsa buraya açıklamasını istiyorum bu açıklamasından sonra.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Alim Hocam, teşekkür ederim.

Şunu arz etmek istiyorum: Federasyon Başkanımıza çok yüklendiniz olumlu konuştu diye.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Konuştuğunu bilecek, lütfen.

BAŞKAN – Pardon, ben de şunu söyleyeyim o zaman, madem kayıtlara girecek benimki de kayıtlara girsin. Olumsuz söyleyen ve nezaketle söz verdiğim Sayın Susam da uyardı, "Yaptığınız kötü kanunlar." falan diye biz laf vurdu, duymamış değiliz ama nezaketsizlik olmasın diye hiç lafını etmedim. Yani onun için...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ben...

BAŞKAN – Peki.

Sayın Bakanım, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 12

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli katılımcılar; tabii dört beş konuyu bir arada işliyoruz. Ben kısaca, bu maddeyle alakalı temel, ana konuşma metni olması hasebiyle diğerleriyle alakalı kısaca geçeceğim.

Tabii, Tüketiciler Derneği, bütün sivil toplum örgütlerinde olduğu gibi bizim öncelikle dikkate almamız gereken sivil toplum örgütlerinden bir tanesi. Buradaki salonda bulunan arkadaşlarımızın hepsi de aynı zamanda tüketiciler, bizler de tüketiciyiz. Tabii, resmin bütününe bakabilmek lazım, görevi gereği Sayın Başkan, tüketici dernekleriyle alakalı konuşacak, çok doğrudur ama ben bir çocuk Meclisiyle alakalı toplantı yaptığımda “Bakan çocuklarla oturuyor, bizi kabul etmiyor.” diye söyleyince herhâlde randevu talebinden, yaşı gereği vazgeçtiğini düşündüm. Eğer siz benim kabul ettiğim çocuk Meclisini, böyle tahfif etmeyip, hafife almayıp randevu talebinde bulunacaksanız, onu da gazetelere, televizyonlara böyle büyük bir gururla verdiğiniz bir tarzda bulunacaksanız ben randevu veririm ama yok “Çocuklarla oturup kalkıyor, büyüklerle oturup kalkmıyor.” dersiniz o zaman tekrar randevu talebinizi gözden geçiririm.

Şu ana kadar günlük, gece iki buçuklara varıncaya kadar bizde randevu devam eder, bunu bilen arkadaşlar yakinen bilirler. Bizim özel hayatımız bu manada kalmamıştır, kamu görevi yapan insanların da kalmaması son derece normaldir. Bunu biz çok çalışıyoruz diye söylemiyorum, bizler çok çalışmak zorundayız, bu bir tercih değildir, bu ülkeye hükümet edenler çok çalışmak durumundadırlar. Ama ben de bu manada, mesela ben şunu diyemem: “Tüketici dernekleri hovardalık yapıyor.” Bu tabir bana yakışmaz ama siz biraz önce tabirinizde EPDK’yla alakalı “Hovardalık yapıyor.” dediniz. Şimdi, bu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonu, herkesin belli bir çerçevede saygıyla beraber hitap edeceği bir alandır. Görüşlerini belirtir, eleştirilerini yapar, bunlar son derece normaldir. Eleştirilerinde hatta “Ben bu yapılan işlerin hiçbir tanesini tasvip etmiyorum.” da diyebilir, bunlar da normaldir. Ama ifadelerimizi, özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine uygun olarak kullanmamızı ben Sayın Başkanlık Divanında bir kez daha hatırlatmak isterim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ilgili maddesinde o konuyla alakalı tabii ki konuşacağız ama şu maddeye geçmek açısından da söylüyorum, bazı şeylerin doğru anlaşılması lazım. Mesela, “Bu askerî bölgelerde ne yapılıyor, buralar stratejik bölgeler?” Tabii ki stratejik, askerî bölge olanlar stratejik bölgelerdir ama burası askerî bölge değildir arkadaşlar. Bu konunun, askerî bölgelerle alakalı olan kısmı yalnızca Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’yla alakalı olduğu içindir. Bakanlar Kurulu karar almıştır, burasını özel güvenlik bölgesi ilan etmiştir. Askerî yasak bölgelerle alakalı, kara askerî, hava ve deniz askerî yasak bölgelerle alakalı birçok başlık vardır. Bu düzenleyeceğimiz alan bu başlıklarla alakalı değildir. Güvenlik bölgeleri bu kanunda yer aldığı için... Bir askerî güvenlik bölgeleri vardır, bir de özel güvenlik bölgeleri vardır. Buradaki sözünü geçirdiğimiz madde askerî güvenlik bölgeleriyle de alakalı değildir. Kaldı ki, Millî Savunma Bakanlığıyla yaptığımız toplantıda -bunun evraklarını da arkadaşlarımız fotokopi olarak dağıtsınlar- tam bir mutabakat sağlanmıştır. 2013 yılında Bakanlar Kurulu kararı çıkarılmıştır ve olumlu görüşle beraber de bu yapı sağlanmıştır.

Şimdi, ne oluyor burada? Arkadaşlar, Türkiye’nin 8.484 kilometre kıyı şeridi var. Bu kıyı şeridine 46 tane yatırım müracaatı var. Sayın Işık da “Kimler hangi yatırıma girdiler de yapamıyorlar?” diye bahsetti. 46 tanesine de itiraz var. Şimdi, gidin yurt dışında, Singapur’un kıyı uzunluğu yaklaşık 40 küsur kilometredir, 28 kilometresinde liman ve dünya ticaretine dönük yatırım vardır. Hemen hemen her sahili bir sanayi tesisiyle doludur. Gidenler, görenler bilirler. Türkiye’nin gayrisafi yurt içi hasılası 812 milyar dolar, nüfusu bizim bir şehrimizle bile karşılaştırılmayacak olan Singapur’un ticaret hacmi 840 küsur milyar dolardır.

BAŞKAN - Yeni dönemde inşallah Komisyonumuzu götürürseniz Sayın Bakanım, Singapur’u görmüş oluruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) - Eski Komisyonu bile götürürüz yani o açıdan, ben inanıyorum, inşallah, faydalı çalışma yapan arkadaşlarımız mutlaka tabii burada yine görev alacaklardır. O da demokrasinin bir unsuru.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin tabii ki tabiat varlıkları olacak, kültürel varlıkları olacak, üç tane medeniyet kurulup yıkılmış Türkiye’de ama aynı zamanda bu yatırım alanları da olacak. Bu yatırım alanlarının bir gizem içerisinde, bir gizlilik içerisinde “Bir dakika, kimden ne kaçırıyorsunuz?” diyerek burada söz konusu edilmesi şahsen bizleri üzer.

Değerli arkadaşlar, PETKİM 5,5 milyar dolarlık yatırım kararı alıyor, kıyı şeridiyle alakalı önünde bir pürüz oluyor. Sayın Susam İzmir Milletvekili, tabii ki onlara da bunlar sirayet ediyor ve “Bu yatırımcı acaba Azeri miydi, yoksa Rusya’dan mı geliyordu, sermaye nereden geliyordu?” diye bununla alakalı biz gizem oluşturamayız. Biz, şeffaflıktan gücünü alan bir iktidarız biz, her şeyimiz açık. Neyse, şunu da aradan çıkaralım; 5,5 milyar dolarlık yatırım da kimse görmeden yapılsın; böyle bir şey yok arkadaşlar. Tam tersi, biz bu yatırımlar açıkça tartışılın, açıkça bilinsin istiyoruz.

Şimdi, burada ne oluyor? İşte kıyı kenar çizgisi, sahil şeridi, bunlarla alakalı ne oluyor da biz nükleerle alakalı bir düzenleme istiyoruz? Orada yapılan sondajlar ki... Sayın Susam’ın ve Sayın Işık’ın bahsettiği bu bilgileri almak istemeleri son derece normal, bu bilgiler de yalnızca kendi içinde gizlilik içeren, milletvekillerimizden saklayacağımız gizlilik değil bunlar, projenin kendi içerisinde olan yani bizim Rusya’yla doğal gaz fiyatımızda olduğu gibi, ibari gizlilik içeriyor, bunlar saklanacak bilgi olduğu için değil, doğal gaz fiyatını gazeteler çarşaf çarşaf yazıyorlar, bütün ülkelerinkini yazıyorlar ama bunu kalkıp bir Enerji Bakanı açıklayamaz, yaptığı anlaşma bunu gerektiriyor çünkü. O, gizli olduğu, bilinmeyecek anlamına gelmiyor. O yüzden, değerli arkadaşlar, şimdi, burada birinci reaktörün temeli, özellikle bu kıyı kenar çizgileriyle alakalı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 13

kısma denk geldi bir tanesi. Kaydırabilir miyiz diye baktık. Zemin etütleri açısından kaymıyor. Bütün, 8.484 kilometrede yaklaşık kıyı şeridi 3 kilometreye 5 kilometrelik bir alana 22 milyar dolarlık yatırım yapıyorsunuz. Keşke bize bu kadar daha yatırım gelse, 10 tane daha yatırım gelse de biz 15'er kilometrekarelik bir alan daha ayırsak, 5 tane daha böyle alan ayırsak yani 8.484 kilometrede bütün enerji yatırımları sahilde yüzde 5'ine karşılık gelmiyor arkadaşlar, yüzde 5'ine. Yüzde 95'inde turizm mi yaparız, tarım mı yaparız, tarihî güzelliklerimizi mi seyredeniz, denizi mi seyrederiz; hepsini yapalım ama müsaade ederseniz bu yatırımları da yapalım. Türkiye, buraya 22 sent koymayacak, kamu bütçesinden para ayırmayacak ve özel sektörle alakalı kurduğumuz finansman modeli burada geçerli olacak.

Şimdi, LNG tesisleri müracaatı var. LNG tesisleri deniz kıyısına yapılır arkadaşlar, başka yere yapılmaz. Gemilerle gelir sıvılaştırılmış doğal gaz. Yine, İzmir bölgesinde müracaatlar var, belki Saroz 'da olacak, belki diğer alanlarda olacak. Ruslarla geliştirdiğimiz Türk Akımı'yla alakalı, şu anda kesinleştirmedik, belki de orada bir LNG tesisi yapacağız ama oturup da kurduğumuz, kuracağımız proje şirketiyle beraber bunları netleştirmedik.

Şimdi, kalkıp bize o alandaki 100 metrelik alanda, 150 metrelik alanda -ki, bunlarla alakalı rakamları da müsaade ederseniz vereyim- bizim askerî alanlarla alakalı, diyelim ki karada da 1 kilometreye kadar, denizde 3,8 kilometreye kadar, havada yatayına 25 kilometre dikeyine de limitsiz bir alanda böyle bir ihlal falan yok çünkü burası askerî bölge değil. Kaldı ki askerî bölgelerle alakalı yapılacak bir çalışmada tabii ki konu stratejik ve Millî Savunma Bakanlığını direkt ilgilendirdiği için tabii ki onlarla oturup mutabakat sağlamadan bunları yapmamız söz konusu olmaz ama buradaki konu çok daha farklı.

Buradaki bilgi eksikliğinin sizden kaynaklanmadığını, aslında bu bilgileri bizim daha detaylı vermeyişimizden kaynaklandığını da bu vesileyle tabii ki söylemek isterim yani bu Komisyonlarda da tabii ki bunları hep beraber bizim vurgulamamız lazım.

Biz yeni rafineriler kurabiliriz, özellikle TÜPRAŞ'ın özelleştikten sonra, bir kısım hisseleri halka açıldıktan sonra ve blok satış yapıldıktan sonra olan kısımlarında... Değerli arkadaşlar, Türkiye 8,6 milyon adet araçtan 18,6 milyon adet araca geldi. Bizim ithal ettiğimiz ürünler var. Bunların bir kısmını yeni kurulacak rafinerilerle beraber karşılamayı düşünüyoruz yani ham petrolü ithal etmek ürün ithal etmekten daha iyi. Bugün, dizel ve benzinle alakalı olan işlemlerde TÜPRAŞ 3 milyar dolarlık yatırım yaptı şimdi, açılışını Sayın Cumhurbaşkanımızla beraber yaptık. 3 milyar dolar ürün malzemelerin tedarikiyle alakalı bir husustu. Şimdi, yarın, nasipse 17 Marta TANAP'la alakalı temel atacağız. Bu maddelerden bir tanesinde -biraz sonra- KDV istisnasıyla alakalı, bundan önceki boru hatlarının elde ettiği istisnanın buna da uygulanmasıyla alakalı bir husus var. Bunların her birisi gelen yatırımcının önünün açılmasıyla alakalı hususlar.

Değerli arkadaşlar, biz yatırımcının önünü açacağız. Türkiye, uluslararası sermayeyle büyüyen bir ülke ve büyümeyle alakalı kararlılığını devam ettiriyor. Biz, yine buna devam edeceğiz. Bir yatırımcının önünün açılmasıyla alakalı bir kısım ülke uygulamalarını eğer burada bir detaylandırırsak, Genel Kurulda belki bunu aktarma imkânımız olur "Sen buraya gel, nasıl olursan ol sen gel." diyor. 10 milyon dolarlık yatırımdan daha fazla yatırım yapacak yerlere özel uçak gönderen ülkeler var. 100 milyon dolarlık baremler koymuşlar "Biz, size burada, göl kenarında villanızı hazırladık, yatırım alanınızı hazırladık ve bununla alakalı şu, şu ekibi size tahsis ettik, siz yeter ki gelin, buraya yatırım yapın." deniyor.

Arkadaşlar, biz yatırımcıya düşman gözüyle mi bakacağız? Buraya para getirip de bir şeyler çalan gözüyle mi bakacağız, yoksa Türkiye'nin büyümesine, kalkınmasına zemin oluşturan fırsatlardan biri diye mi bakacağız? Biz, açıkça PETKİM'in işinin özellikle bu kıyı şeridiyle alakalı kolaylaştırılmasından yana olduğumuzu açıkça söylüyoruz. BTS (Bakü-Tiflis-Ceyhan) Ham Petrol Boru Hattına, Kerkük-Yumurtalık Ham Petrol Boru Hattına sağlanan istisnaların buraya da sağlanmasından yana olduğumuzu söylüyoruz. O yüzden, ben biliyorum ki burada, iktidarıyla muhalefetiyle bütün arkadaşlarımız o yatırımcılara karşı değiller, yatırımcıdan yanalar ama müsaade ederseniz Hükûmet olarak biz Türkiye'nin büyümesinden, büyüme rakamlarından sorumlu olan biziz ve yeri geldiğinde eleştiriyoruz, "Türkiye niye yüzde 3 büyüyor, yüzde 5 büyümüyor?" diye. Doğru, yüzde 5 büyümesi için uğraşıyoruz. Önceki yıl, yine bu Komisyonun yaptığı kanuni katkılarla beraber, değerli arkadaşlar, kurulu güçte yüzde 11,4 büyüdük biz. Türkiye'nin üç yıllık, dört yıllık büyümesini enerji sektörü bir yılda gerçekleştirdi. Bunu ben tek başıma yapmadım ki, ekibimizle ve sizlerle beraber yaptık. Eğer siz, kanunlarla mevzuatlarla bunu kolaylaştırmazsanız, biz onları yapabilir miyiz? Şimdi, aynen burada olduğu gibi, bu kolaylaştırılacak, önü açılacak ki biz de onu sağlamış olalım.

Buradaki konu, değerli arkadaşlar, PETKİM gibi petrokimya tesisleri, nükleer tesisleri, Ruslarla beraber Akkuyu'da yapacağımız nükleer tesislerde yaşadığımız somut problemleri gidermek adına, yine bir kamu disipliniyle beraber davrandığımız bir düzenlemedir ve biz, bu düzenlemeyi inşallah hep beraber yapmış olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakana açıklamalarını yaparken, bizi bilgilendirme ve somut neler söylemesi, beklentilerimiz noktasında neler söylemesi gerektiğini de aslında söylemiştik, kaç tane tesis var, ne var, ne diye. Ama Sayın Bakanın üslubunda şöyle bir şey görüyorum. Üslubu şu: Bazen bize bir sıyga çekiyor, "Siz bilmiyorsunuz, yabancı yatırımcıyı bu ülkeye getirmek için biz şunu yapıyoruz." diyor, bazen de diyor ki: "Aslında biz size bu bilgileri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 14
vermeliydik, belki bilgisizliğiniz oralardan geliyor.” Burada da böyle ayrı bir şey çekiyor ve mağduru oynayarak da diyor ki: “Biz çok çalışıyoruz, gece gündüz yatmıyoruz, biz Bakanlık olarak böyle bir çalışma içerisindeyiz.”

Sayın Bakanım, ben sizden bunları beklemiyorum, polemige de girmek istemiyorum, ben çok somut şeyler istiyorum sizden, somut konuşmak istiyorum. “Enerji politikalarında biz yüzde 11 büyüttük.” diyorsunuz, dünyanın büyütmesiyle... Biz, burada, muhalefet partileri olarak, dünyadaki enerjinin önemini bilen, bu ülkede enerji yatırımının olması gerektiğine inanan, ama bu yatırımlar yapılırken kamunun ağırlığını unutmayan, dünya piyasalarıyla rekabet edebilen bir sanayi sektörünün oluşması için enerji yatırımlarında dışa bağımlılığı en aza indirmeye çalışan, yenilenebilir ve yerli kaynaklara önem veren politikaların ne olduğunu çok iyi biliyoruz Sayın Bakan, ama sizin bunu yapmadığınızı da biliyoruz. Sizin büyüttüğünüz enerji, doğal gaz getirip termik santrallerle, yüzde 55, yüzde 60 elektriğinizi oradan temin ediyorsunuz. Tümüyle Rusya’ya, dışa bağımlı hâle gelmişsiniz, bir de şimdi nükleer santral veriyorsunuz, bundan sonra da kalkıp bize “Ben çok önemli çalışmalar yapıyorum, ama siz anlamıyorsunuz, tabii ki size birazcık anlatayım.” tarzında, lütfen ders verir konumda konuşmaktan daha çok, birbirimizi... Sekiz yıldır ben bu Komisyondayım, Türkiye’deki enerji politikalarındaki konuşmaları hep beraber yaptık, yapmaya da devam edelim.

Biz çok somut gerekçeler söylüyoruz. Bize, askerî bölge tanımlaması ile güvenlik bölgeleri tanımlamasını net olarak açıklamadınız. Dediniz ki: “Biz Akkuyu nükleer santralini güvenli bölge ilan ettik, çakışıyor birbirine, askerî bölge yok burada.” Nasıl yok ya, o zaman niye değiştiriyorsunuz? Bu askerî yasak bölgeler tanımını nasıl değiştiriyorsunuz? Niye açıklamıyorsunuz bunu? Güvenlikle ilgili yok diyorsunuz, ondan sonra da diyorsunuz ki askerî yasak bölgelerle ilgili hiçbir şeye dokunmuyoruz.

Şimdi, bu Meclis şunu yapacak: Hem yatırımcının önünü açacak hem yerli yenilenebilir enerji kaynaklarını hem enerji çeşitliliğinde diğer kaynakları yapacak, ama düzgün yapacak, ülke menfaatlerine yapacak, daha iyi olması için hep beraber adım atarak yapacağız.

Ben, İzmir milletvekiliyim, ben İzmir’de PETKİM’in de, TÜPRAŞ’ın da, diğer kurumların da yatırım yapmasına hiç karşı değilim, hiç insanları böyle töhmet altında bırakmayın. Biz yatırım yapılmasının hiç karşısında değiliz, ama yatırım yapılırken bu ülke menfaatlerine, bu ülkenin geleceğine, bu ülkenin ulusal çıkarlarına dikkat etmek ve özen göstermek bizim birinci görevimiz, sizin de birinci göreviniz ve biz, eğer bu kaygılarımızı, kuşklarımızı, şüphelerimizi size soruyorsak, siz bakanlık koltuğunda otururken, ben “Nezaketen, lütfederseniz” dedim ama vermek zorundasınız Sayın Bakan. Bu Komisyona sorduğumuz sorulara cevap vermek ve bu yasal düzenlemeler yapılırken hangi ihtiyaçtan doğduğunu net olarak açıklamak zorundasınız, öyle üstü kapalı tanımlamalarla bu iş olmaz, bize daha samimi, daha net söyleyeceksiniz. 46 bölgeye itiraz var. 46 bölgeye itiraz olabilir, itiraz olması insanların demokratik, hukuk devletinde en doğal haklarıdır, itiraz olmasından şikâyet etmek yerine, itirazı en asgariye indirecek yatırım ortamını oluşturmak bir iktidarın görevidir. İtirazdan şikâyet eden bir iktidar olmaz. İktidar, itirazları en asgariye indirip, hukuk devleti içerisinde bu itirazları en aza indirip, işin içinde yatırımcının önünü açabilen olmalıdır. İtiraz edenleri niye şey yapıyorsunuz?

EPDK’ya...

BAŞKAN – Sayın Susam, ben yanlış anlamadıysam, Sayın Bakanım “Yatırımın hepsine itiraz var.” dedi. Değil mi Sayın Bakanım?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Olabilir, o zaman siz kendinizi de sorgulayacaksınız, neden bu kadar itiraz oluyor? Yani itiraz edenler vatan haini mi bu ülkede? Soruyorum size, itiraz edenler vatan haini mi bu ülkede?

BAŞKAN – Yok, öyle bir şey yok.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ne alakası var?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Nereden çıkıyor? Ne alakası var?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Değil, itiraz hakkı olabilir.

BAŞKAN – Yatırım yapan vatan haini mi?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İtiraz edecektir, itirazları eğer doğru değilse, yasalardan geri dönecektir, itirazları doğru değilse bunun karşılığında mahkemeler geri çevirecektir, kamuoyu ona destek vermeyecektir. Yani bu ülkede itiraz edilmeyi, itirazı ortadan kaldıran bir anlayışımız olabilir mi? Olabilir, itiraz edilecektir. Yani siz, şimdi, Akkuyu nükleer santralle ilgili olarak insanların itirazını boş mu görüyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, beraber gittik. Şimdi, burada diyorsunuz ki “Kıyı dolacak, yerleştiremedik santrali Akkuyu’da, dolgu yapacağız, bu noktada yatırım şey yapacaksınız.”

Biz, orada, Akkuyu nükleer santralini yapacak şirketi gidip yerinde gördüğümüzde, bu yatırımlarla ilgili olarak anlattıkları nükleerin sıkıntıları, riski konusunda herkesin kafası net mi? Bizim kafamız net değil. Biz, Akkuyu’da nükleer santralin bu yapılanmasıyla, bu şekliyle hem fisibil olmadığını hem Rusya’ya bağımlılığımızı artırdığını, doğal gazda, petrolde, nükleerde tümüyle dışa bağımlılığımızı artırdığını, artı çevre ve insan kaynakları açısından sıkıntıları olduğunu, milletlerarası anlaşmaların içerisinde atıkların bertarafı dâhil, onun fiyatı dâhil birçok şeye itirazımız var. Bu itirazlarımız çok net, bu itirazlarımız açık ve şeffaf, kamuoyuyla paylaşıyoruz, söylüyoruz. “Teknolojiyi getirmiyorlar, teknoloji yok bu işte.” diyoruz. Tüm bunları söylediğimiz için, biz, şimdi, itiraz eden, eleştiren olarak bu görüşlerimizi söylemeyecek miyiz? Bunlar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 15

ülke menfaatine olduğuna inandığımız net, temiz görüşlerimizdir. Bu konuda bilim adamları dâhil, birçok kişi de bu görüşlerimize katılıyor, uluslararası tartışmalarda da bu var. Yani sizin yaptıklarınız tartışılmaz ve her şeyiyle doğru şeyler değil ki. Onun için bunları konuşacağız ve tartışacağız. Neden bunları konuşup, tartışmıyoruz arkadaşlar? Bunların tartışılması ve yararların bulunması bizim, hepimizin görevi bu komisyonlarda.

Bakın, bu toplantıyla ilgili olarak şunu söyledik: “Bu Parlamento dönem sonuna gelmiştir, bu kararları almayı öbür Parlamenta bırakın.” dedik, bunu da dinlemediniz, “Çok acil ihtiyaçları var.” dediniz. Ben şunu söylüyorum: Tartıştığımız konular, ülkenin bundan sonraki geleceğiyle ilgili çok önemli konulardır. Akkuyu’ya kurulacak bir nükleer santralin vebalini, getireceği sıkıntıyı, sorunu ve benzerlerini hep beraber çekeceğiz. Bu ülke iyi konuşmak zorundadır, iyi tartışmak zorundadır. Biz, bunları konuşmayacağız, tartışmayacağız da böyle bir torba yasada tak tak tak değişiklik yaparak geçivereceğiz. Soruyoruz: Hangi rafineriler yapılacaktır? PETKİM’le, TÜPRAŞ’la SOCAR’ın yapacağı yatırımlar dışında hangi yatırımlar vardır mesela bu şeyle ilgili? Diyorsunuz ki: “Çanakale tarafında vardır.” Hangi yatırımlardır, hangi ihtiyaçtan doğmuştur? Bunları burada söylemek gerekmiyor mu Sayın Bakan? Bunları sorduğumuz zaman böyle üstü kapalı, gizemli, hatta biraz bizi konulara vâkıf görmeyen bir tarzda laf söylemek yerine sorduğumuz somut sorulara net cevaplar istiyoruz. Hangi yatırımcıların engeli var? Biz yatırımcının engelini, sadece yatırımcı değil, ülke genelinde, ülkenin umumi çıkarlarına eğer yararlıysa kaldırmada hiç tereddüt etmedik. Bugüne kadar bu Sanayi Komisyonunda onlarca yasa çıkardık ve o yasalarda hep yatırımcının önünü açmak için katkı koyduk, destek koyduk ama bir şey de yok. Siz bir yanlış yapmışsınız, yanlış yola girmişsiniz, orada yatırımcı mağdur olmuş, bunu tüketiciye yapıyorsunuz. İşte, söylediğim olay o. Dicle Elektrikte siz kayıp kaçak oranını koymuşsunuz, ihaleye girmiş, ihaleye girdikten sonra Dicle Elektrik “Beceremiyorum.” diyor, siz orada o işi PKK’ya yıkmak yerine, özelleştirme politikalarınızda girdiğiniz açmaza yıkacaksınız. PKK bu ülkede yeni bir olay değil ki. Siz elektrik özelleştirmesini yapmadan önce oralarda sorun yok muydu? Orada PKK yok muydu? Oralarda elektrik ödemelerinde sıkıntı yok muydu? Bilmiyor muydunuz? Bunlar yok muydu? Vardı.

Ama bakın size söyleyeyim: Sizin burada cevap vermeniz gereken olaylardan bir tanesi şudur: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin, elektrik kesildiğinde, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi sizin özelleştirdiğiniz firmanın önünü kepeçlerle kazıp, ondan sonra oturup uzlaşma sağlamanın hangi koşullarda olduğunu bu kamuoyu bilmeli. Yani oraya taviz verip de vatandaşın elektriğini -80 lira- ödemediği, aç kapa yapıp ödettiğinizin bir hesabı bu kamuoyuna verilmeli. Milyonlarca lira bazıları ödemezken tüketicinin sırtına 33 milyar liralık bir yük geliyorsa bunun hesabı verilmeli. Bu hesaplar sorulmadan, konuşulmadan kalkıp yüksek perdeden konuşmamızın anlamı yok.

Hep beraber, samimiyetle biz bir şey söylüyoruz. İkna edersiniz, etmeye çalışırsınız, çalışmazsınız. “Gücümüz var, Parlamentoda çoğunluğumuz var, oylarız geçeriz.” dersiniz, bunu da yapabilirsiniz ama yarın bu ülkenin bu konularda, siz de, diğerleri de, hep beraber bu Komisyonun üyeleri de vicdani olarak da ülkenin geleceği açısından da hesap vermek zorundayız. Parlamentodan karar çıkarken oy kullanmış insanlar bunun sorumluluğunu üstlenmiş durumdadır. Onun için, biz bunları soracağız, siz de bize üst perdeden olmadan dostça... Bakın, sekiz yıllık süremizin sonuna geliyoruz, beraberce bu Komisyon çalışmalarını yaptık. Siz de bize net cevaplarınızı vereceksiniz; biz tatmin olursak oluruz, olmazsak da ondan sonra siz kararınızı uygularsınız ama bize yanıt vermek durumundasınız Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Başka söz isteyen vekillerimiz var ama...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, usul olarak şeyi soracağım: Yani, siz “En son Bakana söz veriyorum.” dediniz ya, eğer bunu karşılıklı konuşma şeklinde yapacaksa çok az mesafe katederiz. Ben diyorum ki biz açıklamalarımızı yaparız. Bunların bir kısmı tatmin edici olur, bir kısmı tatmin edici olmaz yani o bizden kaynaklanıyor demiyorum. Ama ondan sonra bu maddeyi nasıl nihayetlendireceğiz? Benim asıl usul açısından söylemek istedim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şöyle: Bizim Komisyonumuzda siz de bizimle birlikte çalıştınız. Milletvekillerimizin kafasındaki sorulara cevap alarak yürürsek daha rahat oluyor. Hem de inşallah bu maddeden sonra biraz daha seri gideceğimizi düşüneyim yani sorun olmaz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben o zaman Sayın Işık’tan sonra alayım söz.

BAŞKAN – Tamam, lütfen.

Buyurun Sayın Işık.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sizin de açıklamalarınıza teşekkür edeyim. Her ne kadar sorularımızın tam bir cevabı olmasa da nezaket çerçevesinde anlatabileceklerinizi anlattınız. Bu konuşmanızdan sonra, tabii, bizim de size bazı soruları sormamızda ne kadar haklı olduğumuz ortaya çıkmıştır.

Özellikle “Enerji tesisleri kıyılarına yapılır tabii:” dediniz. Biz size “Doğal gazlı enerji tesisini nereye yapacaksınız?” diye sormadık, enerji tesisinden bahsediyoruz. Sizin açıklamanızdan –politikanızın- kıyı şeritlerine yakın sular üzerinden

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 16

sıvılaştırılmış doğal gazı getirip onunla elektrik üretecek enerjilere öncelik verdiğiniz ortaya çıktı. İyi ki sormuşuz. Türkiye'nin geri tarafında kömüre dayalı, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji tesislerini yok mu sayıyoruz? "Enerji tesisleri tabii ki kıyılara yapılır." diyerek sanki bizi hiçbir şeyden anlamaz, gerçekten yani kamuoyu bu konularda hiçbir şey bilmez, "Enerji Bakanlığı olarak biz Türkiye'nin enerji politikasını buna göre yönlendiririz." gibi bir yaklaşımla cevap verdiniz ama yine de teşekkür ediyorum, en azından konuşma imkânı ortaya çıktı.

Bir diğer önemli konu, sanki itiraz mahiyetinde görüş beyan edenlere cevap olarak: "Yatırımcıya düşman gözüyle mi bakacağız?" Sayın Bakan, burada, bu ülkede yatırımcıya düşman gözüyle bakan hiç kimse olamaz. Eğer böyle bakarsa bu ülkenin vatandaşı olup olmadığını kendisinin bir kontrol etmesi lazım, bu kadar net söylüyorum. Ama, gelen yatırımcının nerede, nasıl bir yatırım yapacağını -size başvurdusa- siz bize söylemek zorundasınız. Ben altını çizerek tekrar söylüyorum: Hangi yatırımcı kıyı tesislerine, kıyı şeritlerine takıldı? Onun için biz burada genel bir düzenleme yapıyoruz. Lütfen, bu -46 adet itirazı olan- listeyi bize verin. Komisyon üyeleri bunu bilmeyecekse o zaman bizim burada üye olarak durmamızın da bir anlamı yok. Bunların hepsi, örneğin Ege Bölgesi, Akdeniz Bölgesi, Karadeniz veya Marmara'da, o bölgede yoğunlaştıysa özel olarak bu arkadaşlar paralarını Türkiye'ye yatırınsınlar diye düzenleme çıkaralım ama sadece orayı kapsasın.

Şimdi, siz buradan "rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri." Milletlerarası anlaşmayı ayrı tutuyorum, hadi onu şu anda Akkuyu Nükleer Güç Santrali için yazdığımızı düşünerek söylüyorum. Hangi petrokimya tesisleri, bunların hangi eklentileri? Hangi rafineriler; Ceyhan'da mı, Karadeniz'de mi, Marmara'da mı, Ege'de mi? Bir bilelim. Yani biz bunu bilmeyeceksek burada oy vermek veya vermemekle hangi yükümlülük altına giriyoruz? Bunu vicdanlarımızda tartmayacak mıyız? "Evet" desek niye evet dedik, bileceğiz. "Hayır" diyorsak niye hayır dediğimizi bileceğiz. Onun için, lütfen, bu konuda elinizde ne varsa -net bilgi- önce bunu Komisyon üyeleriyle paylaşırsanız çok çok mutlu olacağımı ifade etmek istiyorum.

İkinci bir ifadeniz: "Enerji ihtiyaçlarını ithal petrol ve doğal gazla çözmeyi amaçlıyoruz. Bu yol benzin, mazot almaktan daha ekonomik oluyor." dediniz. Dolayısıyla, kıyı şeridinin, komple 8.484 kilometrelik kıyı şeridinin henüz yüzde 5'lik bölümüne denk gelen bu enerji yatırımlarının demek ki yüzde 100'üne da yayılabilecek şekilde bir politikayı benimsediğiniz mi ortaya çıkıyor yoksa bugünkü durum itibarıyla mı bunu söylediniz? O zaman Türkiye'nin diğer bölgelerinde, kıyıda sınırı olmayan diğer illerinde enerji yatırımı yapmayacak mıyız? Bununla ilgili bir kararınız varsa lütfen bunu da açıklarsanız seviniriz.

Özellikle PETKİM, TÜPRAŞ ve Akkuyu Nükleer Güç Santrali gibi yatırımlar için bu düzenlemeye ihtiyaç duyduğunuzu söylediniz. Biz de net olarak buna karşılık şunu tekrar tekrar söylüyoruz: Bu gizlilik anlaşmasında ne var da bizimle paylaşmıyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hangi gizlilik anlaşması?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Biraz önce gizlilikten dolayı açıklayamayacağınızı söylediniz bazı şeyleri Akkuyu'yla ilgili.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Doğal gaz fiyatlarıyla ilgili...

BAŞKAN – Yok. "Doğal gaz fiyatı." dedi.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır, ondan önceki yani bizim şeyde... Yanlış anlaşıldıysa onu özellikle netleştirmek isterim. Doğal gaz fiyatlarıyla ilgili açıklamanızın önünde nükleer güç santraliyle ilgili Rusya'yla yaptığımız anlaşmadan dolayı firmayla ilgili gizlilik anlaşmanızın olduğunu söylediniz. Yani burada gerçekten bizim bilmediğimiz ya da kamuoyuyla paylaşılmasında sakınca gördüğünüz bir konu varsa gelelim size, özel olarak bize bir anlatın, ben bilmek isterim şahsen. Ama "Yok öyle bir şey onda" diyorsanız o zaman o cümleyi -tutanaktan baktığımızda- ona göre düzeltirseniz daha doğru olur. Özellikle bu konuda net, nerede, şu anda bize gelmiş -size gelmiş daha doğrusu- dolayısıyla Komisyonumuza gelmiş talep var, buna çözüm bekleniyor, bizimle paylaşırsanız biz kararımızı buna göre netleştirmeyi arzu ederiz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Işık.

Sayın Bakanım, son sözü Sayın Mustafa Öztürk'e vereceğim, sonra size vereceğim.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinize saygılar sunuyorum.

Aslında konuşmamak için epey kendimi tuttum ama maalesef bir üslup yanlışlığı var. Yani, bazı arkadaşlarımız kendilerinde her şeyi söylemeye hak görüyorlar ama Sayın Bakanımızın açıklamalarına yani sanki tepeden bakma, bilmiyormuş gibi birtakım ağır ithamlarda bulunuyorlar. Ben bunu çok doğru görmüyorum. Tatmin olmayabilirsiniz, beğenmeyebilirsiniz, politikalarınız farklı olabilir. Sonuçta partilerin politikaları da farklıdır ama Türkiye'nin 2002'den önce elektrik piyasası ortamına baktığınız zaman, elektrik kesintilerine baktığınız zaman, ihtiyaçlara baktığınız zaman yani enerji kaynaklarına baktığınız zaman, bir de bugüne baktığınız zaman aradaki farkı çok iyi görürsünüz.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Evet, gerçekten çok büyük fark var üstadım!

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Bakın, Türkiye'de nüfus artmasına rağmen, Türkiye ekonomisi büyümesine rağmen, kişi başı elektrik kullanımı büyük oranlarda artmasına rağmen, birkaç katına çıkmasına rağmen, Türkiye enerji ihtiyacını

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 17

karşılamıştır, dolayısıyla bu konuda da sanayinin de ihtiyacını, vatandaşın da ihtiyacını karşılamıştır, karşılamaya da devam ediyor. Alternatif ve yenilenebilir enerji kaynaklarını da artırmıştır. Bakın, AK PARTİ iktidarından önceye bakın, ne rüzgârda ne biyoenerjide ne jeotermalde ne hidroelektrikte siz bir kaynak bulamazsınız, yok, sıfır derece.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hidroelektrik kaynakları hep bu dönemde mi yapıldı?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Yok, yok, ben özellikle son zamanlardaki atılımları söylüyorum. Hidroelektrik barajlarının bir kısmı çok önce yapıldı, onu kastetmiyorum ama burada bir atılım yapıldı. Hatta, geçen yine, çıkardığımız kömürde teşvik sağladık. Yani, çöpten, metan gazından enerji üretiyoruz, belediyeler ana su arterlerinde şu anda enerji üretiyor, rüzgârda 3 bin megavatı geçtik, güneşte birçok çağrı yaptık ve büyük bir atılım yapıyoruz. Dolayısıyla, alternatif ve yenilenebilir bütün enerji kaynaklarını şu anda kullanıyoruz. Daha iyi olabilir mi? Tabii ki daha iyi olabilir. Dolayısıyla, bunlara baktığınız zaman yani Türkiye enerjide doğru yolda ilerliyor. Sadece kıyı şeridinde doğal gazla dayalı bir enerji politikasının olmadığını birtakım istatistik verilerde ve enerji kaynaklarının çeşitlenmesinde görüyoruz. Kaldı ki yine TPAO'nun yurt dışı operasyonlarına baktığınız zaman, TPAO yurt dışında çok ciddi operasyonlar yaptı. Türkiye bir enerji geçiş hattı konumuna geldi yani enerji koridoru hâline geldi ve birçok proje de hayata geçiriliyor. Bunun, dünya enerji kaynaklarının tüketilen yerlere ulaştırılması açısından da önemli olduğunu görüyoruz. İşte, TANAP gibi birçok projeye şu anda koşturuluyor.

Dolayısıyla, ben şu üslubu doğru görmüyorum. Yani, biz de çok şey söyleyebiliriz, bazı arkadaşlarımızın burada bazı kanunlar görüşülürken farklı maddelerle ilgili önerge verdiklerini ve o maddeler üzerinde konuştuklarını biliyoruz. Ha, demek ki bazı arkadaşlarımızın da bazı konuları çok araştırmadığı da ortaya çıkıyor. Yani, Sayın Bakanımıza yapılan bu ithamların ben doğru olmadığını, üslup olarak da doğru olmadığını düşünüyorum şahsen. Dediğim gibi, herkes birbirini ikna etmek mecburiyetinde değildir. Ha, maksimum bilgiyi alırsak Komisyon'da, maksimum bilgiye göre karar vermemiz daha sağlıklı bir kanun çıkarmak açısından doğru olur.

Burada Sayın Bakanımız 43 tane yatırımdan bahsetti, bunlara itirazlardan bahsetti. Türkiye'de şöyle bir şey oluştu: Maalesef bazı sivil toplum örgütleri veya çevreci dernekler ideolojik yaklaşarak her şeye “Hayır” kampanyası başlatıyor, işin teknik verilerine bakmıyor, değerlerine bakmıyor, raporlarına bakmıyor, “Olmasın...” E, iyi, olmasın ama daha önce de söyledim ben, “Burada nükleer santral olmasın...” E, var, yani dünyanın bütün gelişmiş ülkelerinde var. Ne yapmamız lazım? Nükleerin tehlikesi varsa her türlü tedbiri alarak bu tehlikelerden uzaklaşmamız lazım. Ondan sonra, kömür diyoruz, termik santral kuralım diyoruz, “Çevreyi kirletiyorsun.” diyorsun. Öteki taraftan, “Rüzgâr kuş yollarına zarar veriyor.” diyorsun, bir sürü şey yani birçok mazeret üretiyorsun. Hâlbuki bütün bunları yani çevreyi de göz önüne alarak, teknik gelişmeleri de göz önüne alarak Türkiye'nin kaynağı olarak kullanıp dünyada rekabet edebilir bir konuma gelebiliriz. Bu hepimizin görevidir. Buradaki bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımızın da böyle düşündüğünü ben şahsen düşünüyorum. Yani, iyi kanun çıkarmak, Türkiye'nin ihtiyaçlarının veya Türkiye'deki yatırımcıların önünü açmak da hepimizin görevidir diye düşünüyorum.

Ben Sayın Bakanımıza yaptığı açıklamalardan dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Şimdi söz Ali Ercoşkun Bey'in.

Buyurun.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, Elektrik Piyasası Kanunu'yla alakalı değişiklikleri konuşuyoruz ama bu kanunla alakalı geçtiğimiz süreçlerde de bazı çalışmalarını Komisyon olarak gerçekleştirmiştik ve daha sonra hep birlikte, iktidar ve muhalefet partisi milletvekilleri olarak da çeşitli ziyaretlerde de bulunduk. Özellikle Rusya'da nükleer tesislerle alakalı inceleme gezimizde belki birçok arkadaşımızın, hem iktidardan hem muhalefet partilerinden arkadaşlarımızın görüşleri bir manada belki de değişti. Bizler açısından baktığımız zaman, nükleer enerjiyle alakalı ortaya konulan birçok eleştirinin yerindeki incelemeler neticesinde aslında mevzubahis olmadığını, gerek çevreye karşı gerekse orada yaşayan insanların ortamını gördüğümüzde, tesiste çalışan insanların, emeklilik seviyesine gelmiş insanların görüşlerini aldığımızda bu kaygıların yersiz olduğunu bir manada tespit etmiş olduk. En azından bizim görüşümüz bu şekilde. Ben bunun özellikle kayıtlara geçmesini arzu ettim. Çünkü nükleer enerjiyle alakalı gerek dünyadaki uygulamalar gerekse Türkiye'nin gelmiş olduğu nokta itibarıyla artık bundan sonra önümüze bakmamız gerektiğini bir kez daha bir Enerji Komisyonu üyesi olarak ifade etmek lazım.

Tabii, bizim bir politikamız var iktidar olarak, iktidar partisi olarak, hükümet etme yöntemimiz sonuçta bir politika gerektiriyor. Enerji konusunda da bir politikamız var, farklı alanlarda da politikalarımız var. Nasıl muhalefetin muhalefet yapma hakkı varsa aynı zamanda iktidarın da iktidar olma ve bu politikaları oluşturabilme hakkı var. Bu, aslında doğal bir hak yani hava gibi, su gibi bir hak. Dolayısıyla, bu politika yapma hakkı üzerinde muhakkak ki muhalefet partilerindeki milletvekili arkadaşlarımız, abilerimizle beraber en doğrusunu bulmak için çabalayacağız. Bu Komisyon'da bunu başarıldığımızı hep birlikte aslında geçtiğimiz kanun çalışmalarında gördük. Ama eğer bu, politika yapma hakkını engelliyorsa iktidarın, o zaman bir yerde bizim bu süreci yürütebilme yükümlülüğümüze de saygı duyulması lazım. Çünkü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 18

biz biliyoruz ki herkes kendi hakkını kullanacak ama en son iradeyi millet sandıkta gösterecek. Eğer bizim politikamızı kabul ediyorsa vatandaş, onaylıyorsa, buna tamam, devam diyorsa o zaman iktidarın muhalefete saygısı olduğu gibi, muhalefetin de iktidara, bu politikayı yapma hakkı olan organa da saygısı olması lazım.

Ben bu kanunun da özellikle bu dönem neticelenmeden bitirilip bir an önce Genel Kurulda görüşülmesinin de ülke için, millet için çok önemli bir süreç olacağını düşünüyorum. O yüzden, bir an önce maddeler üzerinde muhalefetin de değerli katkılarını alarak devam etmenin çok faydalı olacağı kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sadece, Mustafa Öztürk arkadaşımızın geçmişe yönelik yok sayan, küçümseyen, 2002 öncesini sanki Türkiye'nin önceki hükümetleri hiçbir şey yapmamış gibi değerlendiren konuşmasından dolayı söz alma ihtiyacı hissettim.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam, sadece bir kıyaslama yaptım, yapılanlara teşekkür ederiz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Değerli Kardeşim, 2002 öncesinde yapılan, eski hükümetler döneminde Türkiye'ye kazandırılan yatırımlardan dolayı son on iki yılda yaptığınız özelleştirmelerle tam 54 milyar dolar parayı ülkenin hazinesine koydunuz, bir. Önce teşekkür edeceğiz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Yapılan her şeye teşekkür ederiz Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – İki: 2002 öncesi Türkiye'de yapılan elektrik üretiminin yaklaşık üçte 1'i hidrolik kaynaklardan yapılıyordu, şimdi dörtte 1'e düştü. 2002 öncesi Türkiye'deki elektrik sektörü, enerji sektörü üçte 2 oranında yani yüzde 66 oranında dışa bağımlıydı, şimdi dörtte 3 oranında yani yüzde 75 oranında. Yani, "Oradan buraya." derken siz varsınız, siz çok mübareksiniz, siz en iyi akıllısınız, her şeyi siz yaparsınız, sizden başkası yapamaz, lütfen bundan vazgeçin, bakın dört yıllık milletvekilisiniz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam, siz kalp okuyorsunuz ve yanlış okuyorsunuz, onu söyleyeyim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hayır.

Dört yıllık milletvekilisiniz siz. Önce yapmış olsaydınız bu konuşmaları hiç alınmazdım ama 4'üncü yılın sonunda hâlâ bu kafayı değiştiremediyseniz, Hükümeti sadece AKP'ye oy verenlerin Hükümeti olarak görmeye devam ederseniz yanlış yoldasınız.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam, yanlış yorumluyorsunuz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hükümet, seçimden sonra 77 milyonun Hükümetidir. Her aldığı kararı doğru olarak algılayamayız. Enerji problemi bir optimizasyon problemidir, belli kısıtları vardır. O kısıtları dışta bırakırsınız, geri kalan alanda optimizasyona gidersiniz. "Yok, AKP böyle istiyor, kıyılarda dışa bağımlı doğal gaz ve petrol ithalatıyla enerji yapmak istiyor." Hayır, kardeşim, yok, bu ülkenin kaynaklarını...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam, mum ışığında ders çalıştığımızı ne zaman unuttunuz ya. Yapma Hocam ya.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Değerli kardeşim, bakınız, siz, önce, bu tavrınızla sizi buralara getiren, sizin zihniyetinizdeki hükümetlere de hakaret ediyorsunuz. Rahmetli Erbakan'ın kemiklerini sızlatıyorsunuz, yapmayın bunu.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Allah rahmet etsin kendisine.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yapmayın bunları. Bakınız, bizi sevmeyin, siz bizi sevmeyin.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hayır, sizi de seviyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama, Kıbrıs Harekâtı'nda sağıyla, soluyla o günkü 65 milyon insanın yüreklerine, hislerine tercüman olmuş insanlara hakaret etmeyiniz. "2002 öncesi bir şey yoktu, ondan sonra Türkiye aldı başını gidiyor."

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam "Yoktu." demedik, sadece matematiksel kıyaslama yaptık.

ALİM IŞIK (Kütahya) – "Hidrolik mi vardı?" dediniz, vardı kardeşim. Rüzgâr da vardı ama şimdi...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Nerede vardı Hocam rüzgâr bakın?

ALİM IŞIK (Kütahya) – E, bak kardeşim, bak.

Sayın Bakanım, ilk rüzgâr santrali ne zaman kuruldu, arkadaşla bir söyleyin de.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ne kadar vardı Hocam?

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kadarını ayrı tartışırız ama vardı.

BAŞKAN - Hocam... Alim Hocam...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bakınız, şimdi, biraz önce "Var mıydı?" diyorsunuz, ben vardı diyorum, şimdi "Ne kadar vardı?" diyorsunuz, onu doğru konuşmamız lazım.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Doğru konuşuyoruz.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmalıyım.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Bakanım, sözlerim size değildir, arkadaş için söz aldım, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 19

Sayın Öztürk, karşılıklı konuşmazsak. Bakan Bey'e söz vereceğim.

Buyurun, Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sizin uyarınıza katılıyorum. Biz, Sayın Öztürk konuşurken hiçbir müdahalede bulunmadık, onun da bizim konuşmalarımızda müdahalede bulunmamasını rica ediyorum.

Biz burada bir denetim görevi yapıyoruz muhalefet olarak, iktidar da icra görevini yapacaktır. Muhakkak ki karşılıklı herkes görevini yapacak ama bizim görevimiz doğruları söylemektir. Sizin de kendi doğrularınızı hayata geçirme gibi bir yükümlülüğünüz vardır. Bunun takdirini tabii ki millet sonuçta verecektir.

BAŞKAN – Yüce milletin kararı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Millet sonuçta bu kararları verecektir ama bu tartışmaların ne faydası vardır? Milletin doğru bilgilendirilme hakkını, bir yasal düzenlemede nelerin ne olduğunu burada mümkün oldukça konuşacağız. Burada iktidardan beklenen şudur: Bizim bu konuşmalarımıza tahammül edip bu konuşmaların sınırlarını ve şeyini mümkün olduğu kadar açmak; iktidar bilgisini bizimle paylaşıp doğru karar alma sürecine bizim daha iyi katılımımızı sağlama konusunda bilgiyle, belgeyle destek olmaktadır. Bu karşılıklı iş birliğini yapmak zorundasınız, ondan sonra da biz bu bilgiler ışığında çıkıp kamuoyu önünde vatandaşa anlattıklarımızı daha doğru anlatmak durumundayız.

Şimdi, şu genel şeyden bir kere çıkmanız lazım: “On iki yılda biz şunları yaptık.” “Rakamlarla konuştuk. Ben rakamlarla konuştum.” diyor Sayın Öztürk. Ben de rakamlarla konuşayım. Türkiye'nin cumhuriyet kurulduğundan 2002 yılına kadar gelen toplam borçlanmasının 2 katı borçlanma yaptınız on iki yılda. Bir de -Sayın Alim Işık'ın söylediği gibi- sattıklarınız, o hükümetlerin yaptıkları sattıklarınız, artı yaptığınız özelleştirmelerle de geleceğe ilişkin yapılmış olan yatırımların gelirlerini ipotek ettiniz. Yani, tabii ki her iktidar iş yapar da yaptığınız işin geçmişle kıyaslandığında bu ülkeye ne yarar getirip getirmediğini doğru ortaya koymak zorundayız. Onun için, bu ülkede sanki siz gelmeden önce hiçbir şey yokmuş, siz gelmişsiniz, her şeyi değiştirmişsiniz...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Vardı, vardı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bakınız, enerji politikalarında son on yılı, on üç yılı çok hovardaca harcadınız. Siz diyorsunuz ya “Nükleer yapmayın diyor.” Almanya nükleerden vazgeçti beyler. Almanya o kadar büyük kömür yataklarından da vazgeçti. Nasıl vazgeçiyor? Şunun için vazgeçiyor: Öyle bir politika bilgi çağında üretti ki rüzgârda, güneşte, yenilenebilirde ve benzeri yerli kaynakları kullanma konusunda, çok önemli adımlar attı. Attığı bu adımlarla “Ben nükleere karşıyım.” diyebildi. Çevrecileri küçümsemeyin. İnsanlar son on-on üç yılda şunu keşfettiler: “Bu dünya bize miras kalmadı, biz çocuklarımıza miras bırakacağız.” anlayışını ve çevresiz yaşanamayacağını; enerji ve tüm sanayi yatırımlarında çevreye saygılı, duyarlı bir yatırım yapılmasının gelecek kuşaklara bir borcumuz olduğunu fark ettiler. Dünya bunu yapmaya çalışıyor, bu noktada yatırımlar yapıyor, bu noktaya ilişkin gerçek bilimsel çalışmalarını, AR-GE'sini yapıyor ve buna göre geliştiriyor yoksa çok kolay insanlara itiraz ediyoruz diye yatırım yaptırmıyorsunuz demek. Hayır, yatırım yapılsın ama yatırımlar çevreyi koruyan yatırımlar olsun, yatırımlar geleceğe ilişkin çok daha bu ülke çıkarlarını korusun. Söylediklerimiz bunlar. Neden bizim rüzgârda, güneşte, Danimarka'yla, Almanya'yla kıyasladığımızda çok gerilerde kaldığımızı bir düşünün; on üç yıldır niye rüzgârda, güneşte yeteri kadar daha ileri gitmediğimizi bir düşünün. Rusya'ya nükleer santral için verilen rakamlarla güneşe, rüzgâra, hidroelektriğe verilecek şeyleri düşünün. Türkiye'de çok önemli yerli kaynaklara ilişkin oranlar oluşmuştu siz gelmeden önce. Şimdi, oranlara baktığımda, o oranlarda -az önce Sayın Işık'ın dediği gibi- yüzde 75'lerin üzerinde dışa bağımlılığa gidildi. Bütün bunlar ülkenin geleceği açısından önemli. Biz bu kanunda konuşurken bunların doğru olmasını istiyoruz. Şunu da istiyoruz: Ya, Akkuyu Nükleer Santral çok zorlu ve riskli bir yatırım. Bu riskli yatırımın dolgu alanına yapılmasını bu kadar ısrarla istemenin nedenini ve bunun doğuracağı sonuçları bu ülke insanına açıklamak durumundasınız, bunlar çok temel şeyler. Bunları açıklamıyorsak, bunları konuşmuyorsak olur mu? Onun için biz hiçbir yatırımcıya karşı değiliz. Yatırım yapılmalıdır ama yatırım ülke menfaatlerine olmalıdır, yatırım ülkenin geleceğine ilişkin olmalıdır. Yatırımcı bir ülkede uygulanan politikalarla daha doğru yönlendirilmelidir. Yatırımcının yatırım şevki teşvik edilirken doğru yatırımlar yapması noktasında da onun önü açılmalıdır. Ama, siz öyle yatırımlar yapıyorsunuz ki yatırımcıyı bir gün geliyor kendi kaderiyle baş başa bırakan uygulamalar doğuyor. Bütün bunlara baktığınızda bizim sorduğumuz sorular bu ülkede yatırımın, üretimin, ülke menfaatlerinin bize göre en doğru şekilde cevaplanmasına yönelik sorulardır. Bunları böyle tartışacağız.

Teşekkür ederim.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Ali Ercoşkun geçti)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Susam.

Şimdi, madde üzerinde Sayın Bakana son sözümüzü verip ondan sonra önergelere geçeceğiz.

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, tabii ki üslupla alakalı konuda hep beraber bir noktaya doğru varıyoruz. Ben, herhangi bir alınganlık oluşturacak bir cümleyi özellikle kullanmam yani burada karşılıklı saygı içerisinde bunu net olarak ifade ederim. Ancak, şimdi, Sayın Susam dediğiniz için söylüyorum, yani buna şimdi nasıl cevap vereceğimi de bir tespit etmem lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 20

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – “LNG tesisleri tabii ki deniz kenarında yapılır.” demek bu Komisyona nedir Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Elektrik tesisleri, şimdi tutanaklara bakın...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – LNG tesisleri...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – LNG tesisleri tabii ki deniz kenarına yapılır.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – E, bilmiyor muyuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bilmeyen arkadaşlarım var.

Mesela, şunu da karşılaştığım için diyorum, lütfen yalnızca kendiniz olarak tanımlamayın: “LNG ne demek?” diye haklı olarak soran arkadaşım var. Herkes LNG’nin açılımını bilmek durumunda değil. Sıvılaştırılmış doğal gaz olduğunu ve bunun ancak kargolarla, tankerlerle taşındığını bütün arkadaşlarımız bilmek zorunda değil Sayın Susam. Bakın, lütfen mazur görün, biraz önce ben bir ifade kullandım. Siz hâlâ benim, askerî yasak bölgelerle alakalı açıklama yapmadığımı söylediniz. Ben de diyorum ki: Burada askerî yasak bölgelerle alakalı bir husus yok. Bu konu askerî yasak bölgeyle alakalı değil dedim, siz bana aynı şeyi sorunca kusura bakmayın, o zaman şu ifadeleri kullanmak zorundayım, tekrar ediyorum ifadem, tutanaklara bakın: Bu, özel güvenlik bölgesinin Askerî Yasak Bölgeler Kanunu’yla alakalı maddede geçtiği için onunla ilintisi, alakası var, askerî bölgeyle alakalı olduğu için değil dedim ama şimdi bunu ben tekrar ediyorum, tekrar ettiğimde lütfen yanlış anlamayın, aynı ifadelerle tekrar ediyorum, herhâlde tam, yeterince anlaşılmadığı gerekçesiyle tekrar ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Siz de 27/A’yı bir okur musunuz bana bunu söylerken.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, bakın, ben bir anlatayım.

Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’nda yer alan bir maddenin değişmesiyle alakalı konuşuyoruz. Burada “Millî Savunma Bakanlığının görüşü alınır.” deniyor. Millî Savunma Bakanlığının görüşü alınmış. Askerî yasak bölgelerle alakalı 3 tane temel madde var, 3 tane temel başlık var ve bunların içerisinde güvenlik bölgeleri, askerî güvenlik bölgeleri ve özel güvenlik bölgeleri diye ayrılıyor. Bizimki askerî güvenlik bölgelerinde de değil. Şimdi, bakın, askerî yasak bölgede de değil, askerî güvenlik bölgesinde de değil ama özel güvenlik bölgeleri bu kanunda düzenlendiği için bundan bahsediyoruz diyorum. Şimdi, herhâlde yanlış anlaşılacak bir cümle değil bu, son derece net, açık, anlaşılacak bir cümle ve burada Millî Savunma Bakanlığıyla olan ilintisi “Oradan görüş alınır.” deniyor ve biz de o görüşü almışız.

Değerli arkadaşlar, bakın, burada, özellikle ifadelerimi seçerek kullandım, ben Genel Kurulda da benzeri üslubu taşıyan birisiyim. İktidarıyla, muhalefetiyle buradaki konan bir katkıdan bahsettiğimi söyledim. Benim, muhalefet partilerini, şu birinci konuşmamda da rencide edecek bir tane cümle bulamazsınız. Özellikle seçiyorum ben o cümleyi çünkü gerçekten beraber katkıyla olduğuna inandığım için söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, elektrikle ilgili maddeleri konuşacağız maddesi geldiğinde. Genel Kurulda görüşülmesine inandığım için şu anda bu Komisyonu topluyoruz. Genel Kurul vakit bulamayabilir 7 Nisana kadar diyoruz ama biz bunu Komisyondan aşağıya indirmezsek, Genel Kurula indirmezsek görüşülme ihtimali olmaz. Bu gerekli bir konu ama yeterli mi, buna hep beraber bakacağız yani bu süre içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde ne olur, bakacağız.

Şimdi, her birimiz Enerji Komisyonu üyesi olduk diye enerjiyle alakalı her konuyu doğru bilemeyebiliriz, Enerji Bakanı için de geçerli bu konu yani ben bunu başta kendimi katarak söylüyorum. Buradaki bazı bilgileri de düzeltmek zorundayız ama yani bunu da söylemem lazım.

Çalışmakla alakalı, çalışmak bir tercih değildir, bir zorunluluktur diyorum, siz benim çalışmayla alakalı övündüğümde bahsediyorsunuz. Ben tam tersi, çalışmayla alakalı Türkiye’deki insanların, hele hele kamu görevi yapanların övünmemesi lazım geldiğini, bunun bir zorunluluk olduğunu, bir tercih olmadığını özellikle söyledim. Şimdi, bu konuda özellikle yanlış anlaşılmayı istemem.

Bakın, Bizden önce hiçbir şey yapılmamış mıydı? Bizden önce bir şeyler yapılmıştı, tabii ki yatırımlar yapılmıştı. Ne kadar yapıldığını merak edersek: Arkadaşlar: 31.800 megavat Türkiye’nin kurulu gücü vardı. Sene 1902...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Bakanım, çok özür dilerim. Bunun kamu ve özel olarak dağılımını ve son olarak da...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hepsini söyleyeceğim.

Değerli arkadaşlar, bakın, muhalefet partisinin bu konudaki yaklaşımının doğru olmadığını da birazdan anlatacağım. Niçin? Arkadaşlar, sene 1902-2002, yüz yıl içerisinde 31.800 megavat Türkiye’de kurulu güç yapıldı. Türkiye’nin şartları öyleydi, böyleydi, şöyleydi, neyse 31.800 megavat yapıldı. Bizim iktidarımız döneminde -bu rakamı söylerken ister buna “övünmek” deyin ister başka bir şey deyin- 38 bin megavatı geçti bu. Şimdi, ilk yüz yıldakinden daha fazla on iki yılda yapılmışsa bu bir değer ifade eder. “Bizden önce hiçbir şey yapılmamıştı.” demiyor zaten Mustafa Bey de “Bizden önce Türkiye’de bir şey yoktu. İlk defa elektrik bizimle beraber geldi.” demiyor.

Rüzgârda da özellikle Selçuk Holdingin yani 19 megavatlık İzmir bölgesindeki kurduğu rüzgâr santrali de yoktu anlamında söylemiyor. Şu anda 4 bin megavat civarında var yani 19 megavatı ihmal edersek rüzgâr da yoktu anlamında söylüyor, o 19 megavatı inkâr ettiği için değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 21

ALİM IŞIK (Kütahya) – Düzelttiğiniz için teşekkür ederim Sayın Bakan, yılını da söyleyin de 1983'te olduğunu... Yani yirmi sene önce kurulmuş demek ki “yoktu” dediği zaman olmaz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Çok önceden kurulmuş bir santraldir ve Yaşar Holdingin özellikle bu manada yaptığı Türkiye'ye güç olarak değil ama olgu olarak çok büyük bir katkısıdır. Zaten, Mustafa Bey de onu kastetmiyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, öyle oluyor, böyle oluyor, özel sektör, Türkiye... AK PARTİ seçim beyannamesine de enerji politikaları ve stratejilerine de şunu koyuyor: “Özel sektör bunları yapacak, kamu bunlardan çekilecek.” diyor. Siz şimdi özel sektörün işini kolaylaştırmadığınızda bu yatırımların yapılmadığını hep beraber gördük değil mi? Zaten, politikasının gereği özel sektörün yapmasından yana. “Siz yapmadınız, bunu özel sektör yaptı.” dersiniz bu yanlış bir yaklaşım. Onun zeminini oluşturmak, kanuni altlığını oluşturmak, mevzuatını geliştirmek, bu değişimi yönetmek... Şimdi, bir çırpıda 8-10 tane ülke sayacağım, Türkiye'deki modelle alakalı müzakere istiyorlar. Bu saydığım ülkeler yalnızca Arnavutluk, değerli arkadaşlar, yalnızca Azerbaycan, Pakistan değil, evet, Almanya'dan bahsediyorum: Siz şimdi Almanya'dan örnek verdiğiniz için onu da söyleyeyim: Almanya'yla alakalı bilgilerimizi bir tazelememiz lazım arkadaşlar. Almanya, söylendiğinin tam tersine, kömürle alakalı yatırımlarını arttırmaya çalışan bir ülkedir. Bunu beyannameyle açıkladılar. Algi nasıl, gerçek nasıl? Algi, yeşillikler içerisinde rüzgâr santralleriyle, güneş fotovoltaikleriyle beraber elektriğini üreten bir Almanya'dan bahsediyoruz. Kusura bakmayın, öyle değil. Türkiye'nin kömürden elde ettiği oran elektrikte yüzde 26'larla 28'ler arasında salınır. O anki geçen kazalar, kömürle alakalı kazalar, bunların her birisi üretimi etkiler. Yüzde 28 diyelim. Almanya'da yüzde 43 şu anda ve yüzde 51'e çıkma kararı aldılar. “Ben 2021 yılına kadar kömürümü artırıyorum.” dedi. Ürettiği elektriğin yarısını kömürden elde eden ve nükleerle alakalı konuda “Ben vazgeçtim.” demesine... Arkadaşlar, ben bunu kamuoyunda da söyledim. Kusura bakmayın, ömrü biten santrallardan vazgeçmiş olmak nükleerden vazgeçmek anlamına gelmiyor. Bu manada, çok daha dikkatli olalım. 8 tane nükleer santralin ömrü 2021 yılında bitiyor. Zararlı mı bu nükleer santraller? Niye zararlı olanı bir gün çalıştırıyorsunuz? Kapatın yarına, 2021'i falan beklemeyin, 2015 yılının 17 Martında kapatıyorum deyin. Niçin? Onların süreleri 2021 yılında bitiyor. 9 tane nükleer santralin kullanma kararına devam ediyor. Zararlıysa onu da kapatsın. Bakın, 9 tane nükleer santralle alakalı kapatma kararı almadılar. Bundan önce de geçmişte nükleerden vazgeçtiğini açıkladı, süresi geldiğinde tekrar “Bu kararımı değiştiriyorum, nükleerle devam ediyorum.” dedi Almanya. Kendi iç siyasetini yönetme adına yaptığı bazı işlemleri kalkıp da enerji politikası olarak yansıtmayalım. Bugün, Almanya'nın sübvansiyonlardan vazgeçmek için 17 milyar euro geçen yılki ödediği rakam, ondan önceki ödediği rakam 30 milyar euro. Merkel'in yardımcısı, hükûmet değişmeden önceki başbakan yardımcısı Rösler –isim veriyorum basında yer aldığı için- “Siz Türkiye'deki bu modeli nasıl kurdunuz? Almanya'dakinden daha sağlıklı nasıl bu modeli kurdunuz?” dedi. Bunu yalnız benim yüzüme söylemedi, basının önünde söyledi. İspanya, Portekiz ve Almanya yaptığı sübvansiyonlarla alakalı U dönüş yapmanın bütün gerekçelerini arıyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, kendimize haksızlık etmeyelim. Almanya teknolojisiyle, gayrisafi yurt içi hasılasıyla Avrupa'nın moderatörü, dünyanın da önde gelen ülkelerinden bir tanesi ama buna rağmen, enerjiyle alakalı yapılanmalarında... Eğer varsa 30 milyar euronuz çok daha güzelini yaparsınız. Biz şunu söyledik, “Biz 3 milyar euro bile vermeyeceğiz.” dedik.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben 46 tane itiraz kıyı şeridinden dolayı var demedim, tutanaklar burada, kayıtlara geçiyor, Türkiye'nin kıyı şeridinde 46 tane itiraz var dedim. Kıyı şeridiyle alakalı Fransızların son hazırladığı raporda Japonların yapacağı nükleer güç santralının de buna takılacağını söylediler. Şimdi somut olarak bahsediyorum: 2 tane nükleer santral, 44 milyar dolar, 100 milyar TL, PETKİM santrali gibi, rafinerilerde olduğu gibi, muhtemel kurulması planlanan enerji tesislerinde olduğu gibi, bütün bunların her birinin önünü bizim aşmamız lazım.

Değerli arkadaşlar, bakın, kullanmadığım ifadelerle itham etmeyelim lütfen. Ben niçin itiraz ediyorlar bunlar demiyorum, bir itiraz var diyorum. Ne vatan hainliği kaldı itiraz edenlerin ne benim itiraz edenlere karşı... Arkadaşlar, itiraz etme onun en tabii hakkı ama kusura bakmayın, bizim de bu ülkeyi yönetmek en tabii hakkımız. O itirazını yapacak, haklı olduğu konular vardır, çevrecinin haklı olduğu konular vardır. Gazetelere bugün itibarıyla, 16 Mart itibarıyla bakın, yerli santrallerden hangilerine itiraz ettiğiyle alakalı koleksiyonuza yaklaşık bir 15 sayfa daha eklersiniz. Tokat'taki HES'e karşı gelmeler, falan yerdeki rüzgâra karşı gelmeler, filan yerdeki termik santrale karşı gelmeler. Bunların her biri, yerli kaynak ve yenilenebilir kaynaklardan bahsediyorum.

Şimdi, bakın, ham petrolün ithalatının Türkiye'de rafine edilmesinden sonra satılmasına daha uygun dedim, ne kadar güzel, ham petrol ithal ediyoruz, ne kadar güzel demedim. “Siz ham petrolü mü ithal edersiniz yoksa motorin ve benzini mi ithal edersiniz?” diye sorduğunuzda bunların Türkiye'de üretilmesinin daha doğru olduğundan bahsettim. TÜPRAŞ'ın 3 milyar dolarlık tevzi yatırımını bundan dolayı verdim. Orada 5 milyon tonluk motorin ve benzinin Türkiye'de dengelenmesiyle alakalı bir husus, bundan bahsettim. Yoksa, petrol ithal edelim, kömürleri de yapmayalım, benden şimdiye kadar hiç böyle bir cümle duydunuz mu arkadaşlar? Türkiye'de yerli kömürlerin kullanılması ve onların değerlendirilmesiyle alakalı yaptığımız işlemleri burada ben anlatmadım ama onu ayrı bir başlık altında bence anlatalım, buradaki süremizi daha iyi kullanmak açısından söylüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 22

Bir de değerli arkadaşlar, bakın, şu gizem cümlesine ve gizlilik oluşturmaya çalıştığımız algısını lütfen kullanmayalım. Şimdi, “Nükleer güç santrallerinde Ruslarla ne yaptınız kardeşim, ne gizli anlaşma yaptınız?” diyorsunuz, 6 Ekim 2010 tarihinde yaptığımız anlaşma Resmî Gazete’de yayımlandı. Şimdi, buradan çıktığımızda bakalım, İnternet sayfasına girin, bizim Ruslarla yaptığımız bütün anlaşmanın metinleri orada tek tek yazılı. Yani, kaldırımda yürüyen bir vatandaşımızın dahi okuyabileceği bir alanda kalkıp da burada “Gizli saklı ne yaptınız?” dersiniz ben de alınganlık göstermek zorunda kalırım. Böyle bir şey yok arkadaşlar. Bu kadar büyük işler öyle gizli saklı da yapılmaz, küçük işler de gizli saklı da yapılmaz.

Birçok konu var ama ben buradaki üslubumuza en fazla dikkat eden arkadaşlarınızdan biri olduğum için söylüyorum. Ben hakaret cümlesi kullanmam, bir kısım hakaret cümlelerini duymuş olmama rağmen kullanmam ve buradaki “Hadi oylamaya geçelim, iktidar partisi daha fazla.” diye de bir ifade kullanmam. Enine boyuna tartışıyoruz, 1’inci maddedeyiz, yaklaşık iki saatten beri buradayız, belki de bir saat daha konuşmamız gerekecek. Bununla alakalı ben yorum yapmam. O yüzden değerli arkadaşlar, ben bu üsluba dikkat ediyorum, bütün arkadaşlarımın da aynı şekilde dikkat ettiğine inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Katılımcılarımızdan komutanımız bir söz istedi, ona veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ YARBAY YUNUS YILMAZ – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim Mehmet Ali Susam Bey’in bizden açıklama talebi nedeniyle Millî Savunma Bakanlığını temsilen söz almış bulunmaktayım.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ YARBAY YUNUS YILMAZ – Sayın Bakanımın tasarının 1’inci maddesiyle ilgili açıklamalarına ilaveten Silahlı Kuvvetlerle ilgili 1’inci maddenin özellikle 1’inci kısmı tamamen Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacına binaen Genelkurmay Başkanlığımızca talep edilmiştir. Bu da şöyle ki: 1990 tarihli 3621 sayılı Kıyı Kanunu’nun 3’üncü maddesiyle askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliğiyle doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetleri kullanımındaki savunma amaçlı yerler için özel kanun hükümlerine uyulacağına ilişkin bir istisna hükmü getirilmişti. Ancak, bu 1990 yılında yürürlüğe giren bu maddeye rağmen bugüne kadar 2565 sayılı Kanun’da herhangi bir düzenleme getirilmediği için Türk Silahlı Kuvvetlerinin, özellikle Deniz Kuvvetleri birliklerinde bu konuda yasal sıkıntılar vardı. Enerji Bakanlığının bu 2565 sayılı Kanun’da değişiklik içeren bir çalışması sebebiyle Genelkurmay Başkanlığımızın da bu, tamamen Kıyı Kanunu’ndaki 3’üncü maddedeki istisnayı hayata geçirecek bir düzenleme teklifi oldu. Bu ortak bir çalışmanın sonucunda tasarının 1’inci maddesi bu şekle geldi.

Arz ederim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Askerî yasak bölgelerle ilgili bir değişiklik yapıyorsunuz, sizin ihtiyacınıza göre.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ YARBAY YUNUS YILMAZ – Evet Sayın Vekilim, evet.

Tasarıda 1’inci maddenin birinci kısmı Silahlı Kuvvetlerin bu ihtiyaçları, özellikle Deniz Kuvvetleri birliklerinin, diğer kısmı Enerji Bakanlığımızın çalışmasıydı. O iki çalışma harmanlanmış oldu.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bununla ilgili söyleyeyim, bir açıklama yapayım.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakan son açıklamasında, benim “Askerî yasak bölgelerle ve güvenlik bölgeleriyle ilgili değişiklikte neler yapıyorsunuz?” diye sorumda “Askerî yasak bölgeler kanunu hiç ilgilendirmiyor.” demişti. Millî Savunma Bakanlığından...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, kanunu ilgilendirmiyor demiyorum, tutanaklara bakın, askerî yasak bölge değil diyorum. Bu “kanunu ilgilendirmiyor” olursa burada kanunu konuşabilir miyiz?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Siz de konuşmanızı bir daha tutanaklardan isteyip bir gözden geçirin.

BAŞKAN – Sayın Susam, belki yanlış anlaşıldı.

Evet, devam edin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, kanunu ilgilendirmese ne konuşuyoruz burada?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakan, siz bizim bu kanunu anlamadığınızı, burada askerî yasak...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Anlamadınız demedim, anlatıyorum ben.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tanımlamanızı okuyun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hocam, lütfen ya, lütfen, bakın, özellikle kullanmak istemiyorum o cümleleri. Hâlâ o noktaya doğru çekmeye çalışmayalım, o cümleleri kullanmıyorum ben. “Anlamadınız” diye bir kelime kullandım mı ben burada?

BAŞKAN – Yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 23

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ama lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bana müdahale etmeyin, ben siz konuşurken ne anladığımı ve ne konuştuğumuzu not aldım. Aldığım not içerisinde de tutanakları okursunuz, benden bu konuda söylediklerinizden dolayı bu açıklamadan sonra, Millî Savunma Bakanlığının açıklamasından sonra özür dilersiniz inşallah, onu bekliyorum.

Ben Bakanlığın bu konuda askerî yasak bölgelerle ilgili bu yasal düzenlemede neleri değiştirdiğinin bize açıklanmasını istedim. Şimdi, söyledikleri kadarıyla kendi yapmış oldukları tesisler nedeniyle askerî yasak bölgelerde sıkıntıları olduğunu, aynı şekilde kıyı kenar kanunuyla, bu anlamıyla Bakanlığın taleplerini de dikkate alarak güvenlik bölgesi ve askerî yasak bölgelerle ilgili yasal düzenlemede değişiklik yapmak istediği konusunda açıklama gelince bizim söylediklerimizin ne kadar doğru olduğu çok net ortaya çıkmıştır. Hiç de öyle bir nokta değildir. Siz bize şöyle sundunuz: “Bunun askerî bölgelerle ilgisi yoktur, Akkuyu Nükleer Santrali güvenlik bölgesi olarak ilan edilmiştir. Bundan dolayı yasayla çalışmaktadır, bu çelişkiyi ortadan kaldırmak için yapıyoruz.” demiştiniz. Geçen toplantıda bize anlatılan olay aynen budur. Şimdi, sorular sordukça ne kadar doğru anlaşıldığı ortaya çıkıyor. Onun için, “Bir yere çekmek istiyorsunuz.” noktasındaki tanımlamalarınızı da doğru buluyorum.

Bir kez daha, ben, gene, nezaket sınırı içerisinde söyleyeyim: Ben, sadece, bu kanun çıkarken doğruları öğrenmek, kamuoyuyla paylaşmak, doğruları yapmak için söylüyorum. Tarzımda ve yönetim şeklimde bir şeyi bir yere çekmek diye bir anlayış yoktur. Sayın Bakan, bu sözünüzü düzeltmenizi istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Susam.

İkisi aynı mahiyette, altı adet önergemiz vardır.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, Millî Savunma Bakanlığı adına konuşan arkadaş bazı açıklamalarda bulundu, bununla ilgili söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Alim Hocam, şu önergeyi okutayım, ondan sonra olur mu? Bir önergeyi okutayım...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Önergelere geçmeden önce, çünkü Millî Savunma Bakanlığı adına konuşma yapan arkadaşın açıklamasıyla da durum değişti.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Yarbay Arkadaşımızın Millî Savunma Bakanlığının talebi doğrultusunda bu 1’inci maddenin ilk bölümünün bu şekilde gündeme geldiği konusuna dair yaptığı açıklamanın ardından iş değişti. Bu açıklamaya kadar Sayın Bakanın açıklamalarından biz hep özel güvenlik bölgesi ilan edilen Akkuyu Nükleer Güç Santrali bölgesinin askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgeleriyle çakışması ve o kanunda böyle bir özel güvenlik bölgesi ilan edilen bölgelere dair sınırlamalar olduğu için Kıyı Kanunu hükümlerine tabi tutulmaması gerektiği yönünde anlamıştık. Ama anlaşılan o ki şimdi, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendine ait askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde bu tür tesisler yapmaya veya yaptıysa bununla ilgili bazı düzenlemelere ihtiyacı olduğu, özel güvenlik bölgesi ilan edilen alanlardaki düzenlemelerin ise ayrı bir ihtiyaç olduğu ortaya çıktı. Onun için, bu maddenin bu şekilde tezekkür edilmesinin, bundan sonraki tartışmaların da bu doğrultuda, önergelerin de buna göre değerlendirilmesine ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Buna göre yeni önerge ihdası talebimiz olacaktır. Çünkü bu ana kadar yapılan açıklamalarda askeriyeden gelen böyle bir ihtiyacın olduğu bu Komisyona açıklanmadı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İkisi aynı mahiyette altı adet önerge vardır.

Hocam, siz, göndereceğinizi de gönderin lütfen.

Öncelikle aynı mahiyette olan iki önergeyi okutuyorum:

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakandan bir talebim vardı.

BAŞKAN – Bir şunu okutalım ondan sonra. Bakanımız sabaha kadar burada, merak etmeyin, beraberiz.

Önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1014 Esas Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 1 inci maddesinin tasarısı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Komisyon Başkanlığına,

1/1014 Esas numaralı Tasarının 1. maddesinin Tasarısı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Alim Işık

Bahattin Şeker

Kütahya

Bilecik

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hangi önerge? Bizim önerge mi, Sayın Susam’ın önergesi mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 24

BAŞKAN – Hem Susam’ın hem sizin, ikinizinki aynı önerge zaten.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Susam, siz konuşun da ben diğer önergeyi yazadurayım, ben sizden sonra konuşayım.

BAŞKAN – Sayın katılımcılar görüyorsunuz, çok demokratik şekilde komisyonumuz devam ediyor. Sayın Işık, Susam’a “Sen konuş sonra ben konuşayım.” diyor.

Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ben önerge hazırlıyorum diğer açıklamadan sonra, onun için diyorum, yoksa... Tamam, alıyorum söz hakkımı.

BAŞKAN – Buyurun Ali Bey.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bizim buradaki çekincemiz çok açık ve nettir. Askerî bölgelerle ilgili, Milli Savunma Bakanlığının getirdiği taleplere bir itirazımız yoktur. Ancak, askerî bölgeler ve güvenlik bölgeleriyle ilgili yasada düzenlemeler yapılırken net olarak bize hangi yatırımların bu bölgelerden etkileneceğini ve bu anlamıyla Kıyı -Kenar-Kanunu’nun sahil şeritleri doldurma ve benzeri noktalardaki çekincelerimiz, bir nükleer santralin dolgu alanının üzerine yapılmasının getireceği sorunlar, bu dolgu alanlarında yaşanabilecek tehlikeler ve riskler açısından bu maddenin çekilip daha anlaşılabilir, sınırı doğru çizilmiş ve bu anlamıyla ihtiyaçlara cevap veren bir hâle getirilmesi, bu, çok geniş, kapsamlı ve şu an içi net olmayan bir düzenlemedir. Onun için geri çekilmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Susam.

Buyurun Alim Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Verdiğimiz önergenin lehinde, onu açıklamak üzere söz aldım.

Bu madde, tasarının başından beri ifade etmeye çalıştığımız çekincelerin hâlen bu hâliyle giderilmediği, yapılan açıklamalar doğrultusunda söz konusu düzenlemede yer alan eksikliklerin giderilerek tasarının bu endişeleri yok edecek şekle kavuşturulmadığı gerekçesiyle bunun çıkartılmasını talep ediyoruz. Sebeplerden birisi şudur: Bir; biraz önce Millî Savunma Bakanlığı adına yapılan açıklamadan da anlaşıldığı gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin bazı bölgelerde kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurmuş olduğu tesislerin Kıyı Kanunu’na takılması nedeniyle bu kapsam dışına çıkartılması talebi olduğu ortaya çıktı. Ama maddenin bu şekliyle yazılması, oylanması ve geçmesi hâlinde, bu talebin kullanılarak başka talepleri bunun altına gizlediği ve bu talep doğrultusunda bazı ilerde sıkıntı yaratacak düzenlemeleri gündeme getirdiği ortaya çıkmıştır.

Örnek veriyorum: “Askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliğiyle doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler harekât ve savunma amaçlı yerlerde -parantez içinde çıkıyorum, burası tamam- ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde -yani Akkuyu için diyorum- 27’nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden “rafineri” -amenna- ama “petrokimya tesisleri ve eklentileri” diye 27’nci maddenin birinci fıkrasında böyle bir tesis sayılmamış. Şimdi diyorum ki: “Bunu kimin için koydunuz?” Askerîye için mi koydunuz? “Oranın talebi var da petrokimya tesisi kurduk biz veya kurmayı düşünüyoruz, onun için bu tesisleri eklentileriyle beraber Kıyı Kanunu hükümlerinden muaf tutalım.” diyorsanız, bu gerekçeye bunun yazılması lazım. Yok, bunu çıkartıyoruz “ile milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler” Hangi tesisler? Hangi milletler arası anlaşma? Sadece Akkuyu mu? Sinop ve benzeri var mı? Başka, daha önce yapılan milletler arası anlaşma hükümleri gereğince buna ihtiyaç duyulan yatırımlar var mı? Bunlar bu hâliyle yok.

Devam ediyorum asıl sıkıntıya...

BAŞKAN – Hocam, Bakan demeden, bildiğim bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum: Sinop da dâhil tabii buna. Değil mi Sayın Bakan?

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Tesisler hakkında 3621 sayılı Kıyı Kanunu’nun -yazmışız şimdi- kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dâhil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.” Bu özel açıklamaya niye ihtiyaç var? Madem böyle bir ihtiyaç varsa, “Sınırlayıcı hükümler uygulanmaz.” diyelim, daha da geniş yapalım. Demek ki yukarıdaki taleplerle burada “Doldurma, kurutma ve benzeri” gibi sahil şeritlerinden kazanılan özel alanlara ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkıyor. Bunlar henüz açıklanmadı, bizim itirazımız buna Sayın Bakan. “Kim müracaat etti? Nerede, ne ihtiyaç var, ver listesini.” derken bunu amaçladık. Ama siz şimdi bunları açıklamadan, bunun içerisinde hangi talepler var? Kimler hakkında hangi düzenlemeyi yapıyoruz? Gerçekten, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu talepleri bu maddenin arka kısmında gündeme gelen çok büyük değişiklikleri öngörüyor mu? Ya da kapsıyor mu? Biz bunu bilmek istiyoruz. Onun için bu tasarının bu maddesinin tasarı metninden çıkartılıp yeniden uygun bir şekilde getirilip, mümkünse, görüşmelerin sonuna kadar yeniden tekriri müzakereyle getirilebilir. Ama bizim özellikle bu maddenin tasarı metninden çıkartılmasındaki amacımız bahsettiğim şekliyle, içinde gizliliklerin olması, açıklığın olmamasıdır. Net bir ihtiyaç varsa deyin ki bize “Nükleer güç santrali.” Tamam. Atıyorum, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ege Bölgesi’ndeki şu karargâhının, şöyle bir tesisin... Yazalım, hemen çıkaralım ama onun dışında genel bir ifadeyle bu maddenin bu şekliyle çıkması hâlinde Türkiye’nin ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalacağını ve birçok yerde bazı kıyı alanlarının ciddi anlamda ihlal edileceğini düşünmekteyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 25

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Saygıdeğer vekilim, ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım cevap vermeden, ben, aklımda bir şeyi paylaşmak istiyorum değerli vekillerimle. Şimdi, Sayın Susam “Askerî yetkililerimiz buna ne diyor?” diye bir soru sordu ve Millî Savunma Bakanlığı yetkilisi de bu kanunun, bu maddenin kendilerini de ilgilendiren tarafı olduğunu -yanlış anlamadıysam- söyledi, onu söyledikten sonra işin mecrası, sanki şekli değişmiş gibi oldu. Yani, niye böyle bir rahatsızlık oldu ben onu çok anlamış değilim. Yani, askeriye tarafı dedi ki “Bizim de ihtiyacımız var bu kanuna, bu maddeye.”

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, askeriyeden geldi, “Hiçbir şey yok, yüzde 100 anlaşmayla oldu.” dendi ama askeriyeden gelen taraf, biraz önce de ifade ettiğim gibi, bu maddenin arka kısmındaki ibareleri içeriyor mu, içermiyor mu ben bunu öğrenmek istiyorum. İçeriyorsa amenna, fikrim yine değişecek ama içermiyorsa askeriye geldi, askeriye istiyor diye arka tarafına bunları eklediysek o zaman da farklı düşüneceğiz. Ben bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Anladım.

“Milletlerarası”nı çıkarınca “nükleer”i çıkarmış demek. Yani biz bunu niçin yapıyoruz?

Evet, buyurun Sayın Öztürk.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, Sayın Başkanım, bir önceki, bu kanunun geneli üzerindeki konuşmalardan bir grup konuşmalara bakarsanız şöyle bir algı oluşturmuştu arkadaşlarımız: “Acaba, Türk Silahlı Kuvvetleri baypas mı ediliyor, görüşü alındı mı?” gibi. Ama biraz önce Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşünü aldık. Diyor ki: “Bizim başka yerlerde yaptığımız değişiklik bu kanunla ilgili yapılmamıştı. Biz bununla ilgili değişikliği istedik ve bu maddeyle ilgili de Enerji Bakanlığıyla görüştük ve tam bir mutabakata vardık. Aslında sorun çözülüyor, bir sıkıntı yok arkadaşlarımızın şeyinde.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İşte zorlama bu. Biz böyle bir kelime söylemedik, “Millî Savunma Bakanlığı görüşünü söylesin.” dedik.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Yok, yok, bakarsanız diğer şeylere... Dolayısıyla, orada...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Biz ne söyledığımızı biliyoruz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Vallahi, bakarsanız tutanaklara, siz Sayın Bakanımıza diyorsunuz ki... Tutanaklara bakarsanız orada görürsünüz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sen yeni geldin daha, bizim konuşmalarımızı dinlemedin.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, aslında, burada gizli saklı bir şey yok, bence daha da netleşmiş oldu. Yani, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Savunma Bakanlığımızın bu açıklamasından sonra olay daha çok netleşti. Dolayısıyla, bu maddenin yapacağımız uluslararası anlaşmalar, nükleer santrallerle ilgili problemlerin bir an evvel çözülmesi için bu maddenin kalması noktasında görüş beyan ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Sayın Bakanım, cevap alabilir miyiz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, tekrara girmemek açısından çok fazla konuşmayacağım. Millî Savunma Bakanlığı da açıklamalarını yaptı. Bizim, bunun, özel güvenlik bölgesiyle alakalı yaptığımız işlemlerin bir askerî saha içerisinde olmadığını üçüncü kez tekrarlamak isterim. Türk Silahlı Kuvvetlerinin de harekât ve savunma amaçlı yerlerinin ne olduğunu da ben şahsen hiç merak etmedim. Millî Savunma Bakanlığının böyle bir talebi olunca doğrudur diye düşünüyorum. Gerekli açıklamaları da yeterince yaptığımız kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Komisyon Başkanlığına

1/1014 Esas numaralı Kanun Tasarısı’nın 1. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederim.

“Özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27’inci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineriler ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen Akkuyu Nükleer güç santrali hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kırı Kanununun yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

Alim Işık

Kütahya

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Sayın Alim Işık.

Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Önergemizin belli amaçları karşılaması düşünülerek sınırlandırma yoluna gidilip bu maddenin netleştirilmesi amacıyla hazırlandığını ifade etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 26

Bir: Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup arkadaşımızın açıklaması öncesinde, özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde kurulması amaçlanan Akkuyu Nükleer Güç Santrali'yle ilgili bir ihtiyacın giderilmesi gündeme getirildiği için, bu özel güvenlik bölgesi ilan edilmiş yerlerle birlikte diğer alanların da... Çünkü madde bu şekliyle geçtiği takdirde sonucu bu olacaktır. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait olan yasak bölge, güvenlik bölgesi ve özel güvenlik bölgesi olmak üzere 3 bölgede söz konusu tesisler için sınırlayıcı hükümlerin uygulanmayacağı ortaya çıkacaktır. Askerî bölgelerde ve askerî güvenlik bölgelerinde ihtiyaç duyulan düzenlemeyle özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde ihtiyaç duyulan düzenlemenin aynı olup olmadığı konusunda henüz bir açıklamada bulunulmamıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinden gelen yazının talebi nedir, bu talepte öngörülen ihtiyaç ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen ve Akkuyu Termik Santrali'ndeki yapılaşmaya engel olan bölümdeki talep aynı mıdır, değil midir? Değilse, bu maddeyle bu sorun çözülemez. Dolayısıyla, bu tasarıdan, en azından, özel güvenlik bölgesi ilan edilmiş olan Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin bulunduğu yerde kurulacak olan güç santrali ile ayrıca, daha önceki sayılan tesislerden sadece rafineriler için gelmiş olan taleplerin, sıkıntıların çözülmesi amacıyla bu maddenin bu şekilde değiştirilmesi talebimiz vardır. Takdir Komisyonumuzundur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, söyleyeceğiniz bir şey var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Komisyon Başkanlığına

1/1014 Esas numaralı Kanun Tasarısının 1. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen Akkuyu Nükleer güç santrali hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

Alim Işık

Kütahya

Bahattin Şeker

Bilecik

BAŞKAN - Söz isteyen?

Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Evet, burada da yine defalarca vurguladığım ve hâlen cevabını alamadığım şekliyle, bu ülkede nerede, kim tarafından, nereye rafineri yapılmak isteniyor? Nereye petrokimya tesisi yapılmak isteniyor? Nereye bunlarla ilgili eklenti yapılmak isteniyor? Bu ihtiyaç -son açıklamaya binaen söylüyorum- Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı mıdır yoksa özel yatırımcının ihtiyacı mıdır, her ikisinin ihtiyacı mıdır? Bununla ilgili bir netlik yoktur. Onun için, bu düzenlemenin sadece ve sadece... Tasarı Komisyonumuza ilk geldiğinde, Bakanlık açıklamalarında ifade edildiği gibi -çünkü yanına not düştüm- sadece Akkuyu Nükleer Güç Santrali'yle ilgili olarak beş yıldan bu yana yapılan çalışmalarda, yaklaşık 550 civarında yapılan sondaj sonucunda tesis ünitelerinden birinin kurulması gereken yerin Kıyı Kanunu'na muhalefete dair bir sınırlamayla karşılaşıldı, onun için bu maddenin bu sorunu çözmek için getirildiği ifade edildi. Daha sonra, sordukça veya konuşuldukça ya da Sayın Bakanın ya da Bakanlık görevlilerinin yaptığı açıklamalardan sonra yeni yeni gerekçeler ortaya çıktı, yeni yeni talepler ortaya çıktı. O nedenle, biz, henüz, bu aşamaya kadar sorduğumuz soruların net cevabını alamadığımız için bu düzenlemenin sadece tasarının Komisyona takdiminde ifade edildiği şekliyle Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin inşasında karşılaşılan bir yer tespit sorunundan kaynaklandığı gerekçesine dayanarak o sorunun çözülmesini ve nükleer güç santrali için yapılan anlaşmalar çerçevesinde yürütülen çalışmaların aksatılmaması için bunun acilen çıkarılması ve ona katkı yapılması için hazırladığımız bir önergeden bahsediyorum. Önergemizin kabulünü yine Komisyon üyelerimizin takdirine bırakıyorum. Amaç budur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun Hocam.

Evet, Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, teşekkür ediyorum.

Bir toplantı tutanağı verildi bize şimdi. Toplantı tutanağını isterseniz beraber okuyalım.

BAŞKAN – Fotokopisi geldi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Evet. Toplantı tutanağını isterseniz beraber okuyalım.

“Konu: Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı taslağı

İlgi: (a) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 26 Mayıs 2014 tarihli -sayılarını vermiş- ‘Mevzuat Değişikliği’ konulu yazısı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 27

(b) Millî Savunma Bakanlığının 13 Haziran 2014 tarihli -yine sayılarını vermiş- Kan. ve Kar. D. Kan. Tetkik ve İşl. Ş. sayılı ve kanun tasarısı taslağı konulu yazısı.” Bunlarla ilgili, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı hakkındaki görüşlerin değerlendirilmesi amacıyla, ilgili a ve b, ikisine birlikte, 14.30’da, 24 Ekimde bir toplantı yapma ihtiyacı duyulmuş. Buradan ne diyorsunuz? Taslak Enerji Bakanlığından gelmiş, Genelkurmay Başkanlığının bir talebi yok. Genelkurmay Başkanlığının talebi başka. O taslağa görüş oluşturmuşlar. Bu görüşü de o toplantıda sunmuşlar ama o görüşte sonra “Bir mutabakata vardık.” diyorlar. Mutabakat da aşağıda bize “27/A” diye gelen bir madde. Demek ki değişiklik isteği Millî Savunma Bakanlığının değil, kesinlikle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının mevzuat değişikliği isteyen, 26 Mayısla ilgili şeyi. Biz de burada diyoruz ki: Onlar orada, o odada mutabakata varmış olabilirler. Bu konudaki değişiklikte bizim iddiamız şudur, Sayın Alim Işık’ın önergesinde de anlatılmak istenen odur: Askerî yasak bölgelerle ilgili mutabakattaki bu maddede biz muğlak, geniş, belli olmayan ve bu anlamıyla özel ikili uluslararası anlaşmalarla yapılmış, birçok konuyu da içine alan bir nokta olduğu için bunun bu kısmının çıkarılmasının doğru olduğuna inanıyoruz. Bundan sonraki önergelerimizde de bu konu açıklıkla var. Yani, şu değil bu tutanaktan anladığımız: Bu talep, bu değişiklik talepleri Bakanlıktan gelmiş, Millî Savunma Bakanlığı da buna göre görüş oluşturmuş.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Işık, buyurun Hocam.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de söz konusu toplantı tutanağı elimde olmadığı için biraz önce görüşlerimi ifade etmiştim. Şimdi o gelince endişelerimde ne kadar haklı olduğum ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin söz konusu toplantı tutanağında bu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından giden yazı üzerine söz konusu maddenin nasıl olması gerektiği karar altına alınarak elimize dağıtılan toplantı tutanağı metninde yer alan ifadeyi tüm Komisyon üyelerimize ve buradaki arkadaşlarımıza hatırlatmak için okuyorum: “27/A’nın şöyle olması konusunda mutabakata varılmıştır.”

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama ondan önceki şeyi de oku.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Evet yani orada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcileri genel hatlarıyla taslak hakkında bilgi verdi. Genelkurmay Başkanlığı, İnşaat Emlak ve NATO Güvenlik Yatırım Dairesi Başkanlığı temsilcileri “Yazılı görüşümüzü aynen tekrar ediyoruz.” dediler ve “Tasarının 27/A maddesi hakkında aşağıdaki şekilde mutabakata varılmıştır.”

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – “Biz görüşümüzde sabitiz.” diyorlar.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Evet, “Sabitiz.” dediler.

“27/A- “Askerî yasak bölgeler ve askeri güvenlik bölgelerinde -tasarının ön kısmında var zaten- veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, harekât ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde -yani Akkuyu için- bu Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan tesislerden milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülenler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kuruma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.” Aynen altına imza atıyorum. Getirilen tasarıyla bunun hiçbir alakası olmadığı, sonradan bu görüşe, bizim endişelerimizi şu ana kadar gidermeyen, içinde ne olduğunu bilmediğimiz hükümlerin dâhil edildiği ortaya çıkmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinden gelen, bu şekilde olan yeni bir önergeye imza atacağımı ifade ediyorum. Bizim önergemizde bunu amaçlıyoruz zaten ama Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacına dair o birinci cümle bu açıklamaya kadar bize aktarılmadığı için önergemiz bu şekilde düzenlenmişti. Son önergemize dikkat ederseniz bununla çıkışacak yani örtüşecek bir önerge olduğunu görürsünüz. Bakınız, Türk Silahlı Kuvvetleri “Rafineri yapın.” demiyor, “petrokimya tesisleri, eklentiler” demiyor. Sadece, “Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu alanları ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde milletler arası anlaşmaya göre kabul edilmiş nükleer güç santrali yapımında bu tesisler, sınırlayıcı hükümler uygulanmaz.” diyor. Amaç belli, net. Türk Silahlı Kuvvetleri söz konusu ihtiyaç doğrultusunda görüşünü vermiştir. Buna ilave edilen diğer konularda hâlâ bizi tatmin eden bir açıklama yoktur. Olmadığı sürece de karşı olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Ömer Selvi, buyurun.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tartışmalardan benim farkına vardığım, metinde bir muallaklık var. İstenileni karşılamayan bir metin olduğunun farkına vardık. Daha sonra da burada, arka tarafta Millî Savunma Bakanlığının yetkilileriyle istişare ettiğimizde onlar da farkına vardılar. Ben burada bunu ifade etmek istiyorum.

Burada, aslında Millî Savunma Bakanlığımızın ilgili madde hükümlerinin uygulanmamasını istedikleri yerler -başladığımız yerde- askerî yasak bölgeler, bir; güvenlik bölgeleri veya ülke güvenliğiyle doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, iki; harekât ve savunma amaçlı yerler, üç. Fakat, şimdi, biz burada bu metni yani bu kanun maddesini şöyle yazdığımız zaman şöyle bir algı oluyor: Baştan başladığımız yerlerde, yerlerde, yerlerde ve -en son- özel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 28

güvenlik bölesi ilan edilen yerlerde dediğimiz zaman, daha sonrasında başlayan 27'nci maddenin (1)'inci fıkrasında sayılan şu, şu, şu, tesisler hakkında. Yani, bütün bu bölgelerdeki tesisler hakkında uygulanmaz diyoruz ama hâlbuki Millî Savunma Bakanlığının isteği bu arazilerde uygulanmasın, bir de özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerdeki bu tesisler hakkında uygulanmasın. Fakat şu anda mevcut metin bunu karşılamıyor. Mevcut metinde anlaşılan şey şu, tekrardan ifade ediyorum: Bütün askerî yasak bölgelerde, güvenlik bölgelerinde, ülke güvenliğini doğrudan ilgilendiren arazilerde, harekât ve savunma amaçlı yerlerde ve güvenlik bölgesi ilan yerlerde yapılan tesisler için hükümler uygulanmıyor ama Millî Savunma Bakanlığı tarafından istenilen şey bu değil.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Bunu duyalım o zaman onlardan da.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Hayır, zaten bu söylendi. Söylenmesi üzerine ben burada söz aldım ve bu düzeltmeyi yaptım.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır ama bu yazıda diyor ki: “Biz böyle olsun istiyoruz.”

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Mutabakat sağlanmışsa bu şey niye değiştirildi?

ÖMER SELVİ (Niğde) – Bakın, zaten benim bu uyarımdan sonra Millî Savunma Bakanlığının yetkileri muhakkak ve muhakkak ve söz alacaklardır. Onların arzu ettiği, -kendileriyle ilgili- hangi bölgelerde, nerelerde bu hükümlerin uygulanmamasını istediklerini söyleyeceklerdir. Benim anlatmaya çalıştığım şey şu: Sayın Komutanım burada ifade etti, “Bu bizim de ihtiyacımızı karşılıyor.” diyordu ama benim iddiam, bu, Savunma Bakanlığımızın ihtiyacını karşılamıyor mevcut hâliyle. Eğer burada bir düzeltme yaparsak hem Millî Savunma Bakanlığımızın ihtiyacını karşılayacak hem de bugüne kadar, bu dakikaya kadar istediğimiz... Siz diyordunuz ki: “Niye askerî güvenlik bölgelerini katıyorsunuz bir nükleer santral için?” Burada bu askerî güvenlik bölgelerini katan, işte, güvenli bölgeleri, şunları katan, aslında Millî Savunma Bakanlığının talebi ve Enerji Bakanlığının talebi ise özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde bu tesislerin yapılması. Aynı, Sayın Bakanın ifade ettiği gibi, biz askerî güvenlik bölgeleri, yasak bölgeler ile ilgili bir şey yapmıyoruz. Yani, bizi ilgilendiren taraf özel güvenlik bölgeleriydi, sizi... Yani, burada aslında her taraftan herkes kendince haklı. Mevcut metne baktığımız zaman, mevcut metin Millî Savunma Bakanlığının talebini şey yapmıyor, aynı şekilde –Sayın Bakanımızın ifade ettiği gibi- sadece özel güvenlik bölgelerini de almıyor, şu andaki hâliyle bütün bölgelerde yapılacak tesisleri alıyor. Ama Millî Savunma Bakanlığının istediği ve Bakanlığın istediği: “Biz sadece özel güvenlik bölgelerindeki tesisler için istiyoruz.” ama diğer taraftan da Millî Savunma Bakanlığı diyor ki: “Ben bu bölgeleri de bunun içine sokmak istiyorum ve harmanlıyorum.” Buna dikkat edilmesini istiyorum. Tekrardan metin dikkatle okunduğunda benim dediğim daha iyi anlaşılacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, yazıyı, metni bir daha okuduğunuzda ve şey yapıldığında Genelkurmay Başkanlığı, İnşaat Emlak ve NATO Güvenlik Yatırım Dairesi Başkanlığı temsilcileri “Yazılı görüşümüzü aynen tekrar ediyoruz.” Bakın, bir yazılı görüş var, bize bu yazılı görüş gelmedi ama “Biz aynen tekrar ediyoruz.” diyor.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Dedi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Dedi. Ondan sonra bir mutabakattan bahsediliyor. Biz görüşümüzden vazgeçmedik ama yapılan toplantıda bir mutabakat sağladık. Sağlanan mutabakatta ise –az önce de söylediğimiz gibi, sizin de belirttiğiniz gibi- 27'nci maddenin (1)'inci fıkrasında sayılan tesislerden, “Rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileriyle...” diye başlayan...

ALİM İŞİK (Kütahya) – İbare yok burada.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Siz sonradan koymuşsunuz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bir mutabakat... Görüşlerinden vazgeçmemişler, vazgeçmemelerine rağmen bir mutabakat metni imzalamışsınız, ona da uymamışsınız, kanun teklifi olarak bizim buraya getirmişsiniz, demişsiniz ki: “Bu mutabakat metnini...” Biz zorladıktan sonra bu mutabakat metni çıkmış, çıkan metne de uymayan bir kanun teklifi var; şimdi, bize bunun izahının yapılması lazım. Bunları soruyoruz, sorduğumuz zaman da kötü oluyoruz. Ne kadar güzel şeyler çıkıyor ortaya, bakın, ne kadar ülke menfaatine ilişkin şeyler çıkıyor.

BAŞKAN – Kötü olmanız mümkün değil, niye kötü olarsınız?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, siz alınganlık yapmayın, sizinle ilgili değil. Sayın Bakana söylüyor Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Konuyu başka yerlere çektiğimize ilişkin, çekmek istediğimize ilişkin Sayın Bakan değerlendirme yapıyor, nezaketen bir özür dileme gereği de duymuyor. Ondan sonra da, biz görüyoruz ki burada mutabakat aşılmış, yeni bir kanun teklifi getirilmiş. Bunları soruyoruz, diyoruz ki: Kimler kardeşim bu “rafineri, petrokimya tesisleri, eklentileri...” bilmem ne dediğiniz konular? Şunlar, şunlar, şunlar yapılacak, TÜPRAŞ'a mı yapılacak, PETKİM'e mi yapılacak, “Hatay'a yeni bir tane yapılacak.” deniyor bugün, ona mı yapılacak, başka yere mi yapılacak bilelim.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Yahu, ne fark eder arkadaş? Yatırım yapılıyor, hangisi olursa olsun yani, illa...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 29

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ya, bilmemiz de...
ALİM IŞIK (Kütahya) – Bilelim, ona göre...
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Senin bildiğini ben niye bilmeyeyim Komisyonunda?
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bu nedir ya? Bundan sonra herkese özel...
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – E, bilgi versin, sen de öğren.
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sen yapacağın sana ayrı yasa, Ahmet yapacağı zaman Ahmet’e ayrı yasa mı yapacağız Arkadaşım?
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır Kardeşim, bilelim, öğrenelim, görelim. Kanuna...
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bundan sonra yapılacak...
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir kanun değişikliği yapıyoruz Orhancığım, yaptığımız kanun değişikliğinin hangi ihtiyaçtan doğduğunu bizim açıklamaya ve anlatmaya ihtiyacımız var. Niye tahammülsüzsünüz bunlara?
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Hayır, yatırımcı arkadaş ya, kim yaparsa yapsın, yatırımcı değil mi? Ne kadar önemli ya.
ALİM IŞIK (Kütahya) – Kim bu, Orhan Bey, biz de bilelim ya. Bu memleketin...
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Biz bilmek istiyoruz, sen bilmeyebilirsin kardeşim.
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bundan sonra yapılacak yatırımcıları nereden bileceksiniz? Hadi, bunları bildiniz. Bundan sonra da böyle yatırımlar olacak...
ALİM IŞIK (Kütahya) – O zaman da bilelim, o zaman da gelen arkadaşlar bilsin.
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Önemli olan yatırımın yapılması değil mi?
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hangi ihtiyaçtan doğduğunu ve ne gibi bir şey olduğunu bilmek lazım. Niye müdahale ediyorsunuz bunlara?
BAŞKAN – Sevgili vekiller, Alim Hocam, Orhan Hocam...
ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama, Başkanım, bizim hakkımızı savunmanız lazım.
BAŞKAN – Savunuyorum, bir dakika, siz konuşunca ben bir şey diyemiyorum.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Evet, konuşan vekilimizi dinleyelim.
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sayın Susam aynı şeyi 50 defa sordu.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ne güzel şeyler çıktı, bak, görüyor musun?
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bakanımız da gerekli açıklamayı yaptı zaten.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ne güzel şeyler çıktı, görüyor musunuz? Mutabakat sağlanmış bir metnin değişik önümüze geldiği ortaya çıkıyor.
ÖMER SELVİ (Niğde) – Hayır, hayır, yalnız burada yanlış bir anlaşılma var: Mutabakat Enerji Bakanlığıyla sağlanan mutabakat değil, kendi içerisinde Millî Savunma Bakanlığının...
BAŞKAN – Toplantı tutanağı...
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, hayır. Enerji Bakanlığının temsilcileri de var.
ÖMER SELVİ (Niğde) – Enerji Bakanlığı temsilcileri...
ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama imza atmış, “Bu metinde mutabık kaldık.” diyor, altta var. Bilal Durdalı, Müşavir, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Temsilcisi; Uzman Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Temsilcisi...
BAŞKAN – Alim Hocam, düğmeye basmadığınız hiçbir konuşma kayda geçmiyor, hatırlatıyorum.
ALİM IŞIK (Kütahya) – Peki.
BAŞKAN – Sayın Susam, sizin mikrofonunuzu kapatabilir miyim?
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, kapatmayın. Orhan müdahale etti konuşmama.
BAŞKAN – Şiraze bozuldu.
Buyurun.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Niye müdahale ediyorsunuz?
BAŞKAN – Sizi sevdiği için.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bunları öğrenmek istemek benim hakkım. Yatırımı engellemek değil ki bu Kardeşim.
ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Kaç defa açıklandı arkadaşlar.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Açıklanmadı. Bana açıklanmadığını söylüyorum, sen müdahale etme, ben söylüyorum, ben sorumu soruyorum. Ben sorumu soruyorum ve cevabını bekliyorum, bu kadar basit.
BAŞKAN - Sayın Susam, teşekkür ederim.
Sayın Bakanım...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, başka söz alacak arkadaş varsa...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 30

BAŞKAN – Vallahi, milletin konuştuğu konuşası geliyor. Onun için, engelleyemiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, şöyle: Ben karşılıklı konuşma tarzına dökmek için diyorum. Varsa...

BAŞKAN – Doğru.

Alim Hocam, konuşacak mısınız?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Devam edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

Bir dakika Sayın Bakanım, Alim Hoca'yı dinleyelim, ondan sonra...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, mikrofon açık olmadan mecburen yapılan müdahalelere biz de yerimizden en azından öyle anlaşılmasını gerektirdiğini, doğrusunun bu olması gerektiğini söylemek istiyoruz fakat kayıtlara girmeyince bir anlamı olmuyor.

Şimdi, bu talebimiz üzerine, teşekkür ediyorum Millî Savunma Bakanlığı temsilcimize, en azından “Bu talebin ne olduğunu içeren yazınız var mı?” deyince bunu gönderdi, elinde olan bu. Buradaki mutabakat metnini okudum biraz önce, tekrarlamak istemiyorum. Bu mutabakat metnine imza atan arkadaşlarımız, Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı adına temsilci deniz hâkim, yine, İnşaat Emlak Daire Başkanlığı adına bir başka kardeşimiz, arkadaşımız, Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı temsilcisi avukat, Genelkurmay Başkanlığı temsilcisi, Enerji Bakanlığımızın temsilcisi, yine, Genelkurmay Başkanlığının temsilcisi ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcisi olmak üzere... “Tasarı metninin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından gelen şekliyle değil mutabık kaldığımız şu şekilde olmasını arz ediyoruz.” veya “Burada anlaştık.” şeklinde gelmiş. Daha sonra gelen tasarı metnine ya bu anlaşma metni, mutabık kalınan metin yetersiz olduğu için veya önce giden bu metin hiç değiştirilmeden buraya gelmiş oldu. Dolayısıyla, burada, evet, Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcilerimizle birlikte bu madde hakkında mutabakata vardıkları bu düzenleme Komisyonumuz için, bizim için de tatmin edici bir düzenlemedir, endişelerimizin tamamını gideren bir düzenlemedir. Onun için, önergelerimiz zaten, bu şekildeki bir mutabakattan haberimiz olmadığı hâlde, konuyu buraya çekmeye yönelik önergeler olmuştur. Bu mutabakat metninin aşılmamasını ve bu metinden ayrılınmamasını arzu ettiğimizi bir kez daha tutanaklara girmesi için söylüyorum. Önergelerimiz bu metinle uyumaktadır. Bu metne sadık kalınması doğru olacaktır, aksi takdirde kurumlar arasında ciddi sıkıntılar yaşanabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Işık, teşekkür ediyorum.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, açıklama mı yapacaksınız yoksa önergeyi mi...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Son defa bir açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; başından beri söylediğimiz cümlelerin hiçbir tanesinde hiçbir değişiklik yoktur. Bir başkasının yanlış anlamasından dolayı da benim özür dilemem söz konusu değildir.

Şimdi, maddeye geçiyorum. Sayın Işık sordular, “Kimin ihtiyacını karşılıyor kardeşim bu madde?” dediler. Bir, Millî Savunma Bakanlığı artı Enerji Bakanlığı. Enerji Bakanlığının istekleri, burada ihtiyacının karşılandığı herhangi bir alan ama hiçbir alan askerî bölge değildir. Bunu tekrar ediyorum: Hiçbir alan –ne rafineri ne petrokimya ne başka muhtemel enerji tesisi ne nükleer, hiçbir tanesi- askerî yasak bölge değildir. Bunun Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’nda geçiyor olması askerî bölgede olduğu anlamına gelmiyor, orada düzenlenmiş bu. Eğer zeytinlikle alakalı düzenleme maddesinde geçseydi zeytinlikle alakalı konuşacaktık.

Şimdi, bu kadar açık ve net, başından beri söylediğim cümleyi bir kez daha tekrar ediyorum: Millî Savunma Bakanlığının talepleri askerî yasak bölgeyle alakalı olabilir, bu talep bizden geliyor. Deniyor ki: “Sizin ilgili kanunda, şu maddede bu özel güvenlik bölgelerini ilgilendiren bir konu var.” Konu nedir? “Uluslararası anlaşmalar, rafineri ve petrokimya tesisleri.” diye devam ediyor. Bunun askerlerle, Genelkurmayla bir ilgisi yok. Oradaki kanunu düzenlemiş olmasından dolayı ilgisi var diyorum. Bir kez daha bunu tekrar ediyorum.

Bu arada Millî Savunma Bakanlığı diyor ki: “Ya, hayır, sağ olun. Bizim de bunlarla alakalı geçmişe dönük bazı sıkıntılarımız vardı.” “Neydi o sıkıntılar?” diyoruz. “Mademki bu madde düzenleniyor, askerî yasak bölgelerde, harekât alanlarıyla alakalı, işte, konut ve sosyal ve tesisler hariç, savunma amaçlı -bilmiyorum ki ben onu, belki de 20 metre sahile yakın savunma amaçlı bir tesis kurdu- bunları da ben legal hâle getirmiş olayım.” diyor ve askerî güvenlik bölgesi veya askerî yasak bölgelerden hangisi ise onu içeren bir konu. Enerji Bakanlığıyla alakalı konuda benim cümlelerimde en ufak bir değişiklik yok. Aynı şeyi söylüyorum: Özel güvenlik bölgelerini içeren konu yalnızca enerji sektörüyle alakalı konudur. Ne askerî güvenlik bölgesini içeriyor ne askerî yasak bölgeleri içeriyor. Millî Savunma Bakanlığının eğer böyle bir ihtiyacı olmamış olsaydı “ve” dediği yerden itibaren, “ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen”den sonrası enerjiyle alakalı kısım, “ve”den öncesi de Millî Savunma Bakanlığıyla alakalı konu. Konu bu kadar açık ve net. Yani, biz demiyoruz ki: Nükleer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 31

santrali -şimdi ben daha detaylarına girmiyorum- dolgu yapılacakmış da, dolgunun üzerine nükleer reaktör konacakmış da... Arkadaşlar, dolgu yapılacak yere nükleer reaktör konmaz. Onun zemin etütleri yapıldı. Kayaç alan var. Ondan dolayı, kayaç alan denize yaklaştığı için biz bunu yapıyoruz. Doldurulacak alanlarla ilgili liman yapılacak. Şimdi, ben o detaylara girmiyorum, buranın da konusu değil ama konusu olan konu şu: Biz herhangi bir askerî yasak bölgeye bir tesis yapmıyoruz, herhangi bir askerî güvenlik bölgesine de bir tesis yapmıyoruz. Ne rafineri ne nükleer ne hiçbirisi. Konu bu kadar net arkadaşlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Bir söz alabilir miyim Sayın Başkan yani bu önemli çünkü önemli gördüğüm için.

BAŞKAN – Buyur Ömerciğim.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Şimdi, buraya kadar yapılan tartışmaların hepsinin bir haklılık payı var demiştim. Sayın Bakanımın hassasiyeti noktasında diyorum ya yazılı metin... Sayın Bakanım diyor ki: “Özel güvenlik bölgesi ilan yerlerde yapılacak tesisler.” Ama şu anda önerge verdiğimiz ve üzerinde uğraştığımız metin aslında askerî güvenlik bölgelerini de kapsayan metin olarak görülüyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Millî Savunma Bakanlığının ihtiyacı olanlar oralar Ömer Beyciğim, bizim değil.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Şimdi öyle ama, biliyorum Sayın Bakanım, çok iyi biliyorum. Benim anlatmaya çalıştığım şey şu: Şu anda Millî Savunma Bakanlığımız da bu tesislerle ilgilenmiyor, onların işini de görmeyecek. Onlar bu metinden şöyle bir anlayış içerisinde, şöyle anlıyorlar: Biz bu alanları da otomatikman soktuk ama şu andaki metine bu alanlarla yapılacak rafineri, petrokimya ve milletlerarası sözleşmelerle yapılacak tesisler giriyor. Onun için, bu metini düzeltmemiz gerekiyor diyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değil, hayır, hayır.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Metni bir daha okursanız...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – “Ve”den sonra onlar giriyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bir kez daha anlatıyorum: “Ve” öncesi var, “ve” sonrası var. “Ve” öncesinde Millî Savunma Bakanlığının mevcut şu anda askerî yasak bölgelerinde veya askerî güvenlik bölgelerinde oluşan herhangi bir tesis neyse o tesisin adı...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sınırdaki Kırı Kanunu’nun sınırlayıcı hükümlerinin dışında kalalım diyor.

BAŞKAN – Aynen öyle, aynen öyle.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Uygulanmasın diyor.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Herhangi bir tesis işleyişinde...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Uygulanmasın diyor.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Aynen öyle. Ben de diyorum ki Sayın Bakanım: Eğer böyle geçerse...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Millî Savunma Bakanlığının işinin görülmeceği konu nerede Ömerciğim burada?

ÖMER SELVİ (Niğde) – Şöyle söyleyeyim Sayın Bakanım: Eğer bu hâliyle geçerse bu hâlinde sadece ve sadece o askerî yasak bölgelerde güvenlik bölgelerindeki rafineri, petrokimya ve milletlerarası sözleşmelerle gelecek yerleri kapsayacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hayır.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Buradan öyle...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hayır.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Ama Sayın Bakanım, metni okursanız öyle olacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben metni...

ÖMER SELVİ (Niğde) – “Bazı yerlerdeki” “de”yi kaldırırsak...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, arkadaşlar...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Yani tasarıda metninden mi konuşuyoruz, şu tutanaktaki metninden mi?

BAŞKAN – Yok, yok, ikisi de aynı.

ÖMER SELVİ (Niğde) – İkisi de aynı, ikisine de dikkat ettim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Tasarıdaki metin için size katılıyorum.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Hayır, tutanaktaki metin de aynı Sayın Vekilim, tutanaktaki metin de aynı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, Millî Savunma Bakanlığı ihtiyacını karşılıyor, Enerji Bakanlığı da bu metinle ihtiyacını karşılıyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 32

ÖMER SELVİ (Niğde) - Şu anda Sayın Bakanım, bence Enerji Bakanlığı karşılıyor ama Millî Savunma Bakanlığı şu anda karşılamıyor. Bakın metni okursanız...

BAŞKAN – Mal sahibi razı.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Samimi söylüyorum, bakın, bu önemli.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Bakanım, bunu biz desek tamam ama bakın, Ömer Selvi söylüyor, üzerinde çalışın bunun.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Hayır, bu önemli. Bakın yani şu anda Enerji Bakanlığıyla ilgili hiçbir sorun yok burada ama Millî Savunma Bakanlığının taleplerini karşılamıyor. Millî Savunma Bakanlığı...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Niçin karşılamıyor?

ÖMER SELVİ (Niğde) – Sayın Bakanım, bakın, cümleye başladığınız zaman bir bütünlük içerisinde “Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde...” “de” “veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde -parantezi geçtim- ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde...” Yani, bütün bu yerlerde yapılacak olan tesislerde...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Evet, evet.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Hayır ama Savunma Bakanlığının istediği bu değil Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ne?

ÖMER SELVİ (Niğde) – “Onlar -biraz önce sizin de ifade ettiğiniz gibi- herhangi bir tesis olsun, ne tesis olursa olsun biz bunlardan muaf olmak istiyoruz.” diyor ama böyle yaptığımız zaman bütün bu üç yerde olan rafineri, petrokimya ve milletlerarası sözleşmelerde olan...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, hayır, hayır. O zaman o ibareyi söylemezdi.

ÖMER SELVİ (Niğde) – O zaman şöyle yapmanız gerekiyor...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, hayır, o zaman o ibareyi söylemezdi. “Harekât ve savunma amaçlı yerlerde” demezdi. Hatta tam tersi bu dediğinden daha fazla yetki alanı oluşturan bir şey Millî Savunma Bakanlığına.

ÖMER SELVİ (Niğde) – O zaman şöyle yapmamız lazım Sayın Bakanım yani buradaki muğlaklığı kaldırmak için: “Özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde” diye başlayıp “ve askerî yasak bölgeler.” Yani, bir yer değiştirmeye biz bunu çözeriz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, bir sıkıntı yok ki değiştirelim.

ÖMER SELVİ (Niğde) – İnanın var Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Bakın, anlamda var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ya yok.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Var, var.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Yok, demeyin var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, biz maddenin oylanmasından yanayız.

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir dakika, bir dakika, söz istiyorum.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Daha önergelerimiz var, maddenin oylamasına geçemeyiz.

BAŞKAN – Bir dakika şu önergeyi bir şey yapayım da...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ya, tamam, on beş defadır aynı şeyi söylüyoruz.

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika. Sayın Bakanım, bir dakika.

Önerge reddedilmiştir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hayır, oylamadık, katılıyor mu Sayın Bakan bizim önergeye?

BAŞKAN – Söyledi ya, katılmadı ya.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan 1/1014 esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın değişik 1. Maddesinde bulunan "4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyıları, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler de dahil olmak üzere" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 33
İzmir

BAŞKAN – Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani, şunu anlamanız lazım Sayın Başkan: Bakın, ben muhalefet olarak burada saat onda geldim, şu saate kadar bir tane dışarı çıkmadan dört saattir burada bekliyorum, dört saattir.

BAŞKAN – Ve ilk gelenlerden biri de sizsiniz, teşekkür ediyorum. Allah razı olsun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama tartıştığımız konularda çok net şeyler söylüyoruz ama Bakanın tavrını gördük “Oylayın, gidin bu maddeyi.” diyor. Ömer’in çekincesi çok doğru bir çekince, bir, Millî Savunma Bakanlığı açısından ama yeterli değildir, rafineri ve diğerlerinin de çıkarılması gerekmektedir. Yani, bakın, arkadaşlar, bize toplantı tutanağı dağıttınız, mutabık olunmuş olan bir metin var. Mutabık olunmuş olan metni buraya getirirken bu mutabık metinde Enerji Bakanlığı da var, Genelkurmay Başkanlığı da var, diğer Kanunlar ve Kararlar Dairesi de var. Bir metin oluşturuyorlar, ikna olmamasına rağmen...

BAŞKAN – Kim ikna olmuyor?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kimin ikna olmadığını okuyorum: Genelkurmay Başkanlığı İnşaat Emlak ve NATO Güvenlik Yatırım Dairesi Başkanlığı temsilcileri, yazılı görüşümüzde aynen tekrar ediyoruz. Bu ne demektir bürokraside kibarca biliyor musunuz? “Biz sizin bu metninize aslında tam mutabık değiliz. Bizim görüşümüzü yazılı olarak size veriyoruz. Devlet adabına göre görüşümüzü verdik ama siz ısrar ediyorsunuz. İsrar ediyorsanız aşağıdaki metinde mutabakat sağlıyoruz.” Bunun kibar anlamı budur. Bürokrasi diliyle yazılışı budur. “Askerî yasak bölgeler ve askerî güvenlik bölgeleri ve ülke güvenliğiyle doğrudan ilgili” diye başlayan kesimdir. Kibar dille sizi uyarılmışlar bu yazıda. Daha ne yapsınlar, daha ne yapabilirler? Şimdi tüm bu mutabık olduğunuzu aşıyorsunuz, yeni bir şey getiriyorsunuz ve diyorsunuz ki bu mutabık olduğunuzda: Bunun içerisine kendinize göre rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentilerini ilave ediyorsunuz, askeriye de baypas ediyorsunuz. Aynen bu, yaptığınız bu. Bu yaptığınızı da bize kabul ettirmeye çalışıyorsunuz. Bu konularda lütfen biraz daha hassasiyet göstermenizi istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Efendim, yapmış olduğunuz bu uygulama son derece hassas konuları içermektedir. Sayın Susam açıkladı, gelin bu konuları detaylıca, zamana yayarak, en ince ayrıntısına kadar konuşalım, tartışalım. Bunları hızlıca kabul etmek çok doğru bir üslup değildir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Toplantıyı saat 15.30’da açmak üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.52

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 34

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN : Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

BAŞKAN VEKİLİ : Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ : ALİ ERCOŞKUN (Bolu)

KÂTİP : Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, değerli milletvekillerim; (1/1014) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile (2/2661), (2/2658), (2/2612), (2/2609), (2/1619) ve (2/1190) esas numaralı kanun tekliflerinin görüşmelerine devam ediyoruz.

1’inci madde üzerindeki önergeleri görüşüyorduk, sıradaki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1014 esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın değişik 1. Maddesinde bulunan "ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, burada biraz önce de tartıştığımız bir konu vardı. Bizim burada temel amacımız, ortak mutabakat metni olan “Askerî yasak bölgeler ve askerî güvenlik bölgeleri ve ülke güvenliğiyle ilgili...” diye başlayan madde hükmüne göre, diye başlayan konuda bazı... Mutabakat metnine çıkarak “(27/A)” diye getirilen madde metninde, 27’nci maddenin (1)’inci fıkrasında sayılan tesislerden, rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileriyle milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler... Şimdi, bu tanımlama kesinlikle bir yanıyla, şu an uluslararası anlaşmalarla veya petrokimya ve rafineri tesislerine ayrıcalık sağlayan bir ifadedir. Bu noktada, özellikle de bu yatırımlar konusunda yerli elektrik üreticilerinin talebi çok açık ve nettir, şunu söylüyorlar: “Arkadaş, siz enerji üretiminde sadece belirli rafinerilere, petrokimya tesislerine destek sağlayarak, onları bunlardan muaf tutarak yerli yatırımcıyı bu konuda ciddi bir mağduriyetle baş başa bırakmıyor musunuz? Bu yarattığınız mağduriyet yerli yatırımcı-yabancı yatırımcı arasında tercihinizi yabancı yatırımcıdan yana kullanmak değil midir? Bu nedenle, biz Elektrik Üreticileri Derneği olarak aynı şekilde bizi hiç düşünme noktasında değilsiniz.” bir.

İkincisi, bir de bu konuda net olarak hangi rafineriler, hangi petrokimya tesisleri, kimler bu noktada sıkıntı içerisinde? Bu Askerî Bölgeler ve Güvenli Bölgeler Kanunu’ndan muaf tutulması gerektiği konusundaki net açıklamaları da duymadığımız için biz diyoruz ki: Bu madde bu şekliyle doğru değildir. Bunun değişikliğinde, bu konudaki yerli yatırımcının talebini de dinlemenize ihtiyaç vardır. Ben Elektrik Üreticileri Derneğinin bu konuda kendilerinin haksız bir uygulamaya tabi tutulduğu ve dışlandığı şeklindeki düşüncelerine katılıyorum ve onların da bu konuda görüşlerinin alınmasını istiyorum.

Özellikle bu anlamıyla da önergemiz bu çerçeve içerisinde değerlendirilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Susam, teşekkür ediyorum.

Sayın Işık, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Görüşmekte olduğumuz tasarının 1’inci maddesi için Sayın Susam tarafından verilen önerge üzerinde söz aldım.

Bu maddenin anlaşılabilmesi ve gerçekten ülke yararına bir kanun tasarısı olarak buradan çıkarılabilmesi için net olarak bize örneğin milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler konusunda şu ana kadar Türkiye için kimler tarafından talepte bulunulmuş ve ne aşamaya gelmiş hangi tesislerdir? Örneğin, Akkuyu Nükleer Santral Güç Ünitesini bunlardan birisi olarak biliyoruz sadece konuşmalardan. Sinop’ta böyle bir anlaşma yapılmış mıdır, var mıdır? Başka bir yer var mıdır? O nedenle, bunların bu Komisyona net bilgi olarak sunulmaması hâlinde her şeye şüpheyle bakılacaktır. Dolayısıyla, biz de vicdanımıza danıştığımızda doğru karar veremeyeceğiz.

Ben, Hükûmetten tekrar istirham ediyorum: Bir, Akkuyu Nükleer Güç Santrali konusunda geline nokta net sıkıntı nedir? Ne kadarlık bir alanda, nerede, neye ihtiyaç vardır? Bunu bir duymak isterim. Sadece zemin etütleri sonucunda sıkıntı şurada oldu demekle, bu, bizi tatmin etmiyor.

İkincisi, başka milletlerarası anlaşma hükümleri gereğince, örneğin Türkiye ile İsrail arasında herhangi bir tesisin, rafinerinin, petrokimya tesisinin veya eklentisinin Türkiye’de kurulma anlaşması var mıdır? Bilmek istiyorum, yoksa, yok olsun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Yoksa mesele yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 35

O zaman, bugüne kadar gelen ve bu kanundan...

BAŞKAN – Hocam, çok çabuk cevap aldınız Bakan Bey’den.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Tamam, mesele yok yoksa. Ben, bunu sormak zorundayım yani ben yarın ülkenin güvenliğini sıkıntıya sokturacak, buradan kardeşim Türkiye’ye bir şey vermiyorum diyecek bir tesisle şimdi hazırladığım kanunla muhatap olacaksam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bundan sonra olmayacağı ne malum?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Veya olmayacağı da ne malum? Onun için, Hükûmet bize şu anda bu konuyla ilgili gelen talepleri doküman olarak verirse bir ara verelim, yarın saat ona kadar da vaktimiz var, gece inceleyelim, yarın da bizim fikrimiz değişebilir. Belki endişemizin yersiz olduğunu görürüz ama şu anda evrak yok, doküman yok, bilgi yok. Ne yapacağız Sayın Başkanım? Onun için, ben, tekrar tekrar...

BAŞKAN – Bakanımızın sözüne güveneceğiz efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Evet, şahsi olarak Sayın Bakana, Sayın Müsteşara, buradaki bürokrat arkadaşların hiçbirisine en ufak güvensizliğimiz olamaz ama biz hukuk yapıyoruz, kanun hazırlıyoruz. Bugün bizler varız, yarın yokuz ama yarın gelecekler “Nasıl bir kanun çıkaracakmışlar, bu nedir?” dediği zaman...

BAŞKAN – Yarın, sizin olmanızı biz çok temenni ediyoruz Hocam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Siz olmayabilirsiniz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Olmayabiliriz, ilanihaye burada vekil olacağız diye bir şey yok yani bizim de bir süremiz var.

Onun için, Sayın Bakanım, bu konudaki bilgilendirmeyi net yaptıktan sonra, bunun üzerinde hızla anlaşılabileceğimizi düşünüyoruz.

Ben, bu vesileyle, söz verdiği için Sayın Başkana teşekkür ediyorum, bir kez daha talebimi iletiyorum. Bugüne kadar gelen başvuruları görmek istiyoruz.

BAŞKAN – Allah razı olsun.

Sayın Bakanım, değerli milletvekillerim, şimdiden sonraki, öğleden sonraki uygulamamı sizlere arz ediyorum: Söz isteyen herkese veriyorum. Sivil toplum kuruluşu başkanlarımız yani milletvekilleri harici kardeşlerimizin konuşmalarını beş dakikayla sınırlamalarını hassaten rica ediyorum.

Buyurun.

ELEKTRİK ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ BERKE AYGÜN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekillerim; beni dinlediğiniz için çok teşekkürler.

Biz EÜD olarak, kanun tasarısıyla yatırımcının desteklenmesini son derece olumlu buluyoruz. Yatırımcılar gerçekten desteklenmeli ama bizim düşündüğümüz bir şey daha var: Yatırımcılar destelenirken yerli yatırımcı-yabancı yatırımcı ayrımı yapılmadan, yerli yatırımcı da göz önünde bulundurulmalı. Onların problemleri de göz önüne alınmalı.

Malumları olduğu üzere, Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’ndan, özel güvenlik bölgesi ilan edilmesi son derece zor bir işlem, dokuz ayrı kurumdan görüş alınıyor, bu uygun görüşler Bakanlar Kuruluna sunuluyor ve arkasından, özel güvenlik bölgesi ilan edilebiliyor. Eğer bir yatırımcı özel güvenlik bölgesi ilan ettirebiliyorsa tesisini... “Ettirebiliyorsa” dediğim aslında şudur: Hükûmet bunu bu şekilde görüyorsa, stratejik önemi haiz bir tesis olarak görüyorsa aynı şekilde uluslararası anlaşmaya gerek duymadan diğer tesislerle eşit haklara sahip olarak onun da Kıyı Kanunu’yla ilgili problemlerini aşabilmesi gerekmektedir.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkürler.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Bakanım, açıklamanız var mı? Yoksa, önergeyi soracağım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeyi oylayın.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Komisyon Başkanlığına

1/1014 esas numaralı Tasarının 1. Maddesinde geçen “petrokimya tesisleri ve eklentisi” ibaresinin madde metninden çıkarılarak, “tesisler hakkında” ibaresinden önce gelmek üzere “Akkuyu Nükleer Güç Santrali” ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Alim Işık
Kütahya

BAŞKAN - Sayın Alim Işık, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 36

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Önergemizin niye verildiğini açıklamak üzere söz aldım. İki sebebi var: Bir, elimizdeki tasarıda yer alan madde 27/A eklentisinde referans gösterilen söz konusu 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’nun 27’nci maddesinde “petrokimya tesisi” diye bir tesis yer almamaktadır. Dolayısıyla, esas kanunda olmayan bir tesisin o maddede zikredilen tesisler içerisinde “rafineriler, petrokimya tesisleri ve eklentileri” diye burada yeni bir düzenlemeyle maddeye derç edilmesi doğru değildir. O zaman, kanunun 27’nci maddesini yeniden değiştirelim yani ona bir önerge verin, önce 27’nci maddeye, yurt içinde yapılacak kamu ve özel sektöre ait ve bu sınırlamaların dışında tutulacak olan tesisler içerisinde, 27’nci maddenin (1)’inci fıkrasına “rafineriler”den sonra “petrokimya tesisleri ve eklentileri” diye yazalım. Sonra, buraya da “Söz konusu 27’nci maddede zikredilen tesislerden şunlar, şunlar istisnadır.” diyelim, hukuku doğru yapalım. Şimdi, ana maddede olmayacak, olmayan tesisi buraya getireceksiniz ve biz de “Kimin kardeşim bu tesisler? Niye açıklamıyorsunuz?” diyeceğiz, cevap alamayacağız. Onun için, kanunun orijinalinde olmayan bir tesisi varmış gibi göstererek böyle bir düzenleme doğru olmaz, hukuken geri döner çünkü maddenin özünde, aslında, orijinalinde “petrokimya tesisleri ve eklentileri” yoktur. Öneriyorum: O zaman, gelin maddenin aslını, 27’nci maddeyi gelin değiştirin, bu tesislerden şu, şu diye ekleyin. Bunu yapmaz, olmayan bir tesisi de burada varmış gibi göstererek bize kanun geçirterseniz, biz de buna karşı çıkmazsak birileri de bizim yakamıza yarın yapışır “Sizi oraya niye gönderdik, olmayan kanunu, tesisi nasıl geçirttiniz?” derler. En azından, ben vicdanen bunu söylemek zorundayım; birincisi bu yani bunu buradan çıkaracağız ve 2565 sayılı Yasa’nın 27’nci maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen bu tesisler içerisinde olmayan bir tesisin derç edilmesinin önüne geçeceğiz; birincisi bu.

İkincisi, uluslararası anlaşmalarla yapımına karar verilen tesislerden hangisinin olduğunu ve Hükûmetin bize, buraya bu kanunu getirdiğinde açıkladığı ve samimiyetine inandığım bilgiler doğrultusunda “Akkuyu Nükleer Güç Santraliyle ilgili bir sorun varsa çözelim.” diye verdim ama netleştirelim. Akkuyu’da böyle bir sorun var, yarın bir daha olur, yarın bir daha olur. Olmayacak tesisi veya bizim onay vermediğimiz, yüce Meclisin onay vermediği, başka bir anlaşmayla ilgili daha önce yapılmış ya da daha sonra yapılacak bir bilinmeyen tesis için şimdiden onun da problemini önceden çözelim gibi bir yaklaşımla bunu genel bir şekle yaymanın doğru olmadığını düşünüyorum.

Biz, Akkuyu Nükleer Güç Santralinde bir sorun yaşıyorsa çözülmesinden yanayız. Milliyetçi Hareket Partisi olarak nükleer güç santralına karşı olmadığımızı defalarca ifade ettik ama “Son teknolojiyle, tüm güvenlik tedbirleri alınarak, çevreyi ve insanları da rahatsız etmeyecek şekilde bir tesis olmak kaydıyla.” dedik.

Dolayısıyla, önergem bunu amaçlamaktadır, iki amacı vardır, tekrarlıyorum: Birincisi, kanunda olmayan bir tesis, varmış gibi burada bizim önümüze getirilmiştir. Bunu reddetmemiz lazım. İkincisi de sorun Akkuyu ise çözelim diyoruz, başka bir şey demiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Allah razı olsun.

Teşekkür ediyorum Hocam.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Elektrik Üreticileri Derneğini dinlemelerini talep etmiştim. Sağ olun, dinlettiniz. Ama Sayın Bakan talepleriyle ilgili, yerli-yabancı yatırımcı arasındaki bu eşitsizliği ve adaletsizliği giderme konusunda herhangi bir açıklama yapma gereği duymadı. Bu fıkra 27/A’nın değişikliğinde sayılan tesisler “Rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ve milletlerarası anlaşma” biz, bunların çıkarılmasını istiyoruz, Alim Işık’ın önergesi de bunu aynen ifade ediyor. Bu anlamıyla, madem kimseye yapılmayacak ayrımcılık yapılmasın, yapılacaksa da haklı, neler olduğunu, kim olduğunu, yerli-yabancı ayırmadan tüm yatırımcılara destek sağlanmasının ona göre sağlanması gerekiyor.

Onun için, önergenin lehindeyim ve destekliyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Susam.

Sayın Hükûmet, önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılmıyorum.

Yalnız, birkaç şey söylemem lazım Sayın Başkanım.

Ben, şunlardan emin olursam şüphe duymam, şunlardan da emin olursam şüphe duyarım gibi yaklaşımları reddediyoruz Hükûmet olarak da. Kimisi bu ülkeyi çok sevebilir, ben de az sevmiyorum, ben belki de daha çok seviyorum yani İsrail’le alakalı bu tesis kurulmuş, kurulmazmış, arkadaşlarımızın hassasiyeti var, bu çok güzel bir şey ama sizin hassasiyetinizin olması karşınızdakinin hassasiyetinin olmaması anlamına gelmiyor, tam tersi belki daha fazla hassasiyeti olan insanlarla bir aradayız.

Eğer şüphe duymaya devam ederseniz ben, sizi bir ömür boyu şüphayla yaşamaya davet ediyorum. Bizim bu bulunduğumuz alanda, hangi tesislerde olacağını şu anda yazdım, bundan sonra ola ki ismini şu anda benim, sizin bilmediğiniz bir kısım tesisler de olabilir, onların da önünü açmak açısından.

Bir de Türkiye’de son on iki yılda yerli yatırımların önünü açan bir Hükûmete yerli yatırımları savundurma ihtiyacı hissettirmeyelim. Berke Hanım’ın sözlerini şöylesine belki düzenlemekte fayda var: Biz, yerli ile yabancı yatırımcıyı eşit tutmuyoruz, yerli yatırımcımızı daha önde tutuyoruz, daha üstte tutuyoruz çünkü verdiğimiz sübvansiyonlar, normal rüzgâra

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 37

verdiğimiz yatırımlar, kömürle alakalı teşvikler; bunların her birisi ortada. Doğal gazla alakalı teşviklerin kaldırılmış olması da bunun bir örneğidir. O yüzden, değerli arkadaşlar, biz burada zımnî bir ithamda da bulunmayalım yani böyle şüpheli işler yapılıyor, gizemli işler yapılıyor, yoksa bir numara mı çekiliyor falan havalarının doğrulmasını o yüzden kabul etmemiz mümkün değil. Ne varsa ortaya koyuyoruz, ama ileride kurulabilecek herhangi bir tesisin adını, şu anda ben de bilmiyorum, ama varsa da onun önünü açalım diyorum. Yani o yüzden önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette iki önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/1014) esas sayılı Tasarı'nın çerçeve 1'inci maddesi ile değişik 27/A maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

27/A- “Askerî yasak bölgeler ve askerî güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, harekât ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler (konut ve sosyal tesisler hariç) ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde, bu kanunun 27'nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden, milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülenler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

Mehmet Ali Susam

İzmir

Alim Işık

Kütahya

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakan dedi ki: “Biz yerli yabancı yatırımcı ayrımı yapmıyoruz, hatta yerli yatırımcıya daha çok destek veriyoruz.”

Bunu söylemek mümkün, ama realite bu değil. Bu kanun maddesinde realite çok net; saydığınız rafineri, petrokimya tesisi ve eklentileriyle milletlerarası antlaşma hükümlerine tabi olanlar bütün yabancı yatırımcıların, yerli yatırımcı yok ki. İşin özü burada, net olarak burada işte. Tam burada net.

“Biz yerli yatırımcıyı çok seviyoruz.” Uygulama, yasa düzenlemesi kimden yana? Yabancı yatırımcıdan yana. Yerli yatırımcıyı seviyorsunuz da sevginizi bir göstersenize. Bu kanuna koyalım; onlar da kıyı kanunlarından, sahil şeridinden, doldurma, kurutmadan şey olsunlar, denize kuracakları rüzgâr güllerine, biyokütle, birçok enerji alanında yapılacak yatırımlarında onlara da destek olunsun. Burada, şimdi, kimseyi kırmak istemiyorum ama yani açıkça belirli anlaşmalar ve belirli yatırımlar seçilerek kanun maddesi konuluyor, ondan sonra da “Ben yerli yatırımcıyı çok seviyorum.” Yok böyle bir şey, yok. Yerli yatırımcıyı sevmiyorsunuz, sevmiş olsanız...

BAŞKAN – Vallahi seviyoruz ya!

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Aşkınsız karşılıksız o zaman.

BAŞKAN – Yani seviyoruz...

Bakın, ben Komisyon Başkanı olarak, Sayın Bakanım biliyor, günde kaç kere arıyorum, yerli yatırımcı geliyor, her seferinde rahatsız ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ya, ben size gösteriyorum Halil Bey, burada okuyorum: “Rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası antlaşma hükümleri uyarınca” bana yerli yatırımcı gösterir misiniz bir tane? Yerli yatırımcılar da onu söylüyor...

BAŞKAN – Daha kanun yeni geçiyor, arkasından gelecek.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yapın.

Ben de size söylüyorum, bana yerli yatırımcı gösterin diyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – TÜPRAŞ yabancı mı?

BAŞKAN – Yerli, Koç'un.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – TÜPRAŞ yerli olabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Koç yabancı mı?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben Koç “yabancı” demedim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ne diyorsunuz o zaman?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – TÜPRAŞ için mi getiriyorsunuz bunu? TÜPRAŞ'ın böyle bir talebi mi var?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Amasra'ya gidin, 25 metredir sahile mesafesi tesislerin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – TÜPRAŞ'ın böyle bir talebi mi var?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – TÜPRAŞ da işte denizin kenarında.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, yok, TÜPRAŞ'ın böyle bir talebi mi var?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, talebi yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 38

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Talebi olanlar... Yerli olmadığını biliyorum. Yani siz burada ikili antlaşma, milletlerarası antlaşma diyorsunuz, yabancı olduğu belli, net işte. Milletlerarası antlaşma...

AHMET ERDAL FERLAN (Niğde) – Burada yine var: Bakın, "...eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca." Orada, özellikle, bakın, rafineri, petrokimya tesisleri diyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, yerli yatırımcıya on iki yıllık hükûmetlerimiz zamanından daha fazla sahip çıkılmadı. Yani hiç bunları savunmaya ihtiyaç filan hissetmiyoruz, biz yerli yatırımcıyla beraber büyüdük. Kim varsa gelsin yerli yatırımcı, kim varsa.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İşte, Elektrik Üreticileri Derneği söylüyor.

Cevap vermeniz gereken burada, karşınızda, bana niye cevap veriyorsunuz Sayın Bakan?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sinop nükleer santralinin ortağı EÜAŞ'tır arkadaşlar.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bakın, Elektrik Üreticileri Derneği burada, ikna etmeniz gereken...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hanımefendi, var mı talebiniz? Yani yerli üretimin sizi aksattığı, ulaşamadığınız yer var mı, lütfen proje olarak verin.

BAŞKAN – Önü tıkanan bir yer var mı?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, böyle bir zorlamaya sokmayın insanları.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, rica ediyorum, zorlama değil, buyurun verin.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hemen cevap verin.

BAŞKAN – Buyurun hanımefendi, Bakanıma bir cevap verin.

ELEKTRİK ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ BERKE AYGÜN – Efendim, bizim burada söylemek istediğimiz şey, yatırımcının önünü açıyorsunuz, elbette, yalnız bizim de unutulmamamız, yani ilkesel olarak...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hanımefendi, neresiyse söyleyin, bırakın unutulmamayı, yani biz, şu anda yerli üreticilerimizle beraberiz. Hangi proje, söyleyin lütfen.

BAŞKAN – Evet, şu projenin önü kapandı deyin. Bizim de haberimiz olsun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Aynı kanuna onları da dâhil edin, sadece "rafineri" demeyin, "bütün yerli üreticiler" deyin. "Bütün yerli üreticiler bu kanundan muaftır." deyin o zaman.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hanımefendi, hangi projeyse söyleyin lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, yok, söylüyorum işte, çok net, yerli üreticilerin yapacağı bütün yatırımlar Kıyı Kenar Kanunu'ndaki tüm muafiyetlere tabidir deyin.

BAŞKAN – Sayın Susam, yerlinin önü kapalı mı ki yerliyi tarif edelim?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kapalı, işte, Kıyı Kenar Kanunu'nda siz birilerine ayrıcalık tanıyorsunuz, diğerlerine...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın, burada "Yabancı yatırımcıya verilecektir." diye bir ibare yok. Sizin o şu anda çıkardığınız bir cümledir; yabancı, yerli kim varsa, bu denilen tanımdan yararlanacaktır o kadar.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Olmaz Sayın Bakan, bu ifadeye göre...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Nedir, o ifade ne anlatıyor Sayın Işık?

BAŞKAN – Sayın Susam, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, önce Sayın Susam'ın önergesi üzerinde ve aynı mahiyette olduğu için kendi önergemiz üzerinde gerekçeyi açıklamak üzere söz verdiniz, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın, bu ülkeyi şüphe duymadan daha çok sevdiğini söylemesinden ancak mutlu olurum, ama ben bu tasarının başından beri ısrarla söylüyorum, Sayın Bakanım, size Enerji Bakanlığı olarak bu konuda gelen başvurular hangileri ise, eğer Komisyon üyesi ve millet iradesiyle burada oturan bir milletvekili olarak bizimle paylaşamayacaksanız, ben şüphe duyarım. Ben diyorum ki "Bana listeyi verin, ama özel verin, ama genel verin, ben bir görmek istiyorum."

Şimdi, siz ısrarla başvuruları bizden saklıyorsunuz, bir iki tane sonucu ismini söylüyorsunuz, milletlerarası anlaşmalar çerçevesinde size gelen başvuruları bu Komisyon üyelerine, milletvekillerine söyleyemeyecek iseniz...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam arkadaşlar, bir daha söylüyorum...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sinop nükleer santrali, Akkuyu nükleer santrali, PETKİM; şu anda kıyı, sahil şeridiyle alakalı olanlardan bahsediyorum ve muhtemel LNG tesisleri.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 39

Muhtemel LNG tesisleri nereler olabilir? Şu anda Saroz Körfezi'nde yapma ihtimalimiz var. Kesinleştirdi mi? Hayır. Proje şirketi kuruldu mu? Hayır. Yapma ihtimalimiz var. İzmir'de LNG tesisi kurma durumu var. Müracaat var, kesinleşmiş değil. Projeler bunlar. Altını çizdim ve nokta koydum.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Tamam, teşekkür ederim, bizim de sorduğumuz bu.

Yani bu zor muydu? Bu daha önce olsa...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Işık, 3'üncü kez tekrar ediyorum.

Lütfen, bakın, Sayın Işık, aynı cümlelerle 3 kez...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Bakanım, siz muhtemel LNG tesislerinden bahsetmediniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bahsettim. Lütfen Sayın Işık, tutanakları çıkartın, hanımefendi de burada.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Neyse, ben yokken bahsetmişsinizdir.

BAŞKAN – Kaçmış olabilir.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Kaçmış olabilir.

Liste buysa, şimdi, bu konuda, daha önce Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcilerinin oturarak mutabık oldukları maddeyi, diyoruz ki daha önceki oturumda Sayın Ömer Selvi'nin de işaretiyle uygulamada sıkıntılara yol açabileceği düşüncesiyle ibareyi de düzeltelim, "...Türk Silahlı Kuvvetlerinin arazileri ve özel güvenlik bölgesi..." diye devam eden cümlede, "Türk Silahlı Kuvvetlerinin arazilerindeki tesisler ile özel güvenlik bölgesindeki milletlerarası antlaşmaya göre kabul edilen diğer tesisler için bu sınırlayıcı hükümler uygulanmaz." diyelim, dolayısıyla sorunu çözelim, amacımız sorun çözmek ise, ama olmayan, muhtemel, gelecekteki çalışmalar için başka bir amacınız varsa onu da siz biliyorsunuz, biz onu bilemeyiz, ancak şüphe duymak bu memleketi sevmek ya da sevmemekle değerlendirilemez. Biz sizin memleketi sevmediğinizi söylemedik, ama şüphe duymamızın sebebini baştan beri ısrarla söylememize rağmen, bazı konularda net bilgi vermemenizden kaynaklandığını... İsrail'i sormasam, siz "yok" demeyecektiniz. Söyleyin bize. Onun için, bu konular...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok ki zaten, olmayan bir şeyi nasıl söyleyebilirim?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Efendim, yoksa, biraz önce ifade ettiğimi tekrarlıyorum. Olmayan...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arjantin yok, İsrail yok, Angola yok, Güney Afrika yok.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Olanları söyledikten sonra diğer olmayanları gördük biz.

Tekrar söylüyorum, söz konusu kanun metninde olmayan "petrokimya tesisleri ve eklentileri" ibaresini o kanunda varmış gibi bize gönderiyorsunuz. Ben olmadığını iddia ediyorum, kanun metni elimde. Önce o kanun metnini bu şekilde değiştirin, arkasından da bu yeni teklifi öyle getirin.

Şimdi, biz Komisyon üyesiyiz, milletvekiliyiz. Bana bir maddede olmayan bir ibareyi varmış gibi göstererek buraya getirirseniz, kanun metnini bilgisayara gidip de çıkarmamış olsaydım, size güvenecektim, "var" diyecektim, güveniyorum ama şimdi olmadığını gördüm.

Diyorum ki bu maddede olmayan bir ibareyi varmış gibi yeni teklifle getiriyorsunuz, onun için ben şüphe duyuyorum, şüphe duymaya devam ederim Sayın Bakanım, net söylüyorum...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Lütfen, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – ...olmayan varmış gibi buraya getirirseniz, burada bir sıkıntı doğar. Biz düzeltin diye söylüyoruz, elbette oy çoğunluğunuz var, oylayıp geçiriyorsunuz, geçirebilirsiniz de, ama bunun vicdani muhasebesini siz yapacaksınız, biz gönül rahatlığıyla diyoruz ki düzeltelim. Maddeyi düzeltelim, önerge verin, önce o maddeyi geçirelim, petrokimya tesisleri ve eklentilerini maddenin orijinaline koyun, sonra bunu geçirelim. Daha ne diyelim biz?

BAŞKAN – Hocam, öğleden önceki Ömer Bey'in de itiraz ettiği bir önergemiz daha var.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Dediğimiz o değil, başka bir şey, 27'nci maddeyi okuyun.

BAŞKAN – Hayır, anladım.

ALİM İŞİK (Kütahya) – 27'nci madde uzun olduğu için okumayayım dedim, ama okuyacağım tekrar. Bakınız, Komisyon üyelerimiz, 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 27'nci maddesini aynen okuyorum: "Yurt içinde yapılacak kamu ve özel sektöre ait;

a) Silahlı Kuvvetlerle halkın ihtiyaçlarını karşılayan ve faaliyetlerinin durdurulması hâlinde ülke savunmasına, ekonomisine ve toplum yaşamına önemli ölçüde etkisi olabilecek büyük ve stratejik önemi haiz demiryolları, karayolları, köprü ve geçitler, akaryakıt boru hatları, liman ve hava meydanları, telsiz, telefon, radyolink merkezleri, barajlar, elektrik santralleri, rafineriler, stratejik maden arıtma ve işleme fabrikaları gibi tesislerin,

b) Hudutlara yakınlık, emniyet ve asayiş, savunma ihtiyaçları ve birinci derecede stratejik tesisleri tamamlama gibi nedenlerle ikinci derecede stratejik önem kazanan ve (a) bendinde belirtilenler dışında kalan, sulama kanalları, göletler, küçük barajlar gibi engel vasfını haiz her türlü tesislerin,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 40

Coğrafi konumları ve yerleri tespit edilirken, Genelkurmay Başkanlığının askerî gerekler yönünden olumlu görüşünün alınması zorunludur. Bu konuda olumlu görüş alınmadan ilgili inşaat projelerinin uygulanmasına başlanamaz, başlanmış olanlar durdurulur.

Coğrafi konum ve yerlere ait esaslar ile olağanüstü yönetim usullerinin zorunlu kıldığı durumlarda tesislerin tahribi için önceden yapılması gereken hazırlıklar yönetmelikte gösterilir.” Madde bu.

Şimdi, gelelim bizim teklif maddesine.

BAŞKAN – Hocam, vallahi okuduk, sabahleyin 5 defa okuduk.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Efendim, bakınız, Sayın Bakana demek istediğimi anlatmak istiyorum.

Şimdi, tasarıdaki maddeyi okuyorum: “Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, harekât ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde, 27’nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri...” Var mı? Var. “...petrokimya tesisleri.” Nerede kardeşim? “...ve eklentileri.” Nerede burada?

BAŞKAN – Unutmuşlarsa eklenmesi lazım.

ALİM IŞIK (Kütahya) – İşte, ben de diyorum ki gelin bunu değiştirelim ve ondan sonra bu öneriyi öyle getirin.

Devam ediyor: “...petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler...” diye devam ediyor.

Ben diyorum ki yukarıda 27’nci maddede rafineri var, petrokimya tesisi var, eklentisi var diyorsunuz, olmadığını söylüyorum. Gelin, önce bu maddeyi değiştirin, ondan sonra bunu getirin ya da biz çıkarın diyoruz, önerge de onun için verildi. Olmayan bir şeyi varmış gibi gösterdiğiniz zaman bu önergeyle biz bunun düzeltilmesini talep ediyoruz. Buradan Sayın Bakanın veya herhangi bir arkadaşımın memleketi az sevdiğini falan çıkartmayalım, elbette ki herkes sevecek. Bu memleket varsa biz varız, yoksa nereye gidersiniz... Belki başkalarının gidecek yeri var ama benim yok, ben sevmek zorundayım. Arkadaşlarımın da yok, sizin de yok. Dolayısıyla, konuyu oraya çekmeyelim. Ama burada bir teknik hata var, bu hatayı düzeltin. Ondan sonra oy çokluğunuzla istediğiniz önergeyi geçirin ama olmayan şeyi de var gibi göstermeyin bize.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık.

Ömer Selvi Vekilimiz...

ÖMER SELVİ (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, burada aslında yanlış bir şey yok ama hani daha sarıh hâle getirmek gerekirse gerekir. Şimdi, burada anlaşılabilir bir şey yani. İşte, 27’nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden “rafineri” bitti. O tesislerden sadece rafineriyi alıyoruz. Daha sonra “petrokimya tesisleri ve eklentileri ile...” Ki zaten aynı maddede Sayın Alim Hocamın da okuduğu gibi “milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler” de yok aslında, onlar da yok. Yani aslında petrokimya tesisleri ve milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisleri bir tutacağız ama yine aynı şekilde ifade ettiğim gibi, o 27’nci maddenin birinci fıkrasından da “rafineri”leri alacağız. Bunları aldığımız zaman ikisini ayrı iki paket olarak yaparsak yani onu öyle düzenlersek bu iş otomatikman çözülecek, Alim Hocam da rahatlayacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Gerçi burada da böyle anlaşılabilir. Yoksa bile yok...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Anlaşılır.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Hayır. Sayın Hocam, şöyle: Rafineriyi koyduktan sonra eğer o maddede o yoksa zaten anlayacak adam, tamam, petrokimya tesisleri de var.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Orada olmuyorsa...

ÖMER SELVİ (Niğde) – Olmuyor değil ki Hocam, olur mu? Virgülden sonra bitti. “Tesislerden rafineriler” dedim bitti, o tesislerden onu aldım. Daha sonra “petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası sözleşmeler.” Şu anda mevcut hâliyle aslında bir problem yok benim gözümde. Yani o 27’nci maddenin birinci fıkrasından “rafineri”yi almışız. O zaman şöyle yapacağız: Sadece “rafineriler” diyelim, “-ler” ekini katalım, otomatikman hocamın dediğine gelecek. Doğru mudur? O zaman şöyle yapalım: “Tesislerden rafineriler ile petrokimya tesislere ve eklentileri ve milletlerarası andlaşmalardan” diyelim, “ile”yi bir öne katalım. Otomatikman hocamın istediği olacaktır.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Biz, petrokimya tesisleri ve eklentilerinin ne olduğunu öğrenmek istiyoruz Ömer Bey, konu farklı.

BAŞKAN – Hocam “ile” ile falan mutlu olmaz.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Onu diyorsanız o başka ama biraz önce ortaya konulan... “Bunu kanuna koyalım.” değilse bunu çözeriz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Metni düzeltmek için tabii ki senin dediğin öneriyi katılıyorum ama o ayrı konu.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Ama petrokimya tesisleri için başka bir şey varsa onu çözme noktasında...

BAŞKAN – Sayın Selvi, teşekkür ediyorum.

Son söz Sayın Susam’ın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 41

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bizim talebimiz çok açık ve net, onu da söyleyeyim. Burada “petrokimya tesisleri, eklentileri ve milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca öngörülen tesisler” ifadesinin çıkartılmasıdır.

Yerli yabancı yatırımcıyla ilgili olarak da söylemek istediğim şey açıktır. Örneğin, biz gene Elektrik Kanunu’yla ilgili düzenleme yaparken elektrik sayaçlarının değiştirilmesiyle ilgili elektrik üreticilerinin, yerli üreticilerin korunması gerektiği için bir madde önermiştik, yapılmadı. Elektrik sayacı üreten bu memleketteki insanın... Şimdi değiştirilecekmiş elektrik sayaçları, konuşuluyor ve bir ihale açılacağı söyleniyor. Herhâlde Çinli yatırımcılar karşısında bizim elektrik üreticilerinin, sayaç üreticilerinin bu ihaleyi alamayacağı çok açıktır. Sonuçta göreceğiz ki kim yerli yatırımcıdan yana, kim yabancı yatırımcıdan yana, kim hangi sektörün ne kadar gelişmesine imkân sağlıyor. bunu da inşallah önümüzdeki günlerde göreceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Komisyon Başkanlığına;

1/1014 Esas Numaralı tasarının 1. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederim.

“Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler (konut ve sosyal tesisler hariç) ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.

Ömer Selvi

Niğde

ÖMER SELVİ (Niğde) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Bu önerge ile uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 34- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında bulunan milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde transit petrol boru hattı projelerinin inşa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan tüm teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

BAŞKAN – Üç önerge var.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi önergeye geçmeden bu maddedeki vergi istisnaları...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu maddeyle ilgili olarak neden böyle bir vergi istisnası, katma değer vergisinden müstesna olduğunu ve diğer istisnaların nereden kaynaklandığını Bakanlığın bize açıklamasını istiyoruz.

BAŞKAN – Başka sorusu olan?

Sayın Işık...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de önce 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’na böyle bir geçici madde eklenmesine nereden ihtiyaç doğdu? Dolayısıyla, şu andaki mevcut yürürlükteki düzenlemeye göre hangi sıkıntılar yaşandı? Bu gelen geçici maddeyle neyi çözmek istiyoruz? Bakanlığın bu konuda bir açıklama yapmasını istirham ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 42

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Işık.

Sayın Bakanım, kulaklar sizde, dinliyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bu konuda Ercan Bey açıklamada bulunacak Sayın Başkanım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun Ercan Bey.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TRANSİT PETROL BORU HATLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI ŞUBE MÜDÜRÜ ERCAN KILINÇKIRAN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, boru hatlarıyla ilgili daha önce mülga 6326 sayılı Petrol Kanunu’nun içerisinde transit boru hatlarına belge verilmesine yönelik düzenlemeler vardı ve bu düzenlemeler kapsamında da belge sahipleri Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 13/c maddesine istinaden KDV’den istisna durumdaydı. Ancak, 6326 sayılı Kanun yeni Türk Petrol Kanunu’yla değiştiğinde, bu transit boru hatlarına ilişkin düzenlemeler yeni kanun içerisinde yer almadığından, 13/c maddesinin yani KDV Kanunu’nun 13/c maddesinin uygulamasında aksaklıklar meydana geldi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ne gibi aksaklıklar meydana geldi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TRANSİT PETROL BORU HATLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI ŞUBE MÜDÜRÜ ERCAN KILINÇKIRAN – Şöyle: 13/c maddesi, aynı kanun hükümlerine yani Türk Petrol Kanun’u hükümlerine göre boru hattıyla taşımacılık gerçekleştiren belge sahiplerine katma değer vergisi istisnası öngörüyor. Ancak, Türk Petrol Kanunu içerisinde boru hatlarıyla taşımaya yönelik herhangi bir hüküm yer almadığı için, şu anda maddenin yani 13/c maddesindeki o istisnanın uygulanması mümkün değil. Bu yapılan değişiklikle, aslında boru hatlarıyla taşımacılık konusu mevzuatta 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun içerisinde yer alıyor. Bu kanuna istinaden belge alan yatırımcılara bu KDV istisnasının sağlanması öngörülüyor yapılacak değişiklik.

Konunun özeti budur efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Son bir cümle de ben söyleyeyim biraz sadeleştirerek.

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önceden bir ülke Türkiye’den geçerken transit boru hatlarıyla alakalı sahip olduğu hak mülga Petrol Kanunu’nda... Söyleyeceğim üç cümle, özeti şu: Daha önceden bir ülkeden gelen bir boru hattının KDV istisnası vardı. Bakü-Tiflis-Ceyhan’dan tutun ki Kerkük-Yumurtalık’a varıncaya kadar hepsinin. Petrol Kanunu’nda son yaptığımız değişiklikte... Kanunu değiştirdik biliyorsunuz, Türk Petrol Kanunu oldu. Oradaki mülga maddeler hâline gelince bunu bir yere koymamız gerekiyor. Transit borularla alakalı kanun olabilir, burası olabilir, bir başka yer olabilir çünkü müktesebinde olan bir şeyi kaldırmış olduk. Yeni bir hak ihdası değil, önceden beri olan konunun formel, kanunen düzenlemesidir bu.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Petrol Kanunu’nda düzenleyemiyor muyduk yaparken?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Komple o kısmını çıkardık. Bunu niçin yapıyoruz? Sayın Işık belki sorabilir, biz bunu niçin yapıyoruz? Herhangi bir gizli saklı proje olmadan Sayın Işık, TANAP Projesi şu anda önümüzde. İran boru hattı bundan sonra gelebilir. İran boru hattı geçebilir mi? Geçebilir de, geçemeyebilir de. Yani biz o projenin ortağı değiliz, İran’dan gelen projenin ortağı değiliz. Türkmenistan’dan gelebilir, onun geçişi için aynı şey. Irak’tan gelebilir, Türk akımı için gelebilir yani konunun özeti budur.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Alim Hocam, sözde ısrarlı mısınız?

Buyurun Hocam.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Bakanım satışma yaptığı için hemen cevap vermem lazım.

BAŞKAN – Hocam, şüphe duymayın diye söylüyorum.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Bakanım, şimdi “1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan tüm teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.” denmiş. Bu tarihi seçmeniz sebebi ne? Onu bir öğrenmek isterim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – TANAP fiili olarak başlamış.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Bu vergilerden müstesna kılınan hizmetler nedeniyle kamu maliyesi açısından kayıp nedir? Gelen ve gideni kıyasladığınızda bunun bir değerlendirmesi yapıldı mı? Bilgi verirseniz sevinirim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Olmayan bir şeyin tahakkuku yapılamayacağından bu transit bütün geçişler...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Yapılsaydı yani bundan istisna tutmasaydık getirisiyle götürüsü...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – KDV miktarı kadar gelecekti tabii.

BAŞKAN – Alim Hocam, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Susam, şu önergeyi okutayım, öyle soralım onu?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, önergeye geçmeden bu maddeyi anlamak açısından...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 43

BAŞKAN – Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, şu an mevcut boru hatlarıyla ilgili durum nedir?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hangi açıdan? Yani fiilî durum mu?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Fiilî durum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Fiilî durumda, şu anda 680-700 kilometre kadar kamulaştırması yapıldı. Boruların ihalesi yapıldı. İşçilikle alakalı 4 lot vardır yani Gürcistan sınırından Yunanistan’a kadar, 3’ünün ihalesi yapıldı. Boru temininde 4’ünün de ihalesi yapıldı. Yani fiilî durum olarak şu anda 6 ayrı yerde de BOTAŞ’ın ortaklık anlaşması yapıldı. Önceki gün onu netleştirdik, yüzde 30’a çıktı BOTAŞ ve 6 ayrı yerde de şantiyeye... Şu anda fiilî -temel atmaya da yarın yapacağız nasipse- olarak da boruların işlemine başlanmış olacak.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu yatırım aşamasındaki bütün KDV ve istisnaları istiyorsunuz yani 1/1/2014 tarihi itibarıyla geçmiş dönem olarak da.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Geçmiş dönem yok, TANAP’ın başlamasıyla alakalı bu husus.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – 1/1/2014.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Bu arada hak edip de affedeceğimiz vergi affına giren bir hizmet var mı verilmiş olan?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Eğer KDV tahakkuk etmişse bununla alakalı, yani TANAP’tan dolayı KDV tahakkuk etmişse tabii ki var çünkü TANAP’ın başlama tarihinden itibaren olması lazımdı. Biz bu kanunu yaklaşık bir yıl önce gündeme getirdik ama ancak bugüne kaldı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz.

Üç adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1014 Esas Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 2 nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Türkiye’nin bulunduğu coğrafi konum itibarıyla petrol boru hatlarının geçiş yolu üzerinde olması, TANAP projesi, Güney Akım -Nabucco herhâlde artık yapılamaz hâle geldi- ve bütün bunlar Türkiye açısından önemlidir. Bu anlamıyla bu konuda Türkiye’nin daha etkin bir görev almasını ve Türkiye’nin bu noktalarda işin içerisinde etkin bir şekilde bulunmasını arzu ediyoruz. Ancak, bu noktada bizim talebimiz şudur: Bu konulardaki gelişmelerle ilgili olarak kamuoyunu doyurucu bir bilgi ve hangi aşamada oldukları, az önce de sorduğum gibi, hem TANAP hem Nabucco ne oldu, çok iddialı olduğumuz proje kaldı mı? Örneğin, burada, uluslararası büyük mücadelelerde Türkiye kendi menfaatlerini hangi konumda değerlendiriyor? Bütün bunlar konusunda Bakanlık olarak bizi aydınlatmanız, bize bilgi vermeniz durumunda, bu çerçeve içerisinde, ülke kaynaklarından, KDV’den muaf tutulması noktasındaki yatırım indirimlerini bu anlamıyla daha net bir şekilde görme fırsatımız olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben Sayın Susam’a katılıyorum Sayın Başkanım. Şöyle: Biz yarın, kamuoyuyla paylaşacağımız bilgilerden hariç olarak, burada Komisyonla paylaşacağımız bazı detayları, şimdi Sayın Susam konuşurken arkadaşlarıma talimat verdim, onları hazırlayacaklar.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakanım.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, kaçta kaçta çalışacağız?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sabaha kadar.

BAŞKAN – Sayın Susam sabaha kadar istiyor, ben biliyorsunuz muhalefetle...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi burada elektrik tüketicisi dernekleri var. Sayın Hocam, bu yasanın en önemli taraflarından bir tanesi o. Burada her taraf, tüketici dernekleri, dağıtım yapan firmaların temsilcileri varken bunları bugün burada tartışalım. Herkes görsün, neyin ne olduğunu, nasıl olduğunu tartışalım, ondan sonra takdiri kamuoyuna bırakalım.

BAŞKAN – Her zaman tartışıyoruz zaten, yani ilk defa tartışmayacağız.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Tartışma sonucu değiştirmiyor Sayın Susam yani oylayalım, geçelim deniliyor, başka bir şey yok. O zaman programımızı bilelim, gelelim biz, katılalım veya katılmayalım, oylansın geçsin yani. Şimdi, sabaha kadar Genel Kurul devam ediyor, bizim de orada görevlerimiz var, belki bazı arkadaşların da var. Yani, Sayın Başkan da bize oturumun açılışında “Şu kadar çalışacağız.” diye bir zaman takvimi sunsa aslında iyi olur.

BAŞKAN – Alim Hocam, düğmeye basarsanız, kayıtlara geçsin istiyorum.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çalışmasıyla ilgili olarak, özellikle toplantının başında, sabaha kadersa sabaha kadar, üç saatse üç saat, beş saatse beş saat, lütfen takvimimizi ilan edin. Çünkü biz ona göre öbür

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 44
tarafındaki işlerimizi planlayacağız. Şu anda bu Komisyon sabah 10'dan bu yana çalışıyor, ne kadar daha çalışacağız, kaçınıcı maddeye kadar veya tamamını bitirmeye mi uğraşacağız, nedir durum?

BAŞKAN – Şimdi Sayın Vekilim Mehmet Ali Susam'ın isteği “Sabaha kadar çalışalım.” diyor.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ben çalışmam. Diğer arkadaşların hepsi de söylüyor mu? Sadece Susam istedi diye sabaha kadar çalışmak zorunda mıyız yani?

BAŞKAN – Susam'ın da, sizin de fikriniz benim için önemli.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Susam'ın, tamam, belki başka işleri olmayabilir ama...

BAŞKAN – Biraz yürüyelim de Hocam, ondan sonra yarın sabah... Sayın Susam “Sabah 10'da yapalım.” dedi.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Saat 18'de bitirelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İnşallah, biraz yürüyelim de.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bu arada, ben Bakanlar Kurulu için müsaade isteyebilir miyim? Normalde bu maddenin bitimine kadar kalayım diyordum ama herhâlde biraz daha sürecek gibi.

BAŞKAN – Tamam, siz buyurun Sayın Bakanım, biraz devam edeceğiz biz. Allah rast getirsin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Teşekkürler, iyi çalışmalar.

BAŞKAN – Yarın sabah 10'da...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yarın sabah 10'da temel atmaya inşallah gideceğiz, oradan da Komisyonumuza teşekkür edeceğiz.

BAŞKAN – Allah yolunuzu açık etsin. Unutmazsanız, oradan Komisyonumuza da teşekkür ederseniz mutlu oluruz, iktidarıyla, muhalefetiyle.

Sayın Bakanım, gitmeden, şu okunan önergeye Hükûmet katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1014 esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın değişik 2. Maddesinin birinci fıkrasının başında bulunan "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını, aynı fıkranın devamında bulunan "modernizasyonunu gerçekleştirenler 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan" ibaresinin "modernizasyonu ile ilgili" şeklinde değiştirilmesini ve değişik ikinci fıkra ile değişik üçüncü fıkrada bulunan "ve iadeye" ibaresinin tasarı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

BAŞKAN – Gerekçe okutayım mı Sayın Susam?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Okutun, nasıl olsa böyle böyle yapıyorsunuz, kaldırıyorsunuz, indiriyorsunuz, bir şey değişmiyor.

BAŞKAN – Yok, yok, Bakan Bey gitmeden şu 2'nci maddeyi de geçireyim istiyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani biz konuşuyoruz da dikkate mi alıyorsunuz?

BAŞKAN – Yok, yok, estağfurullah, öyle düşünmeyin.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

KDV istisnasının geçmişe şamil olması, gerek hukuk mantığı açısından, gerekse uygulama açısından sakıncaları doğuracak niteliktedir.

Öte yandan petrol boru hatlarının inşa ve modernizasyonunu gerçekleştiren ve 1/1/2014 tarihinden bu yana teslim eden çok fazla firma olmayacağından madde adrese teslim bir görüntü içindedir.

Gerek Anayasa'nın eşitlik ilkesini tesis edilmesi, gerekse yasama üzerinde kişiye özel düzenleme yapıyor görüntüsünün oluşmaması amacıyla; hükmün kanun yürürlük tarihinden önceki durumları kapsamamasının sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Alim Işık, buyurun Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, ben de önerge üzerinde söz aldım.

Şimdi, hakikaten geriye yönelik bir tarih 1/1/2014. Sayın Bakana sorduk, sebebini açıkladı ama o tarihten bu yana da çok fazla teslim edilen bir iş de yok. Yani, bunu TANAP'ın başlangıç tarihi olarak buraya yazarak, olmamış bir işi geriye yönelik bir tarihten başlatma yerine hiç olmazsa 1/1/2015 falan gibi makul bir noktaya getirirseniz ya da bu tarihi kaldırır sak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 45
iyi olur. Yoksa adrese teslim bir madde çıkarmış oluyoruz. Bunun kanun tekniği açısından çok şık durmadığını ben de ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu konuda...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Işık, burada para biriminin bedelinin miktarından daha ziyade, uluslararası anlaşmada, IGA’da, Mecliste onayladığımız anlaşmada bunu zikretmiştik biz. Fakat IGA’yla burada hükmedemeyeceğimiz için, bunun yolu kanunla olduğu için düzenlemesini yapıyoruz. İsterse 1 milyon dolar olsun isterse 1 TL olsun yani burada mesele kemiyet meselesi değil, keyfiyetle alakalı düzenleme yapıyoruz. O yüzden, bu konuyu ben Komisyonun görüşlerine arz etmiş olayım.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi ile 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenmesi öngörülen Geçici 34 üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan "tüm teslim ve hizmetler" ibaresinin "teslim ve hizmetler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Ercoşkun

Bolu

Orhan Karasayar

Hatay

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Taslak madde ile 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen Geçici 34’üncü madde düzenlenmesinin üçüncü fıkrasında Maliye Bakanlığına, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlama, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiş olmasına karşın, birinci fıkrada transit petrol boru hattı projelerinin inşa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 01/01/2014 tarihinden itibaren yapılan tüm teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna tutulmaktadır.

Önerge ile maddenin birinci fıkrasında yer alan “tüm” ibaresi çıkarılarak, uygulamada oluşabilecek tereddütlerin giderilmesi için teknik açıdan bir düzeltme yapılmaktadır.

BAŞKAN – İlk söz Alim Işık Hoca’mın.

Buyurun Alim Hoca’m.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Ali Ercoşkun ve Orhan Karasayar arkadaşlarımızın önergesinin lehinde söz aldım. Önce teşekkür ediyorum yani bir kelime de olsa birçok şeyi çözmesi adına önemliydi. Ben özellikle Maliye Bakanlığı temsilcisi varsa Komisyonumuzda onun bu maddeyle ilgili görüşünü almak istiyorum.

BAŞKAN – Burada mı Maliye Temsilcisi?

Sayın Susam’ın sorusunu da alalım, ona göre.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Aynı.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli hazırun; herkesi kurumum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Katma Değer Vergisi Kanunu’muza geçici bir 34’üncü madde eklenmek suretiyle transit petrol taşımacılığı noktasında bu taşımacılık işini yapanlara, bu tesisleri inşa edenlere ve bunların modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetleri KDV’den istisna tutan bir düzenleme öngörülmüyor.

Burada bizim tüm teslim ve hizmetler noktasında... Tabii ki bu konu aslında yeni bir konu değildir, 13’üncü maddenin (c) bendinde bunun uygulamaları mevcuttur. Bu uygulamalar çerçevesinde de Bakanlığımız, tebliğlerle, hangi mal ve hizmetlerin istisna kapsamında alınabileceğini belirlemektedir, sınırlamaktadır. Dolayısıyla, (1)’inci fıkrada “tüm teslim ve hizmetler” dedikten sonra (3)’üncü fıkranın uygulanabilirliği noktasında birtakım problemler gündeme gelebilir. Bunu önlemek adına bu önerge bizim tarafımızdan da Bakanlığımız tarafından da uygun olarak verilmiştir.

Arz ederim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yüzde kaçtır şu an bu KDV?

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Yüzde 18’dir Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 46

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü,"

BAŞKAN – Madde üzerinde konuşmak isteyen?

Buyurun Sayın Işık.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, önce teşekkür ediyorum.

Şimdiye kadar bu Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün yerine bu işi kim yürütüyordu? Hakikaten bu nükleer konusunda nereye geldik? Bu konuda Bakanlık bize bir ön açıklama yaparsa, bu ihtiyaç nereden doğdu, yani anlaşma daha önce yapıldı 2010 yılında, o günden bugüne Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü ihtiyacı yoktu da yeni mi doğdu, yoksa vardı, bu işi başka bir birim mi yapıyordu, Atom Enerjisi ya da başka biri ya da Bakanlıkta başka bir birim? Şimdi böyle olunca ne değişecek, daha mı iyi olacak? Bu konuyla ilgili bizi bir aydınlatırsa memnun olurum.

BAŞKAN – Ben bildiğim kadarıyla minik bir şey söylemek istiyorum. Bildiğim kadarıyla -Sayın Müsteşarım açıklayacak ama- daire başkanlığı şeklinde yürütülüyordu. Şimdi, anlaşmadan sonra bu işin bir genel müdürlük bazında geniş anlamda yürütülmesi gerektiği diye bilgi almıştım.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; teşekkür ederim.

Şu ana kadar Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü olarak nükleerle ilgili faaliyetlerimizi “daire başkanlığı” adı altında yürütüyorduk Bakanlığımız bünyesinde kurulan.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Nükleer Enerji Daire Başkanlığı mı şu andaki?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Nükleer Enerji Uygulama Daire Başkanlığı. Bu Daire Başkanlığı aracılığıyla yönetiyorduk. Şu ana kadar yapılan, hepinizin bildiği gibi, Rusya’yla yapmış olduğumuz hükümetler arası anlaşma çerçevesinde kurulmakta olan Akkuyu Nükleer Santral Projesi var. Yine, Japonya Hükûmetiyle yapmış olduğumuz Japon şirketlerinin liderliğinde kurulan bir konsorsiyum ve EÜAŞ’ın iştirakiyle yapılmakta olan Sinop Nükleer Santral Projesi uygulaması var, bunlar yürütülüyor. Diğer taraftan, 3’üncü nükleer santral projesi için yer tespit çalışmaları bu Daire Başkanlığımız bünyesinde yürütülüyor idi. Tabii, her ne kadar Akkuyu Nükleer Santral Projesi’nde biz doğrudan ortak hissedar olarak ortak bulunmasak da birçok açıdan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla çalışmalarımız devam etmekte. Bir taraftan da ülkemizin nükleer alandaki yasal altyapısının hazırlanması çalışmalarını yine Bakanlığımız bünyesinde yürütülmekte. Bütün bu çalışmaların etkinlikle yürütülebilmesi için Nükleer Uygulama Daire Başkanlığının genel müdürlük şeklinde yeniden teşkilatlanmasını öngörüyoruz. Çünkü önümüzdeki yıllarda bu konudaki çalışmalarımızın hızla gelişeceğine ve artacağına inanıyoruz. Bu çerçevede bu düzenlemeyi öngörüyoruz. Arz ederim Sayın Başkanım.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bir adet önerge vardır, onu okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1014 esas sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 3’üncü maddesinin tasarı madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, aslında nükleer santral yapılmasıyla ilgili kanun tartışılırken Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim söylediğimiz olay şuydu: Nükleerin teknolojisini almadan “yap-işlet” diye devam eden, “devret” de yok, bir uluslararası anlaşmayla nükleere geçilmesinin bu ülke için yararlı olmadığını söylemiştik. Bu anlaşmanın nükleer teknolojinin bu ülkede gelişmesi anlamında bir katkısı, yararı olmadığını, bu anlamıyla da bu uluslararası anlaşmaya karşı çıktığımızı... Bu anlaşmanın hem yapım şekli hem işletim şekli hem de ülke ekonomisi açısından ve ülke bilim ve teknolojisi açısından, kazanımları açısından baktığımızda nükleer teknolojiyi ülkeye getirmeyen, sadece işleten firmaların içinde çalıştıracakları yerli insan kaynağını eğitme düzeyinde ve sınırlı sayıda insanı kullanacakları bir yapı olduğu için de biz buna karşı çıkmıştık. Bu konuda yaptığımız bütün değerlendirmelerde bunun böyle olduğu, oraya şu an Rusya’ya gönderilen elemanların da sadece teknoloji transferini gerçekleştirebilecek bir düzeyde değil, sektörün orada işletilmesinde firmanın kendi ihtiyaç duyduğu insanlar düzeyinde kalacağı, bu konuda bilimsel çalışmaların ve yatırımların eksik olduğu çok açık bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 47

gerçekliktir. Onun için Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü için böyle bir vizyonu olmadığı, böyle bir vizyonu kazanmadığı noktasında kuşku ve tereddütlerimiz mevcuttur. Bu anlayışla bu önerileri veriyoruz. Bizim istediğimiz, bu ülkede nükleer teknolojinin ülke yararına kullanılabilecek bilimsel bir kadroyla donatılmış, çok geniş kaynak ayrılmış bir yapıya kavuşturulmasıdır. Buradaki eksiklikler, gördüğümüz eksiklikler bu amaca hizmet etmeyeceği noktasındadır. Önerilerimiz bu anlamıyla değerlendirilmelidir. Biz ülkeye nükleerin teknolojinin gelmesinin ve ülkenin enerji alanında da bu teknolojiyle kalkınabileceğinin, bu tür milletlerarası anlaşmalarla yapılan yap-işlet modellerinin ülkeye hem ekonomik açıdan bir katkı sağlamadığını hem bilim teknoloji açısından bir katkı sağlamadığının altını çizmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Susam.

Sayın Alim Işık, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

Sayın Susam'ın önergesi üzerinde söz aldım. Nükleer Enerji Daire Başkanlığının Nükleer Genel Müdürlüğüne dönüştürülmesi uygun bir konu. Ancak, şu ana kadar Türkiye'de nükleer enerjiyle ilgili yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde, nükleer teknolojinin öğretilmesi, eğitimi, ülkemize kazandırılması konularından ziyade, sadece Rusya'yla yapılan ikili anlaşma çerçevesinde bu ülkenin Akkuyu'daki belli bir bölgesinin oraya bu güç santrali karşılığında verilip elde edilecek enerjinin dünya piyasalarındaki fiyatın çok üstünde bir fiyatla alım garantisi karşılığında bu tesisin ülkemize kazandırılması çalışmalarından ibaret olduğunu görüyoruz. Biz de gerçekten o uluslararası anlaşma görüşülürken ısrarla nükleer teknolojiyle ilgili Türkiye'nin hazırlıklar yapması gerektiğini, nükleer güç santralini yapılmasıyla ilgili bir anlaşma yerine nükleer teknolojinin Türkiye'ye kazandırılmasıyla ilgili bir anlaşma olmasının daha doğru olacağını ve bunun da bu anlaşmayı müteakip en kısa zamanda gerçekleştirilmesi gerektiğini o zaman söylemiştik. Ama, ne yazık ki sadece santrale ilgili anlaşma yapıldı, ondan sonra bu nükleer teknoloji ve nükleer enerji konusunda Bakanlık ve Hükümet bu konuyu önemsemedi, bugüne kadar gelindi.

Medyada çıkan haberlere dayanarak söylüyorum, Rus şirketinin söz konusu enerji santralini yapmaktan vazgeçmek üzere olduğu, bazı sıkıntılar nedeniyle Türkiye'nin Rusya'yla olan ilişkileri çerçevesinde bu işin sıhhatli yürüyemeyeceği şeklindeki iddialar doğru mu, değil mi? Bu konuda gerçekten nükleer teknolojide Türkiye, şu beş yıllık geçmişte, o anlaşmadan bu yana eski bilgilerine yeni bir ilave katabildi mi? Yine, Akkuyu Nükleer Güç Santrali Anlaşması çerçevesinde bugüne kadar Rusya'daki söz konusu şirketin eğitim tesislerinde eğitilmek üzere kaç gencimiz gönderildi, bunların sertifika alanı var mı? Gençlerin seçiminde bazı subjektif kriterler uygulandığı yönünde bazı medya organlarına da yansıyan iddialar doğru mu? Buralara seçilen insanların belli görüşün dışında kişilerden oluşmadığı ve bazı gençlere bu kapının kapatıldığı yönündeki endişe verici iddialar konusunda da sayın Bakanlık bizi bilgilendirirse, en azından "Böyle bir şey yok." derse rahatlamak isteriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, nükleer teknoloji transferi konusunda Komisyonumuzun hassasiyetine müteşekkirim. Şu alanda, şu konularda Komisyonumuzu bilgilendirmekten büyük memnuniyet duyarız: Öncelikle bizim nükleer santral projelerinin gerçekleştirilmesinde know-how ve teknoloji transferi öncelikli konularımızdan biriydi. Nitekim yapmış olduğumuz uluslararası anlaşmalarda da, özellikle ilk yaptığımız anlaşmada bunu kısmen yansıtabildik. Belli oranlarda yerleştirme, belli oranlarda belli miktarda know-how transferinin yapılacağı, hatta Türk öğrencilerinin Rusya'da eğitim görmesi gibi ilk nükleer santral projesi olması hasebiyle yollarını çok iyi tayin edememekle birlikte, çok iyi bilmemekle birlikte büyük bir mesafe katettiğimizi söyleyebiliriz. Nitekim bugün nükleer teknolojiye sahip ülkelerden Kore'nin de izlediği yola baktığımızda, onun da bize benzer bir yöntem izlediğini görüyoruz. Yani, ilk nükleer santralini büyük ölçüde, yüzde yüz oranında, tamamen yabancıya yaptırtıp 2'ncide hissedar olarak, 3'üncüde daha yüksek oranda hissedar olarak işin içerisine girmek suretiyle yaklaşık kırk-elli yıllık bir dönemde nükleer teknolojiye sahip bir ülke konumuna gelmiştir.

Nitekim, Sinop Nükleer Santral Projesi'nde de yine Japon konsorsiyumuyla yerleştirme kapsamında fizibilite etüdü çerçevesinde bir çalışma yapılmasını öngörüyoruz. Bu çalışma sonucunda ne oranda yerli teknoloji kullanılacak, hangi oranda yerli katkı sağlanabilecek, bunu tespit edeceğiz ve karşılıklı olarak anlaştıktan sonra fizibilitenin kabulü gerçekleşecek. Nitekim o projede de -az önce Bakanımızın da söylediği gibi- yüzde 30 oranında ortağız.

Diğer taraftan, Japonya Hükümetiyle yapılan anlaşma çerçevesinde Türkiye'de bir üniversite kurulması yönünde çalışmalar da devam ediyor.

Bunun yanında, Fransız AR-GE merkezi CA'yla mutabakatı imzaladık.

Üniversitelerle ve sanayi firmalarıyla, yerli firmalarla, yaklaşık 500'e yakın yerli firmayla nükleer alanında neler yapabilirsiniz noktasında bir çalışma yürütüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 48

Yine, benzer şekilde uluslararası AR-GE merkezleriyle temaslarımızı yoğunlaştırdık. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile çok yakın çalışıyoruz.

Elbette ki bizim nihai hedefimiz, nükleer teknolojiye sahip olarak bundan sonraki nükleer santrallerimizi daha yüksek yerli katkıyla kendimizin yapabilmesi. Bunu büyük ölçüde 2'nci nükleer santralimizde kısmen gerçekleştirmiş olacağız. İnşallah, 3'üncü nükleer santralimizde daha yüksek oranda bir yerli katkı ve yerli teknoloji seviyesine ulaşmış oluruz diye temenni ediyorum. Arz ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 3154 sayılı Kanunun 10/D maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü

MADDE 10/D- Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Nükleer enerji projelerinin yürütülmesinde bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak,

b) Nükleer enerji ile ilgili konularda ulusal politikayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapmak, diğer kuruluşların bu kapsamda kendi görev alanlarıyla ilgili olarak yürütmekte oldukları çalışmalarını izlemek, değerlendirmek ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmak,

c) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili gerekli mevzuat tasarımlarını hazırlamak,

d) Ulusal nükleer enerji politikasına uygun olarak insan kaynakları planlaması yapmak ve insan kaynaklarını geliştirmeye yönelik her türlü çalışmayı yapmak veya yaptırmak,

e) Nükleer enerji projelerinde azami yerli katkıyı ve teknoloji transferini sağlamak ve teknik kapasiteyi geliştirmek üzere gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

f) Ülkemizin nükleer teknolojiden yararlanmasını mümkün kılmak amacıyla gerektiğinde araştırma ve geliştirme kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin bu kapsamda yapılacak araştırma, geliştirme, inceleme ve çalışmalarını Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde desteklemek,

g) Nükleer enerji projelerine ilişkin insan kaynakları, eğitim, sanayi ve teknoloji gibi alanlarda gerekli altyapının hazırlanması için kurumlar arası eşgüdümü sağlamak ve bu alanlarda gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

h) Nükleer enerji ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak,

ı) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalara katılmak,

j) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, seminer, çalıştay gibi bilimsel toplantılar yapmak veya yaptırmak,

k) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak."

Bakanlık bütçesinden birinci fıkranın (f) bendine göre, yükseköğretim kurumlarına araştırma ve geliştirme projeleri karşılığı aktarılan tutarlar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 28 inci maddesinde yer alan hükümlere göre kullanılır."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 3- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen yok.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Sayın Başkanım, bu konuda mevcut kadro yeterli mi?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Işık.

ALİM İŞİK (Kütahya) - Sayın Başkanım, bu konuda, Hükûmet, mevcut kadro yani şimdi daire başkanlığı genel müdürlüğe dönüştürülüyor. Genel müdürlük için ayrı bir eleme ya da seçme kriteri uygulanacak mı yoksa daire başkanı arkadaşımız genel müdür mü olacak?

BAŞKAN – Hemen Bakanlıktan öğrenelim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 49

ALİM IŞIK (Kütahya) - Daire başkanlığındaki personel genel müdürlüğe yeterli mi? Ek listede ilave kadro talebi varsa ki görünmüyor, kanunda var mı bilmiyorum, yoksa buna da madem böyle geçiyorsa, ihtiyaç varsa hiç olmazsa bir iki önergeyle destek olunması açısından ekleme yapılmasında fayda var diye düşünüyorum. Başka zaman böyle bir imkânı bulamayabilir Bakanlık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Katkı sağladığınız için çok teşekkür ediyorum.

Sayın Müsteşarım, Sayın Alim Işık Hocamın sorusuna bir cevap istiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, henüz Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün kim olacağı konusunda bir tasarrufumuz yok. Mevcut daire başkanının genel müdür olup olmayacağı konusu...

ALİM IŞIK (Kütahya) - Kadro o genel müdürlüğe yeterli mi yani o anlamda söylüyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şu anda 30 kadromuz var, 15'i uzman, uzman yardımcısından oluşuyor, diğer 15'i de normal idari personelden oluşuyor. Bakanlığımız bünyesinde genel olarak aldığımız kadroların önemli bir bölümünü nükleer biriminde uzman, uzman yardımcısı olarak kullanıyoruz. Ayrıca, bu kanun ekinde yer alan cetvelle de 64 adet yeni kadro ihdas ediyoruz. Bizim yaptırdığımız norm kadro çalışmasında bu genel müdürlüğün 100 kişiyle yürütülebileceği konusunda bir bilgi sahibi olduk. Bu 64 adet kadro ihdasıyla da bunu tamamlamış olacağız.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı kadrosunda bulunan personelin görevi hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer ve ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosuna hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu fıkra uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosu, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ihdas edilmiş olup Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığına tahsis edilmiş olan kadrolar, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü adına tahsis edilmiş sayılır bu kadrolarda görev yapan personel anılan Genel Müdürlüğe tahsis edilmiş sayılan kadrolara halen bulundukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır."

BAŞKAN – 6'ncı madde üzerinde görüşme isteği olan yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

En son bugünkü görüşeceğimiz 7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 3154 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin "Ana Hizmet Birimleri" bölümünde yer alan "6. Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı" ibaresi "6. Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani bu kadar maddelerde konuşmadık, biraz konuşalım.

Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü ve nükleer enerjiyle ilgili kurulması gereken kadrolar bu işin gereği üzerine az önce konuşma yapmıştık. Muhalefet, Türkiye'de nükleer teknolojinin ve nükleer enerjiyle ilgili bilgi birikiminin bir genel müdürlük düzeyinde toparlanmasını, hatta üniversitelerde mevcut olan bilgi birikimiyle iş birliği yapılmasını, bu noktada Türkiye'ye milletlerarası anlaşmayla nükleer enerji santrali kurmak isteyen Hükümetin bu konularda çok geç kaldığını, bu geç kalmışlığın ciddi bir şekilde bundan sonraki süreçte Türkiye'de eğer santral kurulacaksa ne insan kaynağını ne nükleer teknoloji konusunda yetersiz olduğunun altını bir kez daha çiziyorum. Bu kanundaki maddeler bu geç kalmışlığın bir göstergesidir. Geç kalmışlığı giderme konusunda atılmış bir adım olduğu için de biz bu anlamıyla bu maddelerin geçmesine destek verdik ama 8'inci maddeye geliyoruz, burada herkese söylüyorum, yarından itibaren 8'inci maddeyi görüşeceğiz. Elektrik kayıp kaçağı tanımlamalarını ve diğerlerini yarın bu konuda ayrıntılı bir şekilde görüşeceğiz. Nükleer enerjide bu anlamıyla size tolerans verdik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Kısa konuşacağım.

Bugüne kadar daire başkanı olarak hizmet veren bu birim genel müdürlüğe dönüştürülünce daha iyi çalışmalar yapacağına inanıyoruz ancak genel müdürlük bünyesinde 8 farklı daire başkanı kadro tahsis talebi var. Diğer uygulamalarda, başka ülkelerde bu daire başkanlıkları bu kadar çeşitli midir yani niye 8? Ayrıca, bunun gereği olarak bir gerekçesi var mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 16/03/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 50
Yoksa ihtiyat olarak ileride danışman ve benzeri gibi alınacak personelin de burada istihdamı mı öngörülüyor? Yani Nükleer Genel Müdürlüğü bünyesinde 8 daire başkanı, hangi daire başkanlıkları düşünülmekte, ona kısa bir açıklama istiyoruz.

BAŞKAN – Alim Hocam, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şu anda 67 ayrı başlık altında çalışmalar devam ediyor. Kurulacak genel müdürlüğün altında 2 tane genel müdür yardımcılığı ve her birinin altında da 4 daire başkanlığı olacak. Bu 67 çalışma grubunu dengeli bir şekilde 2 genel müdür yardımcısı ve 8 daire başkanlığı altında toplulaştıracağız. İsimleri henüz belli değil daire başkanlıklarının.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Örnek aldığınız bir yapılanma var mı başka ülkelerden yoksa siz bizim tamamen kendi...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Tabii ki bu bizim devlet teşkilatımızın yapılanmasına göre dizayn edilmiş bir yapı. Başka ülkelerde bağımsız kurullar ya da bakanlıkların altında farklı teşkilat yapıları oluyor. Bizim teşkilatlanma yapımıza uygun bir yapı öngörüyoruz.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bugünkü görüşmeler bitmiştir, tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Yarın sabah saat 10.00’da bu salonda görüşmelere devam edeceğiz.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 17.24